

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyílttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 362

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, október 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Honnét veszünk pénzt Erzsébetváros aszfaltozására
- Be kellene zárni a rossz tisztviselőt ...
- A Kereskedelmi Bank csalói.
- Harcéri tudósítók.
- A miniszterelnök.
- Képek az aradi turfról.
- Odilon asszony férjei.
- Akiktől tanulhatunk.
- A löverseny eredménye.
- Győznek a törökök.
- Tarkaságok.

Gond az új jövedelem miatt.

Arad, október 19.

Nagy veszedelem áll a városhoz: pénz lesz. Hihetetlen: ennek a könnyelmű Aradnak, amely jó időkben is a legdrágább kölcsönöket szokta fölvenni, amely a pénzzavaraiban a cselédmenház-alapból vesz előleget a kulturpalota-építési költségeire, a köveztvámot pumpolja meg, amikor jéggyárra kell a pénz, a Weitzer-alap papírjait csapja be, ha a külvárosok csatornázására kell, szóval ez az örökké hónapvégén élő város, amely háztartásában a fönti és a föntiekhez hasonló műveletekkel szokott segíteni magát, kincset, vagyont, összeget kap. A jövő évben lejár az aradi és csanádi egyesült vasutak adómentessége és onnantól kezdve vagy százhatvanezer koronával lesz nagyobb a város jövedelme.

Meg lehet bocsátani, ép a sajátságos helyzetnél fogva, hogy a város nem tud mit csinálni ennyi pénzzel. Ha még csak egy évről lenne szó! De állandóan, min-

den évben százhatvanezer korona, ... husz év alatt, a kamatos kamatokkal együtt, legalább is öt millió korona. Ez már igazán kényelmetlen: a várost így is jobbra-balra ostromolják mindenféle kérelmekkel, gyűjtésekkel, felhívásokkal: mi lesz, ha megtudják, hogy öt millió koronája van és tetejébe még azontul is járni fog a százhatvanezer korona?

Főszám-mesternek kell lenni, hogy endek a szorongatott helyzetnek megtalálja valaki a segítségét. A százhatvanezer koronát egyszerűen el kell költeni, még pedig nem akkor, ha meglesz, mert akkor a nagy összegnek látása megzavarhatna bennünket és arra unszolhatna, hogy ráüljünk, — hanem előre, amikor még meg se kaptuk. Az elköltés legbiztosabb módja, hogy az ember valami új nagy adósságot csinál, amelynek törlesztésére az új jövedelmet leköti. Akkor biztos, hogy nem marad meg.

És e révén jutott az újabb, nehezebb gond a városfők: nyakába; mire fordítsák azt a nagy összeget? Legelőször, természetesen, meg kell váltani minden megváltót. A vízvezeték megváltása ehhez igazán gusztust csinálhatott. A víz nem olcsóbb, a kiszolgálás nem különb, és mindenek fölött a pörköltégek nehéz árnya hűsít bennünket: de azért megváltottuk. Ugyanígy pörösködjünk a gáz, a villamosvállalattal, hogy végül se a villam-áram, se a légszusz ne legyen olcsóbb. Mert nálunk, a tapasztalat szerint, a városi kezelés nem jelenti a közönség hasznát, úgy, hogy ez, — a német szólásmóddal elve, — azt mondhatná: *mit veszek én abból*, ha a víz meg van váltva, a mikor ugyanolyan

drága, mint a minő azelőtt volt? Azután egyéb beruházások, főként fürdők, mert úgy látszik, igen piszkosak vagyunk. És egyebek, a mikről még nincs sejtelmünk, de rövidesen meg fogunk győződhetni a szükséges voltuk felől, és azokról ép úgy fogunk gondolkodni, mint a milyen komoly ámulattal kérdezzük ma önmagunktól: hogy tudtunk eddig kulturpalota nélkül élni?

Ha az egyszerű polgári ész és a tiszta logika szóba jöhetne a város háztartásában, akkor egész más következne az új helyzetből. Miután azt, hogy a városi közpótadót kénytelen a polgáraitól szedni, és azt évről-évre emelni, a kiadások növekedése okozta, most, hogy a változatosság okáért a bevételek emelkednek, a *közpótadót csökkenteni kellene*. Ha a város valamely vállalat adójáról bizonyos időre lemond, ezt részben azokért a közvetett előnyökért teszi, a melyeket a vállalat létesítése szerez neki, de részben annak reményében, hogy a kedvezmény megszűnése után többszörösen térül meg az elengedett közteher. És most, azon ritka esetek egyikében, a mikor ez a reménység beválik, — miért kell arról a polgárságnak lemondani, miért kell új, meg új vállalkozásokon törni a fejeket, csak hogy az új jövedelem valahogy megtakarítást ne jelentsen a város lakóinak?

Ez ugyebár, kicsinyes, maradi gondolkodás? Hát mondjunk végre ki valamit: a mikor az állam új adótörvényei előreláthatóan több adót jelentenek, a mikor a lakosság minden részén a drágaság, a lakáshérek növekedése s a létfenntartás száz

A kedves „őszi“ ember.

Irta: Vértesy Gyula.

A társaságban, mely most őszre, a nyaralástól megkoppasztva és rekedtre hülve, kezd ismét összeverődni és kezd ismét kiváló előszeretettel foglalkozni a jelen nem lévő hölgyek és urak lekritizálásával, nyári botrányokkal, válásokkal, pofonásokkal, megóvatott váltókkal, árverésekkel, — mondom, a kedves társaságban, ezuttal legnagyobb csodálatomra, egy urról: Derekas Gábor barátunkról, csupa jót és kedveset hallottam.

Akármikor került szóba, a csipős nyelvek egyszerre édesekké váltak:

— Ah, Derekas? Az az aranyos, édes ember!

— Derekas? Felér két tucat fiatal emberrel! Hogy már nem fiatal? Legfeljebb harmincnégy éves. De olyan, mint egy huszonöt éves legény; maga az élet, a ruganyos fiatalosság!

— A legkedvesebb férfi, akit valaha ismertem. Büszke vagyok rá, hogy barátom.

— Igazi gavallér! Szellemes, ötletes...

Kezdtam Gábor barátomra komolyan irigykedni. Elvégre, hogy legyen egy-két jó embere valakinek, az természetes, de, hogy mindenki jó embere legyen valakinek: az tühretlen.

Mintha csak megbabonázott volna mindenkit. Hirnevét a világért se merte volna megbolygatni senki. Azok közül a társadalmi

tekintélyek közül való volt, akikről nem is tudjuk voltaképpen, hogy lettek tekintélyek.

Megesik az gyakran, hogy közönséges, ismeretlen legényekről, színészekről, írókról, piktorokról, orvosokról, ügyvédekről egyszer csak beszélni kezdenek, hogy ilyen meg olyan kedves és okos urak és ezt addig haljuk másoktól, míg végre mi is az illetők hódolójának csapunk fel s hangosan hirdetjük:

— Ah, X. ur? Könyve az új irány csillaga! Ez az igazi író! Ah, Y. ur? Mar a megjelenésével gyógyít. Csodaorvos! — és így tovább.

Az emberek addig dicsérik, addig emlegetik azokat a szerecseseket, akiket a népszerűség, minden ok nélkül, körülhordoz mindenfelé, míg végre ők maguk is elhiszik magukról, hogy ők nagy emberek.

Gábor urral is így állt a dolog. Csak azt nem tudtam megérteni, hogy Gábor barátom mivel tudta úgy megnyerni az embereket. Hiszen jó fiúnak, jó fiú volt, de ezenkívül bizony semmi néven nevezhető előnyökkel nem dicsekedhetett. Se testiekkel, se lelkiekkel.

Tudásának a nivója az volt, hogy tudta, hogy a lexikonban mit hol kell keresni; a szellemessége pedig elkoportatott sablonokból és ostoba bókokból állt.

Szóval, hiába kerestem benne a barát jóakaró szemével a társaságnak azt az ideálját, akiért nő, férfi rajongjon.

A dolog vége az lett, hogy a napokban,

mikor egy vendéglőbe kerültünk vacsorázni, elég indiszkrétül megkérdeztem tőle:

— Kedves Gábor, nem tudnád te nekem megfejteni azt, hogy téged miért szeret és dicsér mindenki, holott bizony isten...

— ... Nincs rajtam semmi különösebb szeretni, vagy dicsérni való. Ugy-e ezt akartad mondani?

— Körülbelül.

— Szóval, őszinte voltál. Nos hát, cserébe én is az leszek. Az legyen? Eláruljam a titkomat?

— Nem fogok bizalmaddal visszaélni. Csak valamire kérnék még: fejtenéd meg egyuttal azt is, hogy miért dicsérnek téged kiváltképpen így ősszel?

Gábor ur mosolyogva kezdte az önleplezését.

— Ha akarsz, fel is használhatod a módszeremet. Csakhogy te nem fogod felhasználni. Mert te szerény ember vagy; az én módszerem pedig, hogy is mondjam csak: pofa kell. Tudniük az én módszerem csalhatatlansága a hazugságban rejlik. A hazugság az egyetlen dolog az életben, amivel biztosan lehet boldogulni. Hazudni kell kellemes dolgokat mindenkinek és mindenki szeretni fog. Kellemetlen dolgokról sose kell beszélni; kellemetlen igazságok emlegetése pedig egyszerűen hülyeség.

— Dehát, hogy tudod, hogy kinek mi a kellemes? Senkinek se látsz a lelkébe.

— Először is tudnod kell, hogy vannak

terhe súlyosodik és okoz kétségbeesést, a mikor a megélhetés vergődésében a tisztviselő fizetésemeléssel, az iparos, a kereskedő tulong-tul feszített munkával sem tud segíteni magán, — akkor nagyon rá vagyunk utalva arra a könnyítésre, a mit a községi adó mérséklése jelentene. Ebben a helyzetben megelégszünk egyelőre azokkal a nagy városfejlesztési vívmányokkal, amelyeket, nehéz kölcsönök árán szereztünk és a nagyvárosi vágyak, ábrándok és tervek megvalósítását szívesen prolongáljuk egy néhány évre, még ha az a veszedelem fenyegetne is bennünket, hogy valamelyik szomszéd város ezzel, vagy azzal megelőz.

Legeslegfőképp pedig: ne költse el a város a holnapot, mert akkor nem lesz mi-ből megélnie holnapután. Az a pénz, amelyet az Acsev. a városnak fizetni fog — hogy népiesen fejezzük ki magunkat, — még a pénzverőben, vagy a bankóprésben van és máris százféle igényeket akasztanak rá. Várjuk be minden nagyratörő terv és minden nagyelkűség nélkül azt a pénzt, ha pedig megjön, az első és legfőbb rendelkezése az legyen, hogy a pótdoból vegyen le valamit. Minél többet. Mert ha így, különösen kölcsön-törlesztésnek szánva, horribilnek látszik is az új jövedelem, — fordítsunk egyet rajta: mindjárt kevesebbet ad ki, ha pótdobba váltjuk föl: alig öt-hat percentet. Ez pedig nem olyan sok, hogy a tanács megijedjen tőle és ép elég arra, hogy a polgároknak szánja.

— **Justh Gyula lemondását elfogadta a király.** Justh Gyulának a belső titkos tanácsosi rangról való lemondása tárgyában beadott felségfolyamodványra ma érkezett meg a válasz. Lukács László miniszterelnök hivatalos átiratban értesítette Justh Gyulát, hogy a király főudvarnagjának október 17-én kelt átirata szerint öfelsége Justh Gyulának, a belső titkos tanácsosi méltóságról való lemondását elfogadta, s így Justh Gyula neve a valóságos titkos tanácsosok névsorából töröltetett.

dolgok, amelyek kivétel nélkül, mindenkinek kellemesek; másodsor pedig: én nem a belsőre építke, hanem a külsőre. A külső hiúsági hibákra. Ezek sziklák, amelyekre felhőkarcolókat lehet tervezni.

— Kissé homályos kezd lenni a módszer.

— Mindjárt nem lesz, ha példákkal bizonyítottok. Az elmélek ugyanis csak arra való, hogy a gyakorlat lecáfolja őket. Tehát térjünk át módszerem gyakorlati alkalmazására. Például kezdjük Berczy uron. Ismered ugy-e?

— Hogyne! Közös barátunk!

— No hát ez az ur annyira hülye, hogy se a jó irodájára, se a szép feleségére nem büszke, hanem csak a nyakkendőire építke. Valahányszor találkozom vele, el nem mulasztatom, hogy bámulatomnak ne adjak kifejezést, művészi érzékkel megválasztott nyakkendője fölött.

Delbayné ő nagyságának pedig minden büszkesége a fia: az az éhenkórász, tehetségtelen piktor, aki minden esztendőben elláthatna a saját visszautasítottképeiből egy salon refusé-t. Nos hát, a mamája előtt mindig az urfi lángeszű alkotásairól és arról a dicsőséges jövőről beszélnek, ami becses csemetéjére vár.

Hétszilyvárságnál előtt csak a méltóságos kamarás sógort kell említeni, hogy boldog legyen. — Gereyné előtt pedig, tekintettel arra, hogy leánykaja a legszebb férfikor küszöbén van, azt kell vitatni, hogy okos anyák a leányaikat csak harmincon tud adhatják férjhez; addig a leányok éretlen zöldegek, akiket bűn főköttő alá kergetni; Borissza ur előtt, aki mindig részeg, azt kell vitatni, hogy ókrök az anti-alkoholisták, mert az élet kiévezéséhez

Honnét veszünk pénzt Erzsébetváros aszfaltozására?

(A tanácsülés határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Nemcsak a törvényhatóság közlekedési bizottsága adta tanujelét annak, hogy az Erzsébetváros tarthatatlan közlekedési viszonyaiból származó mizériákon most már komolyan akar segíteni, a tanács is érzi és átlátja, hogy a hosszú éveken át halogatott közmunkák elrendelésének végre érkezett az ideje. Már ma, meg sem várva, míg a tegnapi ülésezett szakszövetség megküldötte a külváros kövezési programját és ennek kapcsán hozott határozatait, a maga részéről is egyhangulag állapodott meg abban, hogy az október hónapban megtartandó törvényhatósági közgyűlésnek az utrendezési munkálatok elkészítését ajánlja. Különböző János főszámvevő ma mutatta be a tanácsnak a kövezet-alap jövő évi költségvetését és egyúttal azt az előterjesztést tette, hogy a tanács kérje meg a polgármestert gondoskodjék az Aradi Közlöny mai számában részletesen ismertetett közmunkák fedezésére szolgáló kölcsön felvételéről.

A mai pénzügyviszonyok mellett — mondotta Varjassy Lajos polgármester — igen nehéz, talán lehetetlen lesz kölcsönt felvenni. Azonban mindent meg kell kísérelnünk, hogy már végre rendet teremtsünk a külvárosban, ahol a közlekedési viszonyok tarthatatlanok. A kerület lakosságát nem szabad többé üres ígéretekkel hitegetni, hanem cselekednünk kell. A kölcsön felvételének minden módját meg fogom kísérelni, sőt még attól sem riadok vissza, ha a Weitzeralapítvány birtokában lévő koronajáradék kötvényeket az Osztrák-Magyar banknál lombard kölcsönrel megterheljük. A városi alapokból igen bajos lenne kölcsönt venni, mert a helybeli pénzintézetek, melyeknél az alapnak pénze letétként fekszik, nagyon megéreznék egy nagyobb összeg elvonását és ez érezhetővé válnék a bankokhoz forduló iparban és kereskedelemben is. Folyó számlán is nehezen kapna most a város pénzt. De ebben a pillanatban ez nem is fontos. A munkálatokat úgy is csak jövő tavasszal kezdhethetjük meg és addigra változás lehet a pénzpiacra. Akárhogy lesz is, a külvárosi mizériákon segíteni fogunk és az arra már most rendelkezésre álló fedezeteket

mámor kell. — Bornemissza ur előtt pedig az állati életet élő alkoholistákat kell undorral emlegetni és így tovább; arról nem is szólva, hogy minden új ruhadarabra, kalapra, gyűrűre, esernyőre, inggombra, cipőre ki kell a figyelmnek terjedni. Mert az emberek még annak is örülnek, ha észreveszik, hogy a cipőjük jól ki van fényesítve.

— Értelek, betyár. Az emberek hiúságát aknázd ki. Csak azt nem értem még, hogy miért vagy különösen így őszel úgy felkapva.

— Majd ezt is megérted. Az ősz, kedves barátom, az az én specialitásom. Mondhatnám, hogy tehetségeimet legjobban az ősz keretében tudom elhelyezni, ilyenkor, mikor az emberek a nyaralásaikból (ahol majd mindenki csak kinlódott, boszankodott és hiába pazarolta a pénzét, — de persze ezt senki se ismeri be) visszatérnek.

Ilyenkor nagyszerűen lehet elhelyezni a hiúsági árkokba az aknákat. Csak az kell hozzá, hogy a nyár elején, elutazásuk előtt megfigyeljük az embereinket és tudjuk, hogy A ur hizni akart-e, vagy fogyni, B ur kalandok után indult-e, vagy pihenni ment; C asszony hogy vitt-e udvarlót magával, vagy arra számított, hogy a fürdőn majd talál és végül nem kell elfelejtetni, hogy Norderneybe megy és így, mikor D ur hazajön valamelyik tiszpartí faluból, ahol a nyáron bujdosott, hát azzal kell fogadni:

A fejem rá, hogy az északi tenger mellől jön! A remek tengeri levegő látszik önön. Olyan, mint egy viharedzett tengerész.

És D ur meg van nyergelve. Rögtön szétveti a lábát, mint a viharedzett tengerészek

felhasználjuk. A közgyűlésnek minden esetre javasolni fogjuk a munkák elrendelését.

Hasonló értelemben szólalt fel Lócs Rezső gazdasági tanácsnok is, aki azt az eszmét vetette fel, hogy nem lehetne-e a nagyszabású programot úgy beosztani, hogy ez két év alatt kerüljön kivitelre. Ő is azt hiszi különben, hogy mire a munkálatok befejeződnek és a fizetés esedékessé válik, a város addigra tud kölcsönt szerezni. A tanács majd ha a közlekedési bizottságnak tegnapi üléséről felvett jegyzőkönyvet tárgyalja, bővebben is foglalkozhatik a kérdéssel. Annyi bizonyos, hogy az utfejlesztés egy pillanatig sem odázható el és annyi összeggel kezdendő meg, amennyi éppen van. Cselekedni kell.

A polgármester a jövő hónap elején Budapestre és Bécsbe utazik (a gráci vaggongyár részvénytársaság közgyűlése lesz Bécsben) és akkor puhatolódzik a nagy bankoknál. Akkora talán már jóváhagyja a miniszter a 680 ezer koronás kölcsön felvételére vonatkozó közgyűlési határozatot és így körülbelül ismét egy millió korona felvételéről lesz szó.

Be kellene zárni a rossz tisztviselőt...

— Egy aradi ügyvéd fegyelmi ügye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A Kuria ügyvédi fegyelmi tanácsa érdekes ügyben hozott a minap határozatot és ezt a határozatot ma kézbesítették az ügyvédi kamara elnökségének.

Hónapokkal ezelőtt Somló Ármin aradi ügyvéd beadványt intézett az aradi járásbíróshoz egyik ügyfele képviseletében. A járásbíróshoz írtatója úgy találta, hogy a beadványon nincs elég bélyeg és ezért, mint mondani szokták hivatalos nyelven: „megleletezte”, vagyis büntetést szabott ki az ügyvédre.

Somló Ármin meglebbezte ezt a leletezést az aradi pénzügyigazgatósághoz. Mivel ő úgy látta, hogy a leletezés jogtalanul történt, tehát felháborodott ez eljárásról és haragos hangon felelekezést szerkesztett, amelyben többek között ezt mondta: „az ilyen tisztviselőt legalább 24 órára be kellene zárni, akkor kevesebb dolgunk volna

szokták a hajófedélzeten és belekezd a yacht-partjai leírásába és egyéb tengeri kalandjaiba.

— Remélem, megkapta a kártyáimat?

— Hogyne! Gyönyörűek.

És a vége, hogy D ur még maga is elhiszi, hogy Norderneyből küldött levelezőlapokat.

X urat, aki szenvedélyes turista és mint ilyen a Promontori Szemétdombot Megmászó Társaság elnöke (röviden Pszmt, amint a névjegyein szerepel), azzal kell őszkor fogadni, hogy hallottuk, hogy a nyáron megmászta a Monte Maggiolet vagy a Drei Schusterspiccet (egész mindegy, akármelyiket említem, egyikről se tudja, hol van) és rögtön meleg készorítás mellett eladja:

— Pont három órákor reggel indultunk...

A kisasszonyok előtt csak célozgatni kell a nyári hódításaikra; részvétellel emlegetni a fürdőhelyeken és nyaralótelepeken hagyott öszszetört sziveket, — a fiatal, kalandvadász hírébe jutni szerető urfiakat pedig meg kell fenyegetni az őszi találkozásokor.

— Ej, ej, rosszul festünk! A sok szerelem megártott.

És az urfiak rögtön beveszik a maszlagot és belekezdnek hódításaik regélésébe.

Negyvenen túli urakat azzal kell fogadni:

— Legalább tíz évet fiatalodtál, öregem.

Fiatal jogászyereket pedig azzal:

— Egészen megfériasodtál, te gyerek!

Alig ismerék rád.

Vasárnapi vadászoktól az augusztusi foglyászat és nyulászat eredményei felől kell kérdezősködni; az író és festő uraknál pedig nyári alkotásaik iránt kell érdeklődni.

nekünk ügyvédeknek és a közönségnek is kisebb volna a bosszankodása."

Róka József pénzügyigazgató a beadványt áttette az aradi ügyvédi kamarához és kérte, hogy fegyelmeileg büntesse meg Somlót. Az aradi ügyvédi kamara azonban úgy látta, hogy az inkriminált kitételek nem alkalmasak fegyelmi eljárás megindítására és ezért elutasította a pénzügyigazgatót.

A felelőzés folytán a Kuria ügyvédi fegyelmi tanácsához került ez az ügy és a tanács a következő letétben döntött:

"A Kuria ügyvédi tanácsa az első fegyelmi bíróság határozatát indokai alapján és azért is helybenhagyja, mert a panaszolt kifejezés egyedül az ügyvédnek azt a nézetét tartalmazza, hogy az alaptalan leletezőket a felek érdekében szabadságvesztéssel kellene büntetni. Ez önmagában véve túlzottnak tekinthető álláspont, azonban az ügyvédi szólás és védekezési szabadság határainak túllépését nem kevésbé jelentheti, mert az kifejezetten a panaszos személyére vonatkoztatva sem lett."

A Kereskedelmi Bank csalói.

— Bauerékat kávéháza itélték. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, október 19.

Szenzációt keltett múlt év december havában az a hír, hogy a Magyar Kereskedelmi Bank váltótárcájában 280.000 korona ára hamis váltót fedeztek fel. Ravasz módon, előre kitervezett, nagy körültekintéssel véghezvitt váltócsalás volt ez, amelyivel szemben a nyomozó detektívek az első napokban szinte tehetetlenek voltak. Lassanként derült csak némi világosság a bonyolult ügyre. Megállapítást nyert az, hogy a pénz felvétele előtt való napon délután öt órakor felhívták telefonon Fellner bankigazgatót. A felhívó — aki az Ohrenstein és Koppel jó hírnevű cég nevében beszélt — megkérdezte Fellnert, hogy lehetséges volna-e 9 darab 280.000 koronáról szóló váltót a banknál telepíteni. Minthogy a cégnek a banknál 300.000 korona hitele volt, bár ebből már 170.000 korona ki volt merítve, a kitűnő cégre

Azzal pedig kivétel nélkül mindenkit lehet fogadni első őszi találkozáskor:

— Mennyit emlegettük önt a nyáron! És milyen kedvesen emlékeztek meg önről! De nem mondom el mit mondtak, hogy elbizakodottá ne tegyem...

És még egyet: a soványak mindig szeretnének kövérek lenni és a kövérek lefogyni. Nos hát, így ősszel akárhogy lefogott is egy sovány ismerősöd, csak konstataid, hogy meghízott és akárhogy elhízott egy mangalicásgra hajlandó barátod, csak jelezd csodálkozva, hogy megfogott és te leszel a legkedvesebb ember...

Epen ebben a pillanatban közeledett az asztalunkhoz egy legalább százötvenkilós alak-talan hústömeg. Ugy szuszogott, mint valami kőbányai állat.

Gábor barátom felugrott, elragadtatással rázta meg a kezét és a legmeggyőzőbb határozottsággal jelente ki:

— De így megfogyni! Nem ismerem önre! És a „kőbányai” hálás tekintettel nézett Gábor urra és úgy szuszogta:

— No, és még van egy csomó marha, aki azt állítja, hogy meghízta...

Gábor urat eme vacsorai őszinte megnyilatkozásai után, kezdem a legokosabb emberek egyikének tartani.

Hanem azért, mikor tegnap az utcán azal állított meg, hogy olvasta egy pompás, hangulatos versemet, nem állhattam meg, hogy oda ne mondjam neki:

— Kérlek, én enélkül is kedves embernek tartalak.

való tekintettel Fellner igazgató kijelentette, hogy a váltókat leszámítolják. Az illető ur, Ohrenstein és Koppel-cég állítólagos megbízottja ezután érintkezésbe lépett a váltóosztály főnökével, Koref Dáviddal, akivel ugyancsak telefonon megegyezett, hogy 5.7 százalékként számítottatják le a váltókat.

Az nap azután Koref helyettesénél, Kurthy főhivatalnoknál jelentkezett egy ember a kilenc váltóval, amelyet annak rendje-módja szerint Chapek pénztáros kifizetett. Minthogy a bank elmulasztotta — a szokástól eltérőleg — a kifizetésről az Ohrenstein és Koppel céget értesíteni, csak a váltólejáratkor jöttek rá a hamisításra. Nem emlékezővén senki a bank tisztviselői közül a pénz felvevőjére, bizonytalannak látszott a nyomozás sikere is. Annál nagyobb szenzáció volt, hogy december 9-ikén reggel Ryhliczky Zoltán, a Kereskedelmi Bank hivatalnok, akit a detektívek napok óta figyeltek, lakásán öngyilkossági kísérletet követett el és súlyos sebével a Rókusba szállították. Ettől a tragikus eseménytől kezdődőleg azután lassanként kiderült, hogy Ryhliczky összejátszott Bauer (Bajor) Lajos pénzügynökkel és ők ketten követték el a csalást. Bauer Amerikába szökött, de a honvágya és az, hogy a Pinkerton detektívállalat emberei már nyomában voltak, végre is arra kényszerítette, hogy jelentkezék newyorki konzulátusunknál. Bauert hazahozták és letartóztatták. Veleegyütt került a vádlottak padjára öcsöce, Bauer Endre siklósi vendéglős is, aki mintegy tizezer koronát kapott bátyjától és aki ellen nyomatékos a gyanu, hogy tudott a pénz eredetéről.

Ma tárgyalta ezt a bűnpört a budapesti büntetőörvényszék Baloghy György dr. kuriai bíró elnökeletével. A vádat Pálos Hugó kir. ügyész képviselte, Ryhliczkyt Bródy Ernő dr., Bauer Lajost Vázsonyi Vilmos dr. és Bauer Endrét Dési Géza dr. ügyvédek védtek. A bíróság Baloghy elnökből, Dusárdy és Molnár szavazóbírókból állt.

(A tárgyalás előtt.)

Eredetileg egy kisebb teremben akarták megtartani a tárgyalást. De a közönség olyan rohamot intézett ma jegyekért, hogy az utolsó percben elhatározták, hogy az esküdtzéki teremben lesz a bűnpör tárgyalása. Később is kezdődött a kitűzött kilenc óránál, mert az esküdtzéki teremben előbb az esküdtzék alakult meg. Negyvenkét tanut citáltak be a mai tárgyalásra. Ryhliczky a vádlottak szobájában volt már kilenc órakor. A rá vigyázó börtönőr néha kinyitja egy pillanatra a szoba ajtaját és ekkor látni Ryhliczky Zoltánt, aki jobbszemén fekete kötést visel öngyilkossági kísérlete óta. Középtermű, széles vallu fiatalember, aki izgatottan járt fel és alá a vádlottak szobájában.

(A vádlottak vallomása.)

Féltiz óra tájban behozta a teremszolga az iratokat. Majd a vádlottakat kísérték be a börtönörök. Bauer (Bajor) vonul be elsőnek. Ugy rajta, mint Ryhliczkin kék zakkóruha van. Mindketten erősen sápadtak a felindulattól.

Baloghy elnök megnyitja a tárgyalást.

— Ryhliczky Zoltán! — Itt vagyok.

— Hány éves, hol született, mi a vallása?

— 28 éves, r. kat., bankhivatalnok vagyok — hangzik a felelet. — Nagyszalontán születtem.

Utána Bauer (Bajor) mondja el, hogy 39 éves izr. ügynök. Csalásért és lopásért volt már büntetve. A harmadrendű vádlott, Bauer Endre, hatalmas termetű, feketebajuszu ember, aki elmondja, hogy 33 éves siklósi szállodás, büntetve nem volt. Az elnök figyelmezteti a tanukat az eskü jelentőségére.

Vázsonyi Vilmos igazolni kívánja, hogy Bauer (Bajor) Lajos meg se próbálta akadályozni az Amerikából való kiadatást és e célból kéri a kiadatási iratok beszerzését. Továbbá emlékeztet arra, hogy Rosenfeld Mór, a később Bauert eláruló amerikai pincér figyelmeztette Bauert levélileg, hogy vigyázzon, mert elfogják és mégse igyekezett menekülni. Ez a Rosenfeld Törökfalun lakik és a védő kéri az enyhítő körülmények szempontjából őt beidézni.

A bíróság egyelőre nem szerzi be az irato-

kat és Rosenfeld kihallgatását feleslegesnek tartja. Védő ez ellen semmisségi panaszt jelent be.

Dusárdy szavazóbíró ezután felolvassa a vádirat Ryhliczky Zoltánra vonatkozó részét, amely Ryhliczky Zoltánt, mint Bauer (Bajor) Lajos tettestársát a btk. 405. szakaszába ütköző és a 403. szakasz szerint minősülő 9 rendbeli magánokirat-hamisítás büntetvével vádolja. A vádirat részletezi a benyújtott váltókat és elmondja a hamisítás körülményeit és időpontját.

Ezután az elnök Ryhliczkyt szólítja a bíróság elé.

— Megértette a vádat? — Igen. — Bűnösnek érzi magát? — Igen. — Hogy jött erre a gondolatra, hogy ilyet tegyen? — Nem én jöttem erre, hanem Bauer (Bajor) meglátott a Bodó kávéházban és fontos dologban beszélni akart velem. Ez 1910. szeptember végén volt. A Hunnia kávéház előtt másnap újólag találkoztam vele. Bauert a Kázmér bátyám révén ismerem. A kávéházból elkísértem Lónyai-utca 36. számú házban levő lakására. Itt elmondtam neki, mennyi jövedelmem van. Majd Bauer azt is megkérdezte, hogy melyik nagy cégnek és mennyi megszavazott hitele van a banknál. Megkérdeztem, mért akarja azt tudni. Erre Bauer így szólt: Nézze, maga okos ember, én arra gondoltam, hogy magával szövetkezve nem lehetne-e a banktól pénzt szerezni. Én ezt kizártan mondtam, de Bauer erre csak gunyosan mosolygott. Legközelebb a Bodó-kávéházban találkoztam vele. Itt megkérdezte, hogy gondolkodtam-e a dolog felett. Én elkísértem őt a kávéházból a Fürdő-utcaig, s az uton beszélgettünk a dologról és négy öt találkozás után rászántam magamat, hogy megcsélekszem a dolgot.

— Hol volt ön első ízben alkalmazva és miért ment onnan el?

— A margittai takarékpénztárnál, a honnét sürgős adósságaim miatt, jöszántamból távoztam el. Azután Thoroczkaik Viktor grófnál, majd Deutsch és társánál voltam, ahonnan a Kereskedelmi Bankba kerültem. Családom szűk viszonyok között élt. Anyámnál laktam, akinek majdnem az egész fizetésemet havonta odaadtam. Soha nem lóversenyeztem, vagy kártyáztam.

— Október másodikán, zsidó hosszunapkor, — folytatja a vádlott, — felvetődött köztünk az eszme, hogy miként hajtsuk végre a csalást. Én jelöltem ki az Ohrenstein és Koppel céget, mint olyat, akiről tudtam, hogy 300.000 korona hitele van.

— Hogy követte el a hamisítást?

A vádlott erre a kérdésre részletesen elbeszéli, hogyan szimatolta ki, hogy melyik cégnek mennyi hitele van a banknál. Kiválasztotta az Ohrenstein és Koppel-céget, mint amely jelentékeny hitelt élvezett, csináltatott a cég nevére levélpapírokat és bélyegzőket s ekként fölszerezve kiállította a hamis váltókat. Mikor így elkészült, az Ohrenstein és Koppel-cég nevében telefonon felhívta a bank egyik igazgatóját s megállapodott vele, hogy milyen számlákra fogja leszámítani a váltókat. Bauer a körut sarkán várakozott rá. Akkor már zsebében volt a levélpapíros s a bélyegző. Együtt elmentek aztán Bauer lakására, ahol a váltókat kiállították. Hamisítottak továbbá egy meghatalmazást, mely szerint az Ohrenstein és Koppel-cég fölhatalmazza Steiner Ferencet, hogy a pénzt fölvegye. Ez a Steiner Ferenc voltaképen Bauer Lajos volt. Október hatodikán Bauer a hamis meghatalmazással megjelent a bankban s fölvette a pénzt. — Látta ön a kifizetést? — Láttam. — Hová tette Bauer a pénzt? — A kabátja belső zsebébe. — Hol találkoztak aztán? — Bauer lakásán, a Lónyai utcában. Ott megosztokodtunk rajta. Bauernek is, nekem is 139.000 korona jutott.

Elmondja ezután a vádlott, hogy pár nappal később Cirkvenicára ment s magával vitte az egész zsákmányt. Visszajövet a pénzt egy ládába rejtette, majd két könyvre takarékpénztárban helyezte el. A mikor a váltók lejárata közeledett, Bauer elutazott a fővárosból.

— Maga mennyit költött el a pénzből?

— Körülbelül kétezer koronát fizettem le, nagyrészt adósságaim törlesztésére.

— Mikor a család kipattant, — folytatja a vádlott — magamhoz vettem a kazettát, melyben a két takarékpénztári könyvecskét rejtettem, s elküldöttem Berettyóújfalura Lajos öcsémnek.

— Megbánta ezt a cselekedetét?

— Megbántam.

— Megkérdezte Bauertól, hogy hogy találta a pénzt?

Képek az aradi turfról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Hetek óta tartott már a szép, napos őszi idő és épen ma hajnalra borult el az ég, eredt meg az eső. Szürke fátyol terjengett a csálai erdő felett, amely felé már kora reggel aggódva tekintettek az aradi turfemberek.

— Eső lesz, persze majd nem lesz eső, amikor lóverseny van, — mondogatták elkeseredve. — De hiszen nem is aradi lóversenynap az, amelyiken nem esik!

Az eső azonban meg akarta mutatni, hogy csakugyan tud az aradi lóversenyek létezéséről és nem tántorodik el a tradíciótól: esett, hol elállva, hol neki-eredve. És Arad titkos lóversenyudósai, akik az esztendő kilencvennyolc századrészében kénytelenek véka alatt őrizni a tudományukat, most kivirultak, exotikus őszi virágként kinyillottak és eső ide, eső amoda, jó meleg átmeneti kabátban, esetleg gukkerral súlyosítva, de mindenesetre sok-sok totalizátorjátékra szánt koronával kivonultak a versenyterre.

Fél tizenkettő után már utasokkal megrakodva töfögtek kifelé a Kápolna-utcán az autobuszok, sőt előbukkantak a magánautók és fogatok is. Azért az első futamot, amely csakugyan pontosan déli harangszóra indult utnak, még kis közönség nézte végig. Azok, akik a déli ebédhez vannak szokva, még nem készültek el a korai ebédeléssel, az arisztokrácia, a versenyegyleti tagok családjai pedig nem siettek annyira, hogy mindjárt villásreggeli után kirobogjanak a versenyterre. Lett fél egy is, mire a mai versenyek közönsége összegyűlt és ekkor meg lehetett állapítani, hogy nincsenek sokan, de akik vannak, azok jól élnek: autotaxikon, autobuszokon, bérkocsikon kívül nagyszerű uri fogatok, még nagyszerűbb kékre, zöldre lakkozott autók táboroztak a bejárat előtt. A tizenkettes huszártisztek vagy tizen pedig épenséggel négyesfogaton vonultak fel. De a rossz, hűvösre hajló idő még így is sok rendes látogatóját tartotta távol az aradi turfnak. A tribün máskor olyan színes, pompázatos hölgyközönsége ma kizárólag a versenyintézőség tagjainak, hozzátartozóinak családjából telt ki. A férfilátogatók többségét természetesen a tisztek alkották.

A versenyintézőségekből különben *Urbán Iván* főispán volt a legfrissebb és legpontosabb. Tizenkettő előtt öt perccel egyesegyedül ült még a versenybírói páholyban és ugyancsak türelmetlenül csöndítette meg a bírói harangot. A versenybírák *Strobl Rudolf* huszáralezredes, *Cserépy Árpád* őrnagy, *Vásárhelyi Dezső*, *Purgly László* előjöttek a hűfőből, a hölgyek társaságából a harangszóra, hanem az indító, a starter: *Urbán Péter*, a főispán fia csak nem jelentkezett. Helyette *Horthy Miklós* korveti-kapitány, őfelsége szárnysegéde jelentette, hogy sőgora nyomban megérkezik. És csakugyan jött is, sietett átvenni *Purgly Lászlótól* a piros indítózászlót. Két perccel utóbb már futottak is a lovak a Sofronyai díjért.

Összesen három ló indult és ezt a sovány bevezetést különösen az olcsóbb helyen méltatlankodva fogadták. A méltatlankodást egy széles vállu, öblös hangu ur végezte. Vastag ősz bajusza alól igazi turfemberhez illően jelentette ki:

— No ez nem járja! Adják vissza a pénzemet! Én nem azért jöttem ki, hogy azt nézzem, hogyan futnak a lovak. Én játszani akarok és ugyan mit lehet játszani, ha három ló indul! Titkár ur, adják vissza a pénzemet!

— Fele se tréfa! — mondta erre *Persa Péter* a versenytitkár, aki épen befejezte az indulók számainak kitevését.

Az áhitatos hallgatóság tisztelettel hallgatta ezt a kijelentést. Fele se tréfa! A versenyintézőség ugyilátzik respektálja az ősz turfembert, az aradi Szemere Miklóst, *Wahrmann Richárdot*, *Péchy Andort*, akiről a

rosszsznyelvűek azt mondták ugyan, hogy nem annyira turfember, mint ügynök.

— Fele se tréfa! Nem lehet játszani, nem teszek egy vörös garast se — szónokolt ezalatt a turf tekintély és óvatosan a totalizátor felé sétált.

Ott még egyszer ismételte csak ugy kabalából, hogy „Fele se tréfa” és négy egész koronával megfogadta az egyes számú lovat, amelynek *Pókay Dezső* hadnagy a gazdája és Fele se tréfa a neve. Mialatt az emberek arról vitatkoztak, hogy *Folis*, vagy *Sibrik* főhadnagy nyeri-e meg a versenyt, azalatt a harmadik ez a Fele se tréfa nyert, a totalizátor fizetett és a dühös turfember megszédült a nyereséggel a zsebében.

A második futamnál már több volt a közönség és az induló is. Hét ló számát tették ki, de csak hat mutatta meg próbagaloppnál a közönségnek a lovása selyem dresszét. A hetedik ló egy bizonyos *Gredine* nevű telivér, amelyet az első futam győztese, *Pókay hadnagy* lovagolt, kényelmesen csak a starthoz sétált ki. Ezzel csak élesztette a bizalmat maga iránt. A *Folis—Sibrik* kérdés is eltérbe került ismét, de bármennyire erősködtek a lovagias emberek, hogy a versenyt *Sibrik* nyeri *Honttal*, mert a *Hont* tulajdonosa hölgy: *Kiernik Elza* urnő és a tisztek csak lesznek olyan udvariasak, hogy a hölgy lovát engedik előre, a vége mégis csak az lett, hogy *Folis* főhadnagy győzött.

A tizenkettes huszártisztek gátversenyében ha aradi huszártiszt lovagolt és itt mindenki a szíve, vagy baráti érzése szerint választhatott tippet: Igen ám, de a turfszakemberek, ezuttal a tisztek visszaemlékeztek az őszi hadgyakorlatra, a battonyai beszállásolás napjaira és arra, hogy ezekben a napokban *Tótkomlóson*, azaz, hogy a *Melinda-pusztán* lóversenyt is rendeztek a tisztek számára. És a versenyterén futótűzként szaladt szét a hire:

— *Kököröcsin, Morvay Ákos* főhadnagy *Kököröcsinje* közönséges kanterben nyerte a tótkomlósi derbyt. Megette ugyanezeket a lovakat, akikkel most fut.

Erre a hirre a totalizátor nem győzte ontani a kettes tiketteket, minden pénz (úgy koronától lefelé) *Kököröcsinre* dőlt, de a bizalomra érdemtelen tótkomlósi derbynyerő csak harmadik tudott lenni. *Halmay Barna* hadnagy nyerte meg a versenyt és *Jaut Rezső* hadnagy még a második díjat is elvitte a derbynyerő elől. Legjobban *Bánffy Jenő* báró zászlós csinálta: lova mindjárt az első gátnál kitört és példáját kisvártatva *Pongrácz Károly* zászlós lova is követte.

A legnagyobb mezőny az eladóversenyben indult. A verseny előtt mindenki füttyük a többi lovakra és csak *Molnár* főhadnagy füttyösét tippelték. Ám a benfentesek csak *Palikámra* kötöttek fogadást, egy derék öreg ló-eunukra és *Palikám* honorálta is a bizalmat, mert könnyen nyert.

— Tudtam, hogy *Sibrik* nyeri ezt a versenyt! *Folis* nyert az előbb, most *Sibrik* a sor — jelentette ki a tribünön udvarának az egyik *Tallian* kisasszony!

A *Sibrik* főhadnagyban bizakodók a hadseregi gátversenyben is jól jártak, mert ezt is *Sibrik* nyerte *Mikes Andor* főhadnagy lován. Ez a verseny azonban némi szórakozással szolgált. Csak három ló indult, de a háromból kettő elbukott a versenyben. *Wodianer Béla* hadnagy lova, *Dáridó* mindjárt a második gát után sik pályán olyan *dáridót* csapott, hogy elcsuszott és majdnem maga alá temette szimpatikus lovasát, akit azután fájós karral a starter hozott be kocsiján. *Folis* főhadnagyot az utolsó gát ugrásánál érte bal-eset: lova ferdén vette a gátat és csaknem beleugrott a közvetlenül előtte galoppozó *Mikes* lóba. A ferde ugrástól a ló felbukott és *Folis* főhadnagy veszélyes helyzetben zuhant le a földre. *Baja* azonban nem történt, sőt hamarosan vissza is ült a nyeregbe és a kétszáz koronás második díjért belovagolt a célba. *Molnár Lajos* főhadnagy óvást adott be a *Mikes-ló* győzelme ellen, mert szerinte *Sibrik* keresztezte az ő lovának útját és ezzel idézte elő a bukást. A versenybírószak azonban rövid tanácskozás után elvetette a

— Igen. Azt mondta, hogy 30.000 koronát egy szolnoki takarékpénztárban helyezte el, a többit pedig testvérénél rejtette el egy dívánba.

Bauer-Bajor Lajos kihallgatására került most a sor.

A furfangos eszű sorsjegy-ügynök, a ki főrendezője volt a csalásnak, kijelenti, hogy *bűnösnek éri magát*.

Elnök: Hányszor volt maga büntetve? — Egyszer csalásért négy hónapi fogházra. — És egyszer lopásért? — Lopásért nem voltam büntetve. — Dehogyan nem volt. Itt az ítélet.

Részletes vallomása során a vádlott elmondja, hogy 1911-ben került vissza első amerikai útjáról s sokféle mesterséggel próbált szerencsét. Tavaly szeptemberben találkozott *Ryhliczkyvel*, a ki azt mondta, hogy egy nagy üzlet dolgában szeretne vele beszélni.

A lakásomon találkoztunk, — folytatta a vádlott s akkor *Ryhliczky* közölte velem, hogy egy nagy érvágással könnyen lehetne sok pénzt keresni. Aztán részletesen elmondta a váltóhamisítás tervét.

Elnök: *Ryhliczky* azt mondja, hogy ön adta az ötletet.

Vádlott: Az nem igaz.

— De a levélpapírt és a bélyegzőket maga szerezte be? — Én. — Miből másolták le a bélyegzőt?

— *Ryhliczky* elhozta az *Ohrenstein* és *Koppel-cégnak* bélyegzővel ellátott eredeti levélét s annak alapján készült a hamisítvány. A bélyegzőt, mondja a vádlott, egy *Salgó Steiner Ferenc* nevű barátja készítette, aki szintén be volt avatva a tervbe s akit Amerikából ismert.

Elnök: Nekem erős a meggyőződésem, hogy ez a *Salgó Steiner Ferenc* egy nem létező ember.

Vádlott: Én ismerem. A pénzt is együtt vettük föl. A pénzen az én lakásomon osztozkodtunk s én a rám eső résznek a felét *Salgónak* adtam. Ez volt a megállapodásunk.

Elnök: A pénzt hová tette?

— Harmincezer koronát takarékbba tettem, tizet az öcsémnek adtam kölcsön s körülbelül nyolcezeret elköltöttem.

A menyasszonyának semmit sem adott?

— Semmit.

(A szembesítés.)

Ryhliczky a szembesítéskor azt mondja, hogy *Bauer Bajor Lajos* vallomása több részletében valótlan.

— A váltókat, — mondja *Ryhliczky* *Bauer* kezé fordulva, — maga nyújtotta be.

— Ne magázzon, — feleli *Bauer* — hiszen mi tegezzük egymást. (Derűtség.)

— Aztán harmadik személyről, — folytatja *Ryhliczky*, — soha szó sem volt köztünk. A pénzt a banknál *Bauer* vette föl egyedül.

Elnök (*Bauer* kezé): Mi volt a célja a pénzzel?

— Az volt a célom, hogy itt elköltöm, hogy az országnak haszna legyen belőle, — felelte *zajos derűtség* közt a vádlott.

A szemébe mondja még *Ryhliczky* *Bauer* nek, hogy a bűnös uton való pénzszerzés a *Bauer* ötlete volt, a mit viszont ez a bűntársára hárit.

Vázsonyi Vilmos bizonyítani akarja, hogy *Salgó Steiner Ferenc* nem képzelt személy. Tanukra hivatkozik, hogy itt járt *Budapest*en, sőt olyan tanu is van, a ki látta, hogy *Bauer* másodmagával járt a bankban. Irátszakértőkkel kívánja konstatálni, hogy a meghatalmazáson levő *Steiner Ferenc* aláírás nem a *Bauer* kezeirása.

(Az ítélet.)

Ezután *Bauer Endrét* hallgatták ki, aki tagadott. Majd a tanuk vallomása következett.

A bíróság késő éjjel hirdette ki ítéletét: bűnösnek mondotta ki *Ryhliczky Zoltánt* és *Bauer Lajost*, mint tettestársat 9 rendbeli magánokirat-hamisítás büntette miatt, s ezért *Ryhliczkyt* öt évre, *Bauer Lajost* hét évi fogházra, *Bauer Endrét* pedig bűnrészeségért 15 napi fogházra ítélte a bíróság. *Ryhliczky Zoltánnál* hét, *Bauer Lajosnál* egy hónapot, *Bauer Endrénél* pedig mind a tizenöt napot kitöltőtnek veszi a bíróság.

A bíróság a két elsőrendű vádlottat 103,72C korona kártérítési összegnek a Magyar Kereskedelmi Bank számára való megfizetésében elmarasztalta.

panaszt és a fekete tábláról letörölték a nagy betűkei rárajzolt „Óvás” feliratot. Az óvással óvadék is jár: de ezt az óvadékul letett száz koronát visszaadták Molnár főhadnagynak, mert a versenybíróság is úgy találta, hogy az óvást teljes jóhiszeműséggel tehetette meg.

Molnár főhadnagyot különben a következő futam kárpótolta a veszteségért. A beavatottak ugyan minden pénzt Baich báró Hütlenére bízta és Folis főhadnagy győzelmére számítottak. Hütlen azonban csakugyan hütlen volt és nem kamatoztatta a reája tett fogadásokat. Példáját követte Mehetne is, a Wodianer lova, amelyben szintén sokan bízta.

— Mit fogadott? Mehetne? — szólott egy kieszó-vicc-gyártó a futam előtt. — Bárcsak már mehetne a pénzért a kasszához!

A verseny után azt állították többen, hogy a Wodianer-ló meghallotta ezt a viccet és ezért nem birt menni. Akárhogyan is van: a versenyt Molnár főhadnagy nyerte meg Dollárral és a totalizátor dollárokat ugyan nem, de koronákat: ötszörös pénz erejéig annál szebben fizetett a szerencsés nyerőknek.

— Lássá — szólalt meg ismét a szóvicces ember — ezen a Dolláron Keresztes ült és még se Kereszteszett!

De már erre futásnak is eredt, mert meg akarták verni. Szegény így nem láthatta az utolsó futamot az altiszti akadályversenyt, amely pedig látványnak is szép volt: tizenhárom huszártiszt lovagolt benne. A legtöbben a tavalyi győztesnek, Juhász János ezredtombitásnak jósolták a győzelmet. A versenyt azonban Floruc Milivoj őrmester nyerte meg könnyen, de nagy buzgalommal, mert még akkor csépelte, nádpálcaztá lovát, amikor már husz hosszal előljárt. Hanem ami biztos, az biztos, mondotta magában az őrmester a csattogó ütlegeknél és a verseny végén keményen összeütött lovával vette át Strobl alezredestől a vadonatúj bugyellárisba rakott ökoronásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megvádolt aradi mészárosok címmel lapunkban irtunk arról a pörről, amely Goldschmiedt Mihály aradi kereskedő panaszára indult meg. Goldschmiedt ma annak a közlésére kérte föl lapunkat, hogy ő nem valamennyi aradmegyei mészáros, hanem csak Takács Lajos ellen emelt panaszt, mert csak ő károsította meg.

§ Főszolgabíró és kereskedő. Szegedről írják, hogy a törvényszék egy mezőkovácsházai kereskedő ügyében ítélkezett ma. Róth Samu butorkereskedőnek incidense volt Balku Dénes szolgabíróval. Róthot ugyanis az elbocsátott, jegyző, Harsányi Gyula ügyében hallgatta ki a szolgabíró.

A kereskedő a kihallgatás megtörténte után följelentést tett a szolgabíró ellen közokirathamisításért és hivatali erőszak büntetéseért. Feljelentésében elmondta, hogy a szolgabíró összetépje a kihallgatásáról fölvevett és alá is irt jegyzőkönyvet és törvénysértő fenyegetéssel kényszerítette vallomásának megváltoztatására. Erről egy másik jegyzőkönyvet vett föl és kényszerítette, hogy aláírja azt. Az ügyészség a nyomozás megejtése után beszűntette Balku Dénessel szemben az eljárást, mire a szolgabíró fordult a kereskedő ellen. Hatóság előtti rágalmozásért megtette ellene a büntető följelentést. Ezt a bűnügyet ma tárgyalta a szegedi törvényszék büntetőbírósa. Róth Samu kihallgatásakor azzal védekezett, hogy amiért ő följelentette a szolgabírót, az az utolsó szóig igaz, csak épen nem bizonyíthatta az eljárás során, mert a kihallgatás négyzetközött folyt le. Kihallgatták azután Balku Dénest, aki homlokegyenest az ellenkezőjét adta elő annak, amivel a kereskedő védekezett. A tanu kihallgatás a szolgabíróval véget is ért s a törvényszék Róth Samut hatóság előtti rágalmozásért 14 napi fogházra ítélte. Föllebezés folytán a bűnügy a tábla elé kerül, amely újból ítélkezik majd.

§ A gyanu. Weisz Dávid aradi fűszernagykereskedőt, akit nemrég megloptak, azzal vádolta meg Sírő Bálintné, hogy őt orgazdasággal vádolta meg és egy szobába zárta, míg a detektív megjött. A mai járásbíróági tárgyalást ez ügyben újabb tanukihallgatásig elnapolták.

Odilon asszony férjei.

(Rotschild kedvese. — Egy híres színésznő életéből.)

Arad, október 19.

Tegnapelőtt Bécsben letartóztatták Radván doktort, a sokat emlegetett Odilon Helén európai híru énekesnő negyedik férjét, akit a hatóságok veszedelmes hipnotizörnek ismernek. A még mindig szép befolyással rendelkező Odilon asszony azonban kiszabadította negyedik hitvesét és boldogan utaztak vissza Cirkvenica mellé, Selsecére, ahol pompás kastélya van ennek a csodás multu asszonynak. De nemcsak itt van kastélya. Raguzában szép villát vett neki egyik előkelő pártfogója, aki férje volt — a férje mellett.

Ugyanis Odilon asszonynak négy törvényes, de számtalan tövénytelen férje volt. A hangját és csókját nagyszerűen tudta kamatoztatni ez a gyönyörű szemű művésznő, akit Cirkvenica vendégei jól ismerik. Persze ma már csak romjai vannak meg ama csábító értékeknek, amelyek esélyével keresztül tudott gázolni a férfi sziveken. Én is sokszor láttam ezt a bámulatos asszonyt, amint a tengerparti kávéházban legujabb férjével uzsonnázott.

Odilon Helén a saját könyvének (Das Buch einer Schwachsinnigen) adatai szerint, immár negyvennyolc éves, de arca üde, sima, rózsás, bájos, mint egy leányké. Fénylő kék szemei nagy, barna szalmakalap alól az ibolya naiv kandságával tekintenek széjjel. Gömbölyű vállai... amint kezét mozditja... e pillanatban mintha... igen... valóság: a mozdulat *béniultságra vall*. A férfi mellette ama borotvált arcú tacskó, alig huszonhét éves — erősen sémi jellegű. Az asszony mély, alt hangon, amelyen egykor mint Stuart Mária panaszkodott a yankeek előtt, persze sok ezer dollár feijében, most a pincértől könyörög vizet a kutya részére: tudniillik a nap forrón süt s a pulikutya liheg...

Ez hát a derék Radván doktor?!...

Az első férje — amint ez köztudomásu. — Girardi volt, a híres kómikus, vagy jellem színész, a bécsi közönség kedvence. Egykor lakatoslegény, később ünnepezt művész, aki Odilon szívét, — ahogyan Odilon emlékirataiban beszámol róla, — mondhatni kigorombáskodta, vagy kikeménykedte. Művész házasság volt. Ami annyit jelent, hogy tévedés volt.

Girardi ugyanis türethetetlenül féltékeny volt — Rotschild báróra. Odilon ezt a féltékenységet sietett később — igazolni. Rotschild nem érdektelen fejezete az Odilon regényének. A nagy többször nem igen rokonszenvesen állította be a művésznő... Hiszen hullatta aranyos tollait, avagy szőrméjét, — úgy, ahogy, de nem úgy, ahogyan egy Rotschildhez illt volna. Voltak pillanatok, amikor az özvegy többször — valószínűleg az extázis perceiben — házasságot is emlegetett, de végre is gyerekesen fukar volt s egy nap, mikor per telefon szemrehányásokba kezdett, Odilon — egyszerűen letette a kagylót. S a bálványt, az aranyborjút faképnél hagyta. Már ez az eljárás is rávall a valódi művésznőre, akinek semmi se imponál, csak egy másik, az övénél még nagyobb művészet. Rotschild gyakran megtette, kivált ha Odilon szeszélyét vele éreztette, hogy zsebébe nyúlt, onnan ékszer tokot vett elő s kaján örömmel fitogtatva, mondá: látod, ezt neked akartam adni, de már most nem kapod...

A második férje Rakovszky Ferenc volt. előkelő nemesi ivadék. Ezt az urat egyetlen mozzanat jellemzi. Amikor szerelmet vallott, — egy tóparton történt, az Odilon parkjában, — a művésznő azt találta mondani:

— Ön talán oly szerelmes, hogy tán érettem kész volna ebbe a tóba is beugrani?...

Pumsz! A következő pillanatban már benne is volt. Természetes, hogy ez az ur paralitikusként halt meg — tébolydában.

A harmadik férj praktikus férfi volt. Péció ur, gyógyszerész, már nem fiatal, de nem is öreg. Életrealóságát, élelmességét főleg tervei igazolták. Ő tervezte a Selsecében épített házakat is; azzal a gondolattal foglalkozott, hogy a tengerparton egy halkonzerv-gyárat létesít, amely természetesen kivitelre dolgozott volna. A terv még sem valósult meg, mert Odilon egy nap azt találta, hogy őt a pénzért vették el, ama egymillió hatszázezer koronáért, amit alig husz évi művészi pályáján összesparat.

Hogy mint akadt a negyedik férjére, azt egy újabb memoárkötet mondhatná el.

Az Odilon rokonai — ha jól tudom, az Odilon név csak felvett név: családnéve Petermann, — aggódva látják a szép vagyont szertemallani, látják, hogyan csalogatja az a világ minden tájáról élő a

vagyontalan himeket, a szerencsétlen, a testileg ronsolt művésznő közelébe. Elmebetegnek nyilvánították. A könyve szerint itélve, — mesterileg bánik a tollal, — nem lehet az. Csupán szerencsétlen. De hogy is ne. Gondoljuk csak el: ime egy asszonyi lény, szép, szellemes, mint Sapphó, talentumával behatol a költészet kincseshányájába, kincseket hoz fel, érzelmeket mimel, érzelmeket ébreszt, nevetet és rikat, elbűvöl, lebilincseli a tömegeket, megdobogtatja a sziveket, érezteti, elhitheti velünk az igazi nagyhatalom hatalmát: a szerelmét és maga ezt, a maga fenségében, ahogy azt Shakespeare és Schiller megfestették, sohase érezhette, mert a sors tőle megtagadta, mint a nyomorult bányászól a vagyont, aki napvilágra hozza a nemes ércet, az aranyat, a gyémántot s ő maga — éhen hal. Bolond az élet!...

Sz. Gy.

SPORT.

A lóverseny eredménye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A ma, szombaton lefolyt lóverseny részletes eredménye a következő:

I. *Sofronyai díj*. Sikverseny. 2400 méter. Díj 1300 korona. 1. *Pókay* Dezső hadnagy Fele se tréfája 68½ kg. lovagolta tulajdonos. 2. *Baich* Péter báró: *Sonate* 69½ kg. (lov.: *Folis* főhadnagy.) *Czárán* János: *Dóri* 71 kg. (lov.: *Sibrik* főhadnagy.) Totalizátor: 10: 23, 4: 9. Könnyen három hosszal nyerve.

II. *Csálai díj*. Gátverseny 2800 méter. Díj 1600 korona. 1. *Baich* Péter báró *Gabi*-ja 75 kg. (lovagolta *Folis*.) 2. *Keresztes* Ákos hadnagy: *Daphne* 65 kg. (tulajdonos.) 3. *Kiernik* Elza urnó: *Hont* 69 kg. (*Sibrik*.) Futott még: *Kállay* Szabolcs: *Gredine* 71 kg. (*Pókay*.) *Czárán* János: *Rose of Sorrent* 66 kg. (*Halmay*.) *Molnár* Lajos főhadnagy: *Alkony* 72 kg. (*Brunhuber*.) *Thomka* Elemér hadnagy: *Wie heisst's* 71½ kg. (tulajdonos.) Totalizátor: 10: 22, 4: 9. Biztosan két hosszal nyeri, másfel hosszal harmadik.

III. *A 12. huszárezred akadályversenye*. 4000 méter. Tiszteletdíjak. 1. *Halmay* Barna hadnagy *Kiváló* nevű lován. 2. *Jaut* Rezső hadnagy *Colibri* lován. 3. *Morvay* Ákos főhadnagy *Kökör*csin. Futott még *von der Lühe* Nándor hadnagy *Furkus* és *Pongrácz* Károly zászlós *Jopr*, *Bánffy* Jenő báró *Gablentz*, melyek kitértek. Totalizátor: 10: 20, 4: 8. Könnyen nyerve, küzdelem után harmadik.

IV. *Eladóverseny* 1600 méter. Díj 1200 korona. 1. *Vidos* József százados *Palikám*-ja 69 kg. (*Sibrik*.) 2. *Orsich* Pál gróf: *Spirifankerl* 67½ kg. (*Wodianer*.) 3. *Czárán* János: *Evening* *Stor* 63½ kg. (*Halmay*.) Futott még: *Baich* Péter báró: *Almanza* 68½ kg. (*Folis*.) *Kállay* Szabolcs: *Sikló* 63 kg. (*Pókay*.) *Brunhuber* László főhadnagy: *Tubarózsa* 64 kg. (tulajdonos.) Totalizátor: 10: 23, 4: 9. Igen könnyen 4 hosszal első, egy hosszal harmadik. Győztesre, mely 1600 koronáért eladó volt, ajánlat nem történt.

V. *Hadseregi gátverseny* 2400 méter, díj 1200 korona. 1. *Mikes* Andor főhadnagy: *Gori*-je 73 kg. (*Sibrik*.) 2. *Molnár* Lajos főhadnagy *Thaya* 66 kg. (*Folis*.) Futott még *Wodianer* Béla hadnagy: *Daridó* 68 kg. (tulajdonos) mely elbukott. Totalizátor: 10: 18, 4: 7. Feltartva nyerve. *Thaya*, mely elbukott, utánna lovagoltatott. A győztes ellen keresztelés és rálovaglás miatt beadott óvást a versenybíróság elvetette, de a letett 100 K. óvadékot Molnár Lajos főhadnagynak visszaadta.

VI. *Mácsai díj*. Akadályverseny 4000 méter. Díj 1300 korona. 1. *Molnár* Lajos főhadnagy *Dollár*-ja 73 kg. (*Keresztes*.) 2. *Baich* Péter báró: *Hütlen* 75 kg. (*Folis*.) 3. *Wodianer* Béla: *Mehetne* 73½ kg. (tulajdonos) Futott még: *Asztalos* Béla hadnagy: *Maseczka* 68 kg. (tulajdonos.) Totalizátor: 10: 53, 4: 21. Igen könnyen 2 hosszal nyerve másfel hosszal harmadik.

VII. *Altisztek akadályversenye* 4000 méter. Pénzdíjak. 1. *Floruc* Milivoj őrmester. 2. *Csontai* János őrsvezető. 3. *Tóth* István tizedes. 4. *Kovács* István őrmester. 5. *Kiss* János őrmester. 6. *Nagy* András tizedes. Futott: tizenhárom 12. huszárezredbeli altiszt lova. Totalizátor: 10: 32, 4: 12. Feltartva nyerve.

Győznek a törökök.

(Háboru négy ország ellen. — Három király kiáltványa. — Megkezdődött Várna bombázása.)

— Saját tudósítinktól. —

Arad, október 19.

Teljes erővel indult meg a háboru Törökország ellen. A szövetséges négy balkáni állam különböző pontokon támadta meg a nagy muzulmán birodalmat, amelynek vitéz hadai hősiességgel ellentállanak, sőt hódítanak is. A törökök szerb területen ma is győzelmet arattak. Szerb felfogással ezt úgy magyarázzák, hogy a törököket beengedik szerb területre és ott végeznek velük. A félhold alatt harcolók ugyanezt a taktikát követik a bolgárokkal szemben. Különben a török hajóhad ma megkezdte Várna ostromát. A szultán ma érdekes hangu figyelmeztetést intézett katonáihoz. Ugyanezt tette ma a szerb- és görög király is.

Harc minden oldalon.

Konstantinápoly, október 19. Hivatalos helyekre érkezett jelentések szerint a harc minden oldalon megkezdődött. A görögök a tüzelést Meluna és Purnartepe közelében kezdték meg. A harc folyik.

Győznek a törökök.

— A szultán felhívása. — Várna ostroma. —

Konstantinápoly: A török csapatok, amelyek Timradonon át Bulgáriába nyomultak, tovább nyomulnak előre. A bolgárok vissza vonulnak. Ma nagy harc volt Filippopolisz körül. A bolgárok megkísérelték több helyen a határ átlépését. A törökök heves ellenállást fejtettek ki.

A szultán proklamációt intézett a hadsereghez, mely így szól:

— Évszázadok óta nem volt hazánk történetében oly fontos pillanat, mint a mostani. Szomszédaink, melyekkel békeben akarunk élni, a törvényeken teljesen túl téven magukat, lábbal taposva minden jogot, s figyelmen kívül hagyva Európa tanácsait, provokálják bennünket, hogy megakadályozzák a béke fenntartásáért kifejtett fáradozásaink sikerét. Az egész nemzet felháborodással hallotta ellenfeleink vakmerő beszédét. Nektek tesztek kötelességteké, hogy válaszoljatok. Meg kell bosszulnotok ezt a hangot, meg kell védnetek a kormány becsületét és jogait és be kell, hogy bizonyítsátok a világnak, hogy a hagyományos ottomán erények érintetlenek maradtak és hogy elődeitek hősiességi tradícióit nagyra becsülik, őseitekét, akik egykor hősiességgel Anatoliából Európába vonultak és egész birodalmunkat megvédték hősiességükkel bámulatba ejtve az egész világot. Második kötelességtek rendet és fegyelmet tanusítani. Ok nélkül való kegyetlenségéből vért ne ontatok, az aggastyánokat, nőket és gyermekeket kíméltétek, szintugy a nem fegyveres lakosság életét, vagyonát és tüzhelyét s azokkal a szerencsétlenekkel, akik ellenetek harcolni fognak, csak mert föllebbvalóik parancsának engedelmeskedniök kell, akik azonban szívükből elátkozzák a háborút s nektek kezet akarnak nyújtani, — legyetek irgalmasok s a művelt világ előtt, mely benneteket kevéssé ismer, bizonyítsátok be, hogy az ottomán a művelt nemzetek sorába tartozik.

Előre! Allah vezessen győzelemre benneteket!

Szalomiki: A szerbek Podájevánál súlyos vereséget szenvedtek. Egy zászlóalj az utolsó emberig elpusztult. A törökök a szerbeket még a szerb földön is üldözték. Preporác környékén is visszaverték a szerbeket érzékeny vereséggel.

Buharest: Késő este az Adeverulnak táviratozták Konstantinápolyból: Ma este hat órakor Kon-

stanba érkezett egy osztrák-magyar Loyd hajó, amelyen a bolgár követ és a személyzete voltak. A hajón egy hivatalnok elmondta, hogy ma reggel 7 órakor egy török hajóraj, amely két páncélos hajóból, s több torpedóból állott, az ott levő több bolgár torpedónaszádot Várna közelében megtámadta. A bolgár torpedónaszád a várnai kikötőbe menekült. Ott a törökök kikötöttek, s megkezdették Várna bombázását.

Belgrád, október 19. Nisből érkező magánjelentések arról adnak hírt, hogy török bandák Krusevációl északnyugatra átlépték a szerb határt és több szerb falu lakosságát lemészárolták. Hivatalosan semmi hír nem érkezett a török bandák betöréséről.

Konstantinápoly, október 19. Török lapok értesülései szerint a török csapatok, amelyek igen sok albán önkéntessel erősödtek meg, Haszán bey volt török követ és Zeinullah albán törzsfőnök vezetése alatt Podiva és Kuprovanek mellett előrenyomultak és elkecseregett küzdelem után visszahívták Szerbiába a határon átjött szerb csapatokat. Az üldöző török katonaság behatolt szerb földre is és további menekülésre készítette a szerbeket, akik felbomlott hadirenddel vonultak az ország belseje felé. A szerbek vesztesége jelentékeny. Sok tiszt és közkatona török fogságba jutott.

Szerbia előnyomul.

— Péter király kiáltványa a nemzethez. —

Belgrád, október 19. A második szerb gyalogezred, amely Mihály fejedelem nevét viseli, tegnap este Milovanovics Sztevo alezredes vezetésével elfoglalta Prisztinát. A szerb katonaság csak jelentéktelen ellenállásra talált. A prisztinai lakosoknak teljes biztosságot ígértek a szerbek, akik Jávoroál is átlépték a határt és sikeresen előre nyomulnak. Ezt a hírt Konstantinápolyból megcáfolták.

London, október 19. Belgrádból jelentik: A vasut Miroviciától Kacsániig szerbek kezében van. Mitroviciától Kumanovóig és a határtól husz mérföldnyire Prisztinától délre a szerb lakosság föllázadt. A szerbek bevették Ibevác és Bojanovác falut.

Péter király ma Nisben a hadsereg előtt a következő kiáltványt olvasta föl:

— Szerbia anyjának, Ó-szerbiának sorsa, ott lakó testvéreinknek nemzeti érzése és kívánsága és törekvése, mindnyájunk sorsa most dől el. Az ottomán uralom hódítás vágya és sulya évszázadok óta pusztítja testvéreinket. Barbár módon, kíméletlenül üldözi az újabb alkotmányos török kormányzás is vallásukat, nyelvüket és nemzetiségüket és erőszakkal törökökké akarja tenni őket. Gazdaságilag is pusztítja a szerbeket és a közép-kori feudalizmuson épült társadalmi, gazdasági és pénzügyi rendszer elviselhetetlenné vált a szerbek részére. A hadkötelezettséget is kimondották rájuk, de az életük, a vagyonuk szabad prédára került. A rossz közigazgatás, a bíróságok megvesztegethetősége s az állandó anarchia okozták ezt. Ezer száma menekültek Ó-szerbiából testvéreink országunkba és mi óriási pénzáldozatok árán is befogadtuk őket, azt remélve, hogy Törökország ezt méltányolva békében marad, legalább a határokon. E helyett napirenden voltak a villongások és még az sem térítette jobb belátásra a török kormányt, hogy Szerbia a nemzetközi gazdasági élet számára ugyancsak óriási áldozatokkal vasutat akart építeni az Adriai tengerig, a porta nem adta beleegyezését. Nem ébredt kötelességeinek tudatára, sükedt maradt minden panaszra. Európai Törökországban a szerbek, bolgárok és görögök, albánok helyzete elviselhetetlenné vált. Eredménytelen maradt a többi Balkán állam minden lépése is a portánál és 34 éven át minden diplomáciai eszközt igénybe vettünk, de mindhiába. Több éve, néhány villajetben reform kísérletek történtek, de ekkor is megfeledeztek Ó Szerbiáról. Én mindent megtet-

tem, hogy az elviselhetetlenné vált helyzetet javítsak.

Ebben a reményben léptem, a többi Balkán-államok királyaival szövetségre, hogy közös fellépéssel a viszonyok javulását eszközöljük ki Konstantinápolyban. Mig erre készültünk, az alatt meglepett bennünket a török hadseregnek mozgósítása és a határon történt összpontosítása. Erre hasonló intézkedéssel kellett felelnünk. Ezek ellenére utolsó kísérletet tettünk egy mérsékelt hangu közös jegyzékkel a békés megoldás céljából. Erre új gyilkosságokkal, határsértésekkel és végül a török követek visszahívásával feleltek Belgrádnak, Szófiának és Aténnek a török kormány részéről.

Parancsot adtam ezért Isten nevében vitéz hadseregemnek, vonuljon a szent háborúba testvérei szabadságáért, jobb életért, Szerbia haladásáért. Testvéreink, a montenegróiak már újabb bábrával diszitik győzelmes zászlóikat és velünk együtt vonul fel a szövetséges Bulgária és Görögország vitéz hadserege is. Évszázados szenvedések, s a közös érdekek kötnek össze bennünket, harcolunk tehát közösen a Balkánfélsziget szerencséjéért és a szabadságért.

Hadseregem Ó Szerbiában nem csak keresztén, hanem mohamedán szerbeket is talál, akik nekünk ép oly kedvesek, talál keresztény és mohamedán albánokat, akik 1300 év óta osztoznak örömeinkben és bajukban. Mindnyájunknak szabadságot, egyenlőséget és testvériséget viszünk. A mi Szerbiánk oda is békét és szabadságot visz, mintahogy vitt 1778-ban, felszabadított ország-részeinknek. Itt szabad, haladó önérzetes és békés polgárok laknak. Ilyen életet kell teremtenünk a Lab, a Szitnica, az Ibar, a Driu s a Vardar partján is.

Fölszólítalak benneteket kedvas testvéreim, segítsétek minden erőttökkel vitéz hadseregemet és egész erőttöket kölcsönözzétek oda a nagy műnek. Eljen szeretett szerb népem!

Belgrád: Helén Konstantinovics nagyhercegnő, Péter király leánya, a szerb vörös-kereszt esekhez választ intézett, hogy mint a szerb nép leánya, kötelességének tartja, hogy a harcban megsebesült katonák sebeit ápolja.

Belgrád: Felhivatalosan jelentik: Tegnap és ma az itteni zsidó hitközség mindkét templomában istentiszteletet tartott a szerb fegyverek győzelméért. A zsidók hazafias kötelességeiket buzgón teljesítik és rámutatnak arra, hogy egyetlen zsidó családból nyolc fiatalember vonult be katonának.

Belgrád: Holnap 23 külföldi hírlapíró vonul a harctérre. Ma kapták meg az engedélyt, miután előbb egy igazolványt, s fényképet kellett átnyújtani a sajtóirodának. A szerb főhadiszállás Vranjában van. Péter és György ma ideutaztak.

Belgrád: A harctéren elesettek neveit szigoruan titokban tartják. Ma azonban már több hír érkezett, hogy igen előkelő belgrádi családok fiai estek el. Így többek között egy előkelő ügyvéd, Riszó dr.

Belgrád, október 19. Katonai körökben biztosra veszik, hogy Szerbia lassan, de határozottan győzelmet fog aratni a törökök felett. Abban is biznak, hogy számottevő ellenséges haderőre az előrenyomulásnál jódarabig nem találhatnak. A szerb belügyminiszter elrendelte, hogy a harcra vonult férfiak családjaikat a községek tartásák el.

A bolgárok hódításai.

Szófia, október 19. A bolgárok ostrommal bevették Kurdkálét. Az elesettek és a sebesültek számát még nem tudják. A törökök Kurdkáléből mindig fenyegették Bulgáriát. Kurdkálé a bolgár határtól délre tíz kilométernyire van s a legfontosabb pozíció Musztafapasa és Drinápoly felé.

Szófia, október 19. A bolgár csapatok bevonulását Mustafa-pasába és a néhány kilométerrel távolabb fekvő, ellentállás nélkül meghódolt Kurdkálé és Kuot-kői erősségekbe a bolgár lakosság zajos hurrá kiáltozással fogadta. A török helyőrségeket mindezekről a helyekről már korábban visszavonták Drinápolyba. A harcban két bolgár sebesült meg és ezeknek Borw trónörökös-

sajátkezével tüzte mellükre a vitézségi" érmet a tábori kórházban. A bolgárok ezután Barakovo török határállomást és vele szomszédos Djumaja-Baale községet is elfoglalták. Az elfoglalt helyek közül Kurtkalé, amely tiz kilométernyire fekszik a határtól, a legfontosabb pont, mert a Mustafapasa és Drinápoly felé vezető utat őrzi. A törökök már 1908-ban oly fenyegető intézkedéseket tettek, Kurtkaléban, hogy válaszul egy bolgár hadiosztályt mozgósítottak.

A bolgár sereg ma elfoglalta Drumaját.

A támadó görögök.

Atén: Konstantin hercegtől távirat érkezett, amelyben jelenti, hogy egy hadosztály ma Rapaninál átlépte a macedón határt és ellenállás nélkül nyomul előre. A görög flotta két részre oszlott; az egyik az aegai, a másik a jóni tengerre ment.

Atén: Lirissa főhadiszállásról jön a hír, hogy a görög sereg körül zárta Elassónát, s valószínű, hogy holnap be fog vonulni a városba, amelyet csak gyenge török helyőrség véd. Ennek utána az első jelentősebb ütközet a Szervic szorosban lesz, ahol 30 ezer főnyi török sereg áll s ez ugyancsak döntőnek ígérkezik. A görög konzulok elutaztak törökországi állomás helyeikről.

Atén, október 19. Tegnap reggel görög csapatok behatoltak akadálytalanul török területre. Az I ső hadtest Konstantin trónörökös vezérletével a Maluna szoroson át Zarizani török faluig ért el és három órai gyalogolás után a határt alkotó hegylánc mentén Elassónáig nyomult előre. Itt majd utjukat állják a török fegyverek. A tessaliali sereg másik része Kalobolából indult el és Velemistinát Grevena felé tart. A II k hadtest, az epirusi hadsereg azt a parancsot kapta, hogy az Asta folyón át Janina felé nyomuljon. Parancsnok Sapunsains tábornok. A törököknek az a szándékuk, hogy nem állják utját egyelőre a görög seregnek, hanem beengedik az országba és ott semmisítik meg.

Atén, október 19. A görög király a kamara mai ülésén felolvastatta népeinek intézett kiáltványát, amelyben szentháborúnak mondja a törökök ellen megkezdett harcot. A testvér népeket akarják felszabadítani és mivel ezt békésen nem lehet megtenni, fegyverekre bizzák a döntést.

Montenegró veszedelme.

Saloniki, október 19. A török-montenegrói harcúterén szerda óta a törökök vannak határozott fölényben. Miklós király terve, hogy Skutarit két oldalról támadja meg. Daniló trónörökös és Martinovics tábornok csapatai által és egy csapásra elfoglalja, teljes kudarccal végződött, mert a két hadtest ezideig még nem tudott egyesülni. A török haderő Ivonaj mellett gyülekezik és megsemmisíteni készül Daniló herceg haderejét. A tarabosi vereség következtében Martinovics tehetetlen és pihenteti csapatait. A Gazinje melletti győzelem felvillanyozta a törököket és feltartóztatlanul nyomulnak Montenegró felé.

Pétervár, október 19. Nikolajevics Péter nagyherceg utasította az orosz állami bankot, hogy számlájára Montenegrónak ötvenezer rubelt fizessen ki.

Pétervár, október 19. Az orosz lapok Montenegró számára rendkívül nyomasztó anyagi helyzete miatt gyűjtést indítottak meg.

Kétezer török pusztulása.

Podgorica: Zehil bey, aki eddig szabadcseregével Plava körül tartózkodott, tegnap kétezer argonauta élén szembeszállt a montenegrói északi sereggel, amely öt csapdába eslt. Az argonauták kétségbeesetten védekeztek, de nem volt a menekülésre utjuk. Majdnem valamennyien elpusztultak. Zehil bey 280 emberével fogságba jutott. Podgoricába vitték.

Az albánok és macedónok harca.

Belgrád: Issa Boljetinac átpártolását a szerb főhadiszállásról is megerősítik. — Kétezer ember élén csatlakozott a szerb hadsereghez. Katonai körökben fel vannak habarodva, hogy a mindenféle ellenőrizhetetlen hírek ártnak a hadvezetőség reputációjának. Így ma híre jött, hogy Prisztinát elfoglalták, de ebből egy szó sem igaz.

Szofia. A macedóniai hadsereg bolgár csapatai hosszas ostrom után bevették Zarefcseló és Bruma határszéli falvakat. A rodopei bolgár csapatok előre nyomulnak, de hogy bevették volna Musztafa-pasa várost, az a hírt nem erősítették meg.

Skutari védelme.

Konstantinápoly: Skutari védelme szervezve van. A montenegróiak utakat építettek, hogy ágyúikat átszállíthassák. A kormány körrendeletet intézett a vidéken a polgári és katonai hatóságokhoz, amely kimondja, hogy akik keresztények ellen támadást intéznek, azokra halál vár.

A szandzsák körül.

Konstantinápoly: Jól értesült körök értesítése szerint Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövet kijelentette, hogy a monarchia el van tökéve a beavatkozásra, ha a szerbek, vagy a montenegróiak megszállnák a novibazári szandzsákot, s a török sereg nem volna képes azt megakadályozni. Sok függ attól, így beszélnek, vajon Anglia megakarja-e szállani a Suda-öblöt. A porta nagyon aggódik, hogy a három nagyhatalom hamarosan megjelenik a színtéren.

Pétervár: A Frankfurter Zeitungnak jelentik: Több francia lapnak az a jelentése, hogy a szerbek és bolgárok kötelezték magukat a novibazári szandzsáknak a legvégső szükség esetén való megszállására és hogy Ausztria-Magyarország megígérte, hogy ezeket a taktikai hadműveleteket tűrni fogja, nagyon is korai.

Podgorica, október 19. Az itt tartózkodó haditudósítókat ma fogadta Daniló montenegrói trónörökös, a csapatok vezére és fölényes hangon beszélt a törökök veszteségeiről. Ugy nyilatkozott a herceg, mintha már elfoglalta volna Konstantinápolyt.

Az újságírók ama kérdésére, hogy a szandzsákban miféle hadműveleteket terveznek, a herceg ezt felelte:

— Nagyon sajnálom, de erről nem adhatok önnek fölvilágosítást, mert ez már a politikához tartozik s ehhez semmi közöm sincsen.

Lázadó matrózok.

Odessza: A fekete tengeri flottán több lázadó matrót letartottak, mert azok néhány helyiséget kiraboltak és felgyújtottak, a fogházból pedig kiszabadították a rabokat.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az emberi házasság története cím alatt fogja Lebovits Aladár vasárnap délután 5 órakor a kereskedelmi iskola dísztermében a Társadalomtudományi Társaság aradi fiókja előadóciklusában, az emberi házasságok eredetét, annak formáit az ősidőben és a nöközőség elméletét fejtegetni. A Társadalomtudományi Társaság a folyó évi működésében a társadalmak alakulását, annak különböző fázisait és a társadalmi fejlődéssel egybefüggő kérdések ismertetését tüzte ki és e célból az előadók egész sora fog szerepelni. E díjtalan előadásokon minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható melléklettel)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Vasárnap: Délután: *Ártatlan Zsuzska*, operette. Este: *A falu rossza*, népszimnő.
Hétfő: *Az asszonyfaló*, operette.
Kedd: *A kis gróf*, operette.
Szerda: *Az erősebb*, dráma. (Bemutató előadás.)
Csütörtök: *Az erősebb*, dráma.
Péntek: *A szép gárdista*, operette. (Bemutató előadás.)
Szombat: *A szép gárdista*, operette.

A miniszterelnök.

(Komédia. Írta: Nagy Endre.)

— Fővárosi level. —

Kíváncsi várakozással ültünk be a Magyar Színházba, hogy végig nézzük Nagy Endrének, a szeniális kabaré direktornak új szindarabját. Kíváncsian, vajon hogy sikerült ez az újabb vállalkozása, hogy tulemelkedjék a kabaré kicsiny színpadán és intim nézőterén a nagy színpadig és a más, szigorubban bíráló színházi közönségig. A „Zseni” című darabjánál láttuk, hogy csak úgy, mintha a kabarének írt volna, egy jó felvonást tudot írni, de hármat nem, akartuk látni, hogy sikerül-e neki ez mostan.

Benke Dániel kis postahivatalnok szép feleségével kicsiny kétszobás lakásban él a kis államhivatalnok egyszerű életét. Épen ebéd ideje van, az asszony várja haza urát és a kosztost, Dr. Vast, férje barátját. Ebéd közben megismerjük a szimpla háziurat, a hivatal nyugétól szabadulni még otthon sem tudó kis embert. A szükös viszonyok egész gondolkodásmódját béklyók közé szoritják, nem csoda, hiszen örülniök kell, hogy kis lakásuk és éllemük megvan. A szoba tapétája össze van szakadozva, de a háziur nem csináltatja meg, örülnének, hogy nem stájerol. Végig eszik az ebédet, a férj alig várja, hogy letegyje a kést-villát és szalad a kávéházba. Egyszerre erős, türelmetlen csemetés és nemsokára bejön a frakkba-klakkba öltözött, kissé spicces ur. Ugy jön be, mint aki nem először jár abban a lakásban és midőn Benkénét meglátja, nagyon örül, hogy ily fess nő fogadja Róza néni helyett és nevesen hozzáfog az udvariáshoz. Benkéné nem érti a dolgot, tiltakozik a férfi modora és beszéde ellen, mire ez jobban körülnéz és akkor sejti, hogy aighanem tévedet. Tényleg kiderül, hogy Benkéék két hónapja laknak abban a lakásban, hol azelőtt Róza néni ott-hona volt és ahol az ur törzsvendég volt. Bocsánatot kér a tévedésért, de ez nem akadályozza, hogy udvariásával meg né próbálják. Az asszony tiltakozik, az ur hirtelen a kozszívéhez kap és lerogy a divánra. Benkéné kétségbe van esve, fellármázza a cselédet, jön a házmester, összefut a ház népe, jönnek a mentők, a rendőrség, egy riporter és a rendőrfogalmazó konstatálja, hogy az ur, ki a divánon fekszik — a miniszterelnök. Ő exellentiaja nem halt meg, az orvos magához téríti és az első gondolata mindenkinek, hogy az esetet el kell utkolni. De már késő, az utcán hallani a rikkancsok kiáltását: „Rendkívüli kiadás, A Nap, a miniszterelnök kalandja.”

Persze az összes lapok másnap tele vannak az esettel és mindenki azt hiszi, hogy a miniszterelnöknek Benkéné a metresze. És most egymásután jönnek az emberek, kik Benke protekcióját igénybe akarják venni. Jön a hivatalfőnök, jön a háziur, hogy megcsináltatja a tapétát, egy bankigazgató, aki Benkét igazgatósági tagnak akarja megnyerni és a többi egymásután. Benke sorsa felvirágozik, új lakása

van, inasa, fogata és mindenki mint kiváló pénzkapacitást ismeri. Ime mivé tette őket az emberek pusztá hite, hogy ő közeli és szoros viszonyban van a miniszterelnökkel. És Benke a szituációt alaposan ki is használja. Felesége is beleszokott a jómódba, sőt már elfogja az unalom a „splean.“

Akkor vallja be férje barátja Vas dr., hogy régen szereti és most már nem sajnálja ezt megtenni, mert az asszony is másképen él, mert nem ő adja még kizárólag az élet derülését az urának, és felvilágosítja Benkénét, hogy az egész jómódjuk az ő rossz híréből ered. Benkéné elhatározza, hogy bosszút áll az urán, és amikor Benke hazajön, kéri, hogy távozzék hazulról, mert ma a miniszterelnök napja van. A férj elképed, ő addig nem tudta, hogy a miniszterelnök tényleg vendége a háznak és küzd benne a jobb érzés és az érdek, míg végre elhatározza, hogy leszámol a miniszterelnökkel. Berohan a másik szobába, a honnan nevetve lép elő barátja Vas dr. A férfiúi hiuság tehát mégis legyőzte az érdeket.

Ezzel végződik a darab. Minden felvonás kitűnő, csak az összefüggés laza. A párbeszéd rendkívül szellemesek, igazi „nagyendrei“ ötlet nyilatkozik meg minden mondatban. A guny, a mindenkit és önmagát is kifigurázó guny, melynek Nagy Endre igazi mestere, uralja az egész darabot és mulattatja folyton a közönséget. A kritikus talán bonckés alá veszi a darabot, de a publikum végig neveti az egészet és a végén gondolkodhatik is az egészen önmagán, mindenkin, az egész életen.

Molnár, Báthory Gizella, Törzs elsőrangú játékos, és méltóak hozzájuk az összes szereplők.

Holländer Sándor.

* Varsányi Irén a Nemzeti Színházban.

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a Nemzeti Színház igazgatósága tárgyalásokat folytat Varsányi Irénnel, a Vígyszínház kitűnő tagjával szerződés céljából. A művésznőnek sokkal nagyobb fizetést és ambíciójának megfelelő szerepkört biztosítana a Nemzeti Színház igazgatója. Ezt ma Varsányi megcafolta.

* Az Aradi Filharmonia Egyesület az 1912—13. szezonban oly programmal kedveskedik az aradi zeneértő közönségnek, minőt eddig még egy szezonban sem élvezhettek egyszerre. Az egyleti zenekar Zellner Sándor karnaggyal élén 3 hangversenyen fog tartalmazni műveket előadni Beethoven, Weber, Wagner, Liszt, Massenet, Schubert, Volkmann, Strauss Rikárd és Weiner szerzőktől. Szólószámot fog előadni Moshammer Román hárfaművész, R. Keményffy Gizella hangversenyénekesnő és Telmányi Emil hegedűművész. Az utolsó hangversenyen Kun László karnagy vezetésével a budapesti Országos Szinfoniai zenekar fog vendégszerepelni. Az új és változatos műsor már eddig is szép eredményt ígér, a menyében eddig a tavalyi bérlet nagy része megújította tavalyi bérletét s az új bérlet is számosan jelentkezők. A régi bérlet jogai csak 22 ig tartatnak fent. Bérletni lehet nov. 1 ig Gonda Lászlónál az Aradi Nemzeti színház pénztáránál. Bérletek eddig:

20 koronás bérlet: Andrányi Károly báró 3 darab, Bréda Viktor gróf 1 darab, Csánk Lajos 1 darab, Czeiler István 2 darab, Deuts h Andor 2 darab, Éles Béla dr. 1 darab, Fábrián Lajos 2 darab, Frick József 2 darab, Hechs Vilmos 2 darab, Instítórisz Kálmán 1 darab, Jakabffy Zoltánné 2 darab, Kenderessy Ferenc 2 darab, Kintzig János 2 darab, Kristyóri János 1 darab, Leopold Zsigmond 1 darab, Lészay Ottóné 1 darab, Lócs Rezső 1 darab, dr. Mandl Vilmosné 1 darab, Martens Cézár 1 darab, Neuman Alfréd 2 darab, Neuman Dániel 1 darab, Oltenberg Tivadar 1 darab, Prohászka László dr. 2 darab, Reicher Károly 2 darab, Steiner Ferencné 1 darab, Szántay Béla 1 darab, Szántay Lajosné 1 darab, Urbán Iván 2 darab, Urbán Péter 1 darab, Vajda Zsigmond 2 darab, Wadowszky Gusztáv 2 darab, Weininger Zsigmond 2 darab, Werner Miksa dr. 1 darab, Zinner

Béla 2 darab, 17 koronás bérlet: Ábray Lajos 2 darab, Arioca Vazulné 1 darab, Hajós Árpád 2 darab, Hoffmann László 2 darab, Kaletsky Vilma 1 darab, Massanszker Adolfiné 3 darab, Reicher Fanny 1 darab, Ring Géza 1 darab, Robitsek Samu 1 darab, Vas Sándor dr. 1 darab, 14 koronás bérlet: Auszterweil Lipót dr. 2 darab, Bing Hugó 2 darab, Glück Ilonka 1 darab, Glück József 1 darab, Kell Manoné 1 darab, Kneffel Lajos 2 darab, Mairovitz Emil 2 darab, Parecz István 1 darab, Sugár József 2 darab, Tenner József 2 darab, Luka Honora 1 darab, 10 koronás bérlet: Bernát Róbert 1 darab, Csábi Istvánné 2 darab, Geiszt Sándor 1 darab, Janku Kornél dr. 1 darab, Krausz Lipót 1 darab, Krausz Gyula 1 darab, Morócsa Dénes dr. 1 darab, Seybold Tivadar dr. 1 darab, Dömötör Lászlóné 2 darab, Neidenbach Emil 1 darab.

* Az oroszánok országában. (Szenzáció az Urániában.) A legérdekesebb és legizgatóbbak kétségtelenül azok a mozi képek, melyeken fenevadak játszik a döntő szerepeket. Egy ilyen izgalmas képet mutat be vasárnap az Uránia színház. Lélekjelenlét, vakmerő bátorság hozta létre a nagyszerű képet, melynek a következőkben adjuk a meséjét: A sivatag félelmetes királya, az oroszán vadászatra indul az éj csendjében. Inan Moreno farmjába viszi szimata. A farm gazdája másnap reggel veszi észre, hogy egy oroszán megdézsmálta birkanyáját. A kellemetlen ffeederéssel egyidőben egy kellemetlen vendég jön a farmra. Fuentes, a szomszéd farmer leánya. Levelet hoz anyjától, amelyben azt követeli, hogy 48 órán belül fizessék meg az adósságukat, Morenoknak azonban nincs pénzük, Moreno feleségének tehát meg kell magát aláznia s el kell menni Fuenteshez, halasztásért könyörögni. A senora el is megy, ott azonban egy nagyobb megaláztatásban részesül. Fuentes kikergeti farmjából. A senora bosszút esküszik. Itt kezdődik az oroszán rémes szerepe.

* Kultura Almanach 1913. Röttig Gusztáv és Fia soproni kö- és könyvnyomdaceg kiadásában. A magyar irodalom érdekében kifejtett három évi buzgó munkálkodás eredménye az, hogy a Sopronban megindult Kultura ezen idő alatt kivívta a magyar olvasó közönség szeretetét és nélkülözhetetlenné vált, mi által az első irodalmi lappá küzdötte fel magát. Hogy a „Kultura“ ma már német, angol és francia szépirodalmi lapok között is számottevő és hogy azt már a külföldön, sőt Amerikában is sokan várják és előszeretettel olvassák, bizonyítéka annak, hogy a folyóirat iránya mindenütt elismerésre talál. Ezt kapják az előfizetők. A Kultura, mint a legmodernebb szépirodalmi képes folyóirat minden hó 10-én és 25-én jelenik meg. Előfizetési ára félévre 10 korona.

* Király mozgó (Radnai út végén) mai változatos műsora a következő: Modern Sámson, humoros. A bosszorkány csók, színes. Danosi rablógyilkosság, dráma. Az Orleai nő, dráma. A cigány nő színes. A szerb királyi család meggyilkolása, látványos. 5781

* A halálpokla. (Új műsor az Apolló színházban). Vasárnap változatos, gazdag új műsort mutat be az Apolló színház. A műsor fénypontja „A halálpokla“ című 2 felvonásos csodás dráma, amely india benszülötteinek misztikus életéről szól. Kali, papnő beleszeret az angol Kenedy kapitányba, aki meg is kéri a kezét. A leányban óriási küzdelmeket vívnek szereleme és kötelességtudata, végre azonban diadalmaskodik a szerelem s Kaly Kenedy kapitányt ölkeresi. Tavozása után nemsokára észreveszi a főpap, hogy eltűnt és hogy a szent tűz kialudt. — Bosszút esküszik reá. A hűtelen papnő büntetése irtózatos a brahmáknál. Egy év telik el. A kapitány és Kali egy bájos kis gyermek szülei. Ekkor azonban kezdődik a főpap bosszúja. Titkos uton ellopják a kisgyermeket. Kenedy kapitány anyja veszi észre a lopást. Kali ekkor elindul a főpaphoz, hogy visszakérje gyermekét. — A főpap örömmel fogadja. A vadállatok vermébe zárja a fiatal asszonyt. A haláltól pár pillanat választja el csak; amikor férje kiszabadítja őt is, gyermekét is. A szenzációs látványosságon kívül több pompás bohózat szerepel a műsoron.

* Anatole France a Magyar Könyvtárban. A nagy francia ironak egyik legpompásabb munkája, Az ing című kis regény jeent meg legújában Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magyar Könyvtárban. A regény, melyet Benedek Marcell fordított magyarra, egy régi mesét dolgoz fel, de annyira megtölti élettel, filozófiai tartalommal, hogy a régi keret egészen újjá válik. A Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

* Uj Ibsen-fordítás. A Magyar Könyvtár Ibsen-sorozata ismét gyarapodott egy nevezetes művel: a *Ha mi holtak felébredünk* című három felvonású „drámai epizód“-dal. A darab egyike Ibsen karakterisztikus munkáinak, tele koncentrált élettartalommal és szimbolikus mélységgel. A fordító, Görögné Beke Margit nagy gonddal és megértéssel végezte munkáját. Az új Ibsen-fordítás, mely a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában jelent meg, a vállalat egy kettős számát tölti be s ára 60 fillér.

* A Szalay-, dr. Mezey-, Zay-féle akadémiai elők. zeneiskola Mozart-zeneünnepélye. Kiváló zenei kulturázékról tesz tanúságot eme nagyraihivatott új zeneiskola tanári kara, amidőn az október 27-én vasárnap d. u. 4 órakor (Andrássy-ut 8. sz. a.) tartandó legelső iskolai hangversenye műsorát Mozart műveiből állítva össze, azt teljesen eme kétségtelenül legnagyobb zeneszerző emlékének szenteli. Az akadémiai zeneiskola vezetősége ezzel a bensőséges ünnepélyel óhajta kiváló tanítási eredményeit, növendékei precíz játékát belekapcsolni abba a nagyarányu kultúmozgalmába, amellyel a külföld csak a köelműltben túlta meg a zeneóriás halálának 120 éves évfordulóját. A műsor igen változatos, amennyiben Mozartnak különböző hangszerekre és énekhangra alkotott szóló- és kamarazenei műveit öleli föl. Az intézet külön meghívokat nem bocsájt ki, hanem ezuton hívja meg a tisztelt szülőket, hozzátartozókat és a komoly zene iránti érdeklődőket. A részletes műsor a következő: I. Prolog. Előadja Schubert Emil. I. Mozart: Es dur szimfónia, zongorára 4 kézre: Bánffy Irén és Kohn Henriette. II. Mozart: F-dur szonáta 4 hegedűre: Bánffy Sándor, Jakab József, Schwartz Ernő és Sohlmann Károly. III. Mozart: „Keringő“ zongorára: Czegka János. IV. Mozart: E moll szonáta 2 hegedűre: Rozvány Titusz és Bogoczán György. V. Mozart: „Bölcsődal“ énekhangra: Dr. Papp Gyuláné, zongorán: Szalay tanárnő. VI. Mozart: D-dur szonáta zongorára 4 kézre: Dick Ilonka és Vázsonyi Erzsike. VII. Grieg: Celloszonáta op. 36. Komlósy Boriska, zongorán: Fülöp Irmuska. VIII. Mozart: „Intelem“; dal énekhangra: Dengel Mariska, zongorán: Szalay tanárnő. IX. Mozart: D-moll zongorafantázia: Némethy Ilonka. X. Mozart: F-dur hegedűszonáta: Salamon Ödön, zongorán: Meer Imre. XI. D-dur zongorahangversenymű 2 zongorára; az első zongorán: Iritz Mancsi, a másodikon: tanára: Zay Margit. XII. Pogátschnigg: „Dalos erdő.“ Karének. Előadja az intézet 100 tagból álló növendék-énekkara. 7048

* A Kultura. A 18. szám tartalma: Mors eques: Politika és újságírás, Rodvanyne Ruttkay Emma: Erablott májusok. A. E.: Egy püspök élete. Dr. Ágner Lajos: Kína és Japán kulturviszonyai az újabb irodalom megvilágításában. Orbók Attila: Gloszák Párizsról, Dr. Barna János: José Maria Heredia. Orzeszko Erzsébet: Félbeszakadt nota. Igric: Parnasszus mozgó. H. B.: Tisza István lelke. Munk Andor: Farkas Ödön. Dr. Á. L.: Mutsuhitó és Nogi. L. I.: Nagyasszonyunk. H. B.: Egy leány meg két legény. Munkácsy Sándor, Kiss Ernő „Szemere Bertalan“ című könyvének olvasása közben. Sz. B.: Arany János magyar verselése. — Losonczy özevgye. Beódi Balogh Gábor: A Nemzeti Szalon ószi tárlata és Illes Antal hagyatéki kiállítása. Kázmér Ernő: Zuoaga és Brangvyn az Ernst muzeumban. Bias: Saharet. Halmi Bódog: Az ideális színház. Kázmér Ernő: Kamarajátékok. Munkácsy Sándor: Bernard Shaw legújabb darabjának margójára. Munk Andor: A Népopera bemutatói. Szenes Béla: Piktórok. Képek: Tibor Ernő: A körhintán.

* Vidám könyvtár. A modern magyar anekdotakines tarából most új füzet jeleg *Börzenhumor* címmel: nyolevan öletes, kacagtató apróság van benne, amelyeket Bródy Miksa, Szomaházy István és Tábóri Kornél róttak sorba. És itt ne tessék csupa ócska, jórészt izetlen felekezeti viccekre gondolni, mert ez a könyvecske nívós, korfestő, színes képeket is mutat. A Börzenhumorral együtt új kiadásban, új köntösben jelenik meg Tábóri Kornél Vidámkönyvtárának előző tizenegy füzete, amelynek öletes anyagát legkiválóbb humoristáink liferálták. Az új, színes címkép Dezső Alajos műve. Egy egy füzet 40 fillérért kapható a könyvesboltokban, trafikokban és vasuti állomásokon.

* Az elfogyott kiadásu Fráter-, Balázs nótáskönyvek Kerpelnél még mindig kaphatók.

* Nagy Géza fényképész modern műtermében vasárnap egész nap eszközöl felvételeket szolid árak mellett. A kapu alatt állandó képkiallítás. Arad, Andrassy-tér 22. (Polg. takp. épület.) Telefon 922. 6657

* Szini Gyula új novellái. Szini Gyulának nyolc novellája jelent meg Radó Antal kitűnő válalata, a Magyar Könyvtár legújabb sorozatában. Csupa filigrán finomságu, meleg történetek különös dolgokról és különös emberekről, biztos és nemes művészettel megírva. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

* Nagy képkiallítás Kerpel könyvkereskedésében. November hó 1-én nyílik meg a Kerpel-féle könyvkereskedésben Solymosi Márton budapesti műkereskedő nagyszabású képkiallítása, melyen a legnevesebb művészek szebbnél szebb festményei lesznek képviselve. Több mint 400 darab elsőrendű festmény fog a tárlaton szerepelni s azok igen méltányos, olcsó árakon és csekély havi részletfizetésre kerülnek majd eladásra. 6356

* A Háztartás. Nagysád! ha háztartását praktikusan és takarékosan akarja vezetni, akkor nem nélkülözheti a magyar asszonyok népszerű közlönyét, a Kürthy Emilné szerkesztésében 19 év óta megjelenő „Háztartás”-t. Ha ennek a kiváló folyóiratnak hasznos tanácsait követi, akkor büszkén mondhatja majd vendégeinek: a lakásom berendezését a háztartásomban található utolsó szegig a „Háztartás” jó tanácsai figyelembe vételével vannak gondozva. Ha még nem ismerne ezt a pompás folyóiratot, kérjen mielőbb ingyenes mutatószámot a „Háztartás” kiadóhivatalától, Budapest, VI., Eötvös-utca 36. Ha most félve 6 koronával előfizet a „Háztartás”-ra akkor teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a Háztartás Könyvtára most megjelent pompás 20 kötetű, mely izléesen kiállított könyvek valóságos kincsésbányája minden művelt és modern háziasszonynak.

* Tassonyi „Aki a párját keresi.” Regény a selmeci diákeletről. Mühlbeck Károly rajzaival. 80, füzve K 4.— kötet K 5.— Tassonyi lendülettel és éles megfigyeléssel megírt, néhány esztendő óta elfogyott volt könyve immár második kiadásban is megjelent. A könyv Mühlbeck Károly hírneves illusztrátorunk 8 sikerült tollrajzával ékesedik és nyomdai kiállítása is kifogástalan. A könyv Jorgez A. özv. és fia kiadásában jelent meg Selmecbányán és minden könyvkereskedésben kapható.

* Panoptikum. A Tábori Kornél szerkesztésében megjelent Nagyharang (Ujságírók Könyvtára) című vállalatnak most hagyta el a negyedik kötete a sajtót. Az új kötet címe Panoptikum, a szerzője pedig Lakatos László, akinek ez ezúttal az első könyve is. Komoly, a mindennapi formáktól és sablonoktól lényegesen elütő írói és ujságírói munkásságnak a terméke van ebben a könyvben. Lakatos László a panoptikumban a címhez képest mindent ad. Emberekről portrékat rajzol, utelírásokat, ad, társadalmi kérdéseket bemutat és leveleket, leír, elbeszél és gúnyolódik. A Panoptikum legnagyobb érdeme és sikerének feltétlen biztosítéka, hogy jó, érdekes, gyakran izgató munka. A könyv, amely speciálisan igazolja Tábori Kornél könyvtárának értékét és kívánatosságát, Földes Imre színes címlapjával mindössze egy koronáért kapható. (A Nagyharang kiadóhivatala Budapest, VIII. Üllői-u, 18.)

VÁROS ÉS MEGYE.

A kulturpalota előtti tér világitása. A tanács tárgyalásokat folytatott az aradi villamosági részvénytársasággal a kulturpalota előtti tér világitására. Öt iv lámpát és tizenegy darab színgyertyafényű Wolfram lámpát helyeznek el a palota főbejáratán és az azt környékező épületeken, a Salac parkban. Minthogy a Wolfram égők száma az eredeti tervtől eltérőleg szaporodni fog és egész éjjeliek lesznek, a tanács azt javasolja, hogy az így keletkező kétezer koronából álló költséget szavazza meg a törvényhatóság.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi október hó 28-án d. n. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 40. A tanácsnak jelentése Wolf nővérek által bérben birt lakásnak átruházása s bérletátadás iránt. 41. U az előterjesztése Redermacher József felebbezése tárgyában. 42. A tisztai ügyészség betérjeszti az Engelhardt Ferenc és nejével kötött földhaszonbérleti szerződést jóváhagyás végett. 43. Stán Jánosnak kérelme az építkezési kötelezettségére vonatkozó határidőnek meghosszabbítása tárgyában. 44. Dezsőfy Sámuelnak fe-

lebbezése földhaszonbérlet ügyben. 45. A tanács javaslata a jövő évben eszközözendő kövezési munkákról. 46. U. az javaslata a Varjassy Lajos-utcának és Illés-utcának soron kívüli rendezése iránt. 47. U. az javaslata vizesi ut egy részének kövezése iránt. 48. U. az javaslata a vasuti felüljárónak kövezése iránt.

Harctéri tudósítók.

— Aktuális esetek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Ha valahol a föld bármely táján háboru üt ki, a legifjabb nagyhatalom: a sajtó is legott mozgósít, kiküldvén harctéri tudósítóit. Ismeretes, hogy ebben a tekintetben az angol sajtó jóval megelőzte a többi nemzetek sajtóit, amelyek csak később követhették példáját; az 1870—71-iki francia-porosz háboru idején is a hírszolgálat az angol sajtó kezében volt, amely társadalmi összeköttetései és fejlettebb szervezete révén még a német hadvezetőség részéről is előnyben részesült minden más nemzetiségű sajtó képviselőivel szemben.

Azóta természetesen nagyot fordult a világ sora, s ma már a legtöbb európai sajtó tudósítói megjelennek a háboru színhelyén. A harctéri tudósító szerepe bizony nemcsak fáradságos és felelősséggel teljes, hanem a legnagyobb mértékben veszedelmes is, s ha számuk nem is tetemes, veszteségük ennek arányában annál nagyobb. A szedáni ütközetben esett el lord Pemberton angol harctéri tudósító, négy évvel később Schmidt német kapitányt a „Deutsche Ostseezeitung” tudósítóját a karlisták, mint kémeket haditörvényszék elé állították és agyonlőtték, noha, hogy életét megmentse, a katolikus hitre is áttért. Howard Hubertet, a „Times” tudósítóját az omdurmani ütközetben golyó ölte meg; hasonló sors érte Moore amerikai lap tudósítót, akit épen abban a pillanatban terített le egy golyó, amikor Konstantinápoly elfoglalásáról fényképfelvételeket készített. Hoff német harctéri tudósító önként vetett végett életének a német hadvezetőség részéről önzetén esett sértés miatt. Ujabb időben is, az angol-bur háboru és legutóbb a japán-orosz hadjárat idején is, a hírlaptudósítók nem egyszer adták tanujelét önfeláldozásuknak és rettenthetlen bátorságuknak.

Hogy mennyire elszántsak és leleményesnek kell lenniök, példa erre az angol Reuter-ügynökség tudósítójának esete, amelyről most az angol lapok is megemlékeznek.

Az angol ujságíró mindenáron Tripoliszba akart eljutni s e végből minden követ megmozgatott, hogy valamelyik olasz csapatszallító hajón helyet kaphasson. Ajánló levele volt Aubry tengernagyhoz és Caneva tábornokhoz s így méltán remélhette, hogy minden ajtó megnyílik előtte. Ámde keserű csalódás érte. Caneva tábornok rendkívül szívesen fogadta az ujságíró és biztosította őt igaz rokonérzéséről, amelyet az angol sajtó iránt érez, de kivételes engedelményt neki sem tehet, mert az általános érvényű intézkedések és a szigorú rendszabályok ellen ő sem vétet. Ez ok miatt az expedícióhoz való csatlakozását nem engedheti meg. Kétségbeesésében azt sem tudta szegény feje, hogy kihez forduljon; végre egy társa figyelmeztette, hogy a salernói kikötőben vesztogel egy rozoga gőzhajó, amelynek hogyan-hogyan nem, valahogy sikerült kijátszania az olasz kormány szigorú rendszabályait. Az angol ujságíró legott Salernóba utazott és kibérelte a gőzöst. El is indulhatott titokban és most már remélhette, hogy akadály nélkül érkezik Tripoliszba. De még a kikötőből sem jutott ki, a városban már hire kelt, hogy most indult el

az első szállítóhajó Tripoliszba; az egész lakosság megjelent a parton és hangos örömjongással üdvözölte a távozó hajót. Szirakuzából táviratozott lapjának a tudósító, hogy noha nála van az Aubry tengernagy címére szóló ajánlólevél, mégis attól tart, hogy a cirkáló olasz hadihajók visszakergetik rozoga hajóját, mielőtt a levelet kézbesítette. Ide tartozik még Luigi Barzini, a híres világjáró olasz újságíró „hóttette”, hogy „ezer akadályon és veszélyen” keresztül, sikerült lapjának a milánói „Corriere della Sera”-nak Tripolisz elfoglalásáról tízezer szavas távirati jelentésben beszámolnia, egy olyan kábelén, amely még a törökök kezében volt.

Akiktől tanulhatunk.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Nagy darab világot jártam be a nyáron, három idegen kulturállamban is megfordultam. Utaztam szárazon és vízen, vasuton és hajón, villanyoson és autobuszon, fővonalakon és szerény vicinálisokon s lépten-nyomon felkínálkozott a látottaknak az otthoni állapotokkal való összehasonlítása az impulzus.

A több ezer kilométert tevő barangolásom alatt elsősorban feltűnt előttem olyasmi, a mi nincs. És pedig nincsen külföldön tehát sem ellenőr, a mi pedig az utazó közönség nagy gyönyörűségére itthon a mi szép bércecs házámban ugyancsak van.

Ha az ember külföldön bármilyen forgalmi alkalmatosságra felszáll, a felszállásnál megvizsgálják jegyét, aztán az utazó többé nem lát semmilyen hivatalos perszonát.

Koppenhágában az utas ráül a Sporvejére, a kalauz tíz óre lefizetése ellenében leszakít egy két négyzet centiméternyi papirost a jegy tekercsről, azt az utas birtokba sem veszi, hanem azt a kalauz egyszerűen az utas személtárára a kocsí padlójára dobja. Ezzel az ügy el van intézve, a szállítási szerződés meg van kötve. Marconaképp ellenőrt itt nem látni, ellenőrzi a közönséget a kalauz és a kalauzt a közönség tisztessége.

S ha elgondolja az ember, hogy széles Magyarországon, hány ellenőrt hízlalnak a forgalmi vállalatok, s figyelembe vesszük azt, hogy egyes panamázások esetén netán ingyen szállított viteldíj alig állhat arányban az ellenőr urak intézményének költségeivel, nem is szólva itt arról a tengernyi méregről, melyet a jegyeknek az egész uton való megőrzés és esetről-esetre való előkötözése az utazó közönségnek okoz, úgy be kell látnunk, hogy a külföldiek a jó üzletemberek, s a mi társaságaink a rossz számítók.

Azokon a postakocsikon, a melyek a pénzesleveleket és csomagokat háshoz szállítják egész Németországon ott látható a felírás „Packetaufnahme”. Már Hamburgban ezen felírás jelentősége felől kérdezősködtem, azt a választ nyertem, hogy ezek a szállítókosok egyuttal mosgó postahivatalok, melyek az egyes házakból a csomagpostát átveszik s a központhoz elszállítják.

Nagyot néztem erre a felvilágosításra s azt kérdeztem, hogy ki adja ki az olyként feladott küldeményekről a feladó nevét, a felelet még egyszerűbb volt:

— Senki.

— S a küldeményekkel nincs baj?

— Soha.

Az illető ur, kivel e párbeszédet folytattam egy nagyobb kiviteli üzlet tulajdonosa volt, s biztosított arról, hogy naponta egynehány tacat postacsomagot küld el ilyen módon, és soha sem a feladás, sem a kézbesítés körül azokkal baj nem volt.

Ezzel szemben tudvalevő dolog, hogy nálunk milyen nagy sor egy postai csomag továbbítása. A ki abba a helyzetbe jut, hogy csomagot bizzon a m. kir. postára, annak jó mesternek kell lennie a csomagolás művészetében. Ha a csomagon a

legkisebb hiány mutatkozik, a hivatal irgalmatlanul visszautasítja azt.

A minap esett meg velem, hogy egy legszorosabban elkészített csomaggal kísértettem meg szerencsémét a postán. Nehány darab értéktelen fehérenemű Budapestre való továbbításáról volt szó, érték nem is volt bevallva.

A csomag feladására irányuló kísérlet első ízben balul ütött ki. A postahivatal a küldeményt visszautasította. Mért? Mert a cím burkolaton erős vörös ceruzával volt megírva. Ez pedig tilos. A szabályzat csak tentával, tényceruzával és gépírással való címzést engedélyez. Mivel ez nem volt meg, irgalmatlanul elzavarták a feladást megkísérlő cselédet. Igaz, hogy ezrével láttam már az enyémhez hasonló címzésű csomagot jó egészségben megérkezni. De hiába, a csomagot át kellett címezniem, mert rendnek muszáj lenni, s a m. kir. postánál szigorúan betartják a szabályzatot.

Hogy a nagy közönség kényelme mire való, az másodrendű kérdés.

Éljen a szabályzat!

A külföldön a közintézmények a közönségért valók, nálunk a közönség érdeke a formák és szabályok után következik.

A Máv. vonalain eléggé szép kocsik járnak. A gyorsvonatokon az újabb szerkezetű Pullmann kocsik igazán imponálók. Azonban itt is csak félrendszeres szabályokkal érte be a vezetőség.

Németországban, Dániában, Svédországban a legalárendeltebb személyvonat teljesen felszerelt mosdó alkalmatosságot visz magával. Csillogóan, tisztára mosott, kifordítható mosdótál, egy oszlop-szerű szerkezeten apró szappandarabok, egy megfelelő feliratu szekrényében apró kis törülközők, tiszta üvegben ivóvíz állanak az utas rendelkezésére.

Nálunk még van a mosdószerkezet, de az uem fordítható ki, úgy, hogy rövid küzdelem után megtelik korommal és piszokkal úgy, hogy jóízű ember ész nélkül menekül annak használatára elől, megvan a törülközőnek szánt szekrény, de nincs benne törülköző, az ivóviznek szánt hely, de nincs benne víz s megvan — ez aztán haladás — valamelyes csepfolyós szappannak szánt szerkezetnek — a helye. A szerkezetet egy néhány heti használat után szerencsésen leszerelték.

Egy ilyen képen felszerelt magyar kocsit volt a Berlin és Budapest között közlekedő vonathoz csatolva, a mikor augusztusban arra jártam.

A mosdófülkében minden fentebb vázolt hiány megvolt, de volt azon felül egy másik előnye ezen fülkének, hogy a mosdóban a vízvezeték fordított irányban funkcionált, ezen a tálba a víz az uristennek sem akart jelentkezni, ellenben igen kellemes eső alakjában potyogott le a jámbor utas nyaka közé, olyan eredménnyel, hogy mire Boroszlóba értünk az egész mosdófülke uszott a kellemes nedvtől.

Amidőn megkérdeztük, a kocsit kísérő takarítónt, hogy mért nem ügyelnek a rendre, azt felelte: hogy ők erről nem tehetnek. Hogy jelentést tettek már több ízben „in die Heimat“ hogy baj van a mosdófülke körül, azonban a kocsit ádáz következetességgel a régi csepegő állapotban kerül vissza a német császárvárosba.

Apró-cseprő dolgok ezek, hanem mégis elszomorító jelenségek, s talán épen ezek képezik részben magyarázatát annak, hogy a külföldön a geográfiai ismeretek zavarosak, s hogy ott még mindig azt a nézetet vallják, hogy a Balkán nem ott kezdődik, a hol most a szövetkezett államok és a törökök gyilkolják egymást, hanem ott, a hol a zakatoló gyorsvonat bércecs hazánk határán át kanyarodik be ebbe a tejjel-mézrel folyó országba.

Spectator.

HIREK.

Legújabb.

Péter király a főparancsnok.

(A csatát vesztett vezérkari főnök. — Milyenek a szerb vezérek.)

— Lapzártá után érkezett távirataink. —

Zimony, október 19.

A harcra vonuló szerb hadsereg hadiparancsa, *ordre de bataille*-ja a következő intézkedéseket foglalja magában: Az egész szerb aktív hadsereg négy hadtestből áll, amelyeknek legfőbb parancsnoka maga Péter király. A vezérkar főnöke Putnik Radimir tábornok, helyettese pedig Misics Zsivoj ezredes. Putnik tábornok, a vezérkar főnöke több ízben volt már hadügyminiszter és a szerb hadsereg újjászervezése az ő érdeme. A bolgár szerb háborúban, 1885 ben, mint vezérkari alezredes vett részt és a hadimozdulatokban a dunai divízió parancsnokának Jovanovics Milutin tábornoknak a vezérkari főnöke volt. Ebben a hadjáratban nem a legfényesebben szerepelt, legalább is katonai szakkörökben az ő rovására írták mindazokat a balsikereket, amelyek a bolgár hadjáratban Jovanovics tábornok hadosztályát érték. Putnik tábornok a hadjárat után visszavonult és Obrenovics Sándor király uralkodása alatt teljesen katonai tanulmányainak élt és a szerb hadsereg reorganizálásának tervét dolgozta ki. Nagyon intelligens és szorgalmas katonának ismerik a jelenlegi szerb vezérkari főnököt, csak az az egy baja van, hogy sokat betegeskedik. Betegsége, gyengélkedése esetén természetesen Misics ezredesre várakozik a háború alatt is a vezérkar vezetése, amint hogy a béke idején is az ezredes a vezérkar tulajdonképeni lelke.

Misics Zsivojin ezredes nem szabad összevetésztetni Misics Péter ezredessel, az Obrenovicsok elleni tisztí összeesküvés hírhedt részesével. Az ezredes tekintet nélkül a politikai változásokra és államesinyekre, katonai hivatásának szentelte magát és az Obrenovicsoknak mindvégig hűve maradt. Sándor uralkodása alatt jutott jelentősebb pozícióba. A királygyilkosság után az összeesküvő tisztek háttérbe szorították és mint ismert Obrenovics párti tisztet jó ideig nem engedték szóhoz jutni. Várakozási állományba került és onnan csak Putnik tábornok egyenes kivánságára lépett ismét aktív szolgálatba. A tábornok régebről ismerte és figyelemmel kísérte Misics Zsivojint és egyenesen felszólította, hogy fogadja el a vezérkari főnök-helyettesi pozícióját. Ezóta Misics ezredes egyaránt grata persona az összeesküvő tiszteknél is és a régi Obrenovics-időkből való katonák előtt is. Kétségtelen, hogy a törökök elleni szerb hadműveletek terveit Misics készítette és fogja irányítani.

Parancsnoki szerep jut a harcra vonuló szerb seregnél Stepanovics István tábornoknak, Sándor trónörökösnek, Zankovics Boza és Zsivkovic Mihály tábornokoknak. — Stepanovics hadtestparancsnok-tábornok a bolgár hadsereggel együtt működő szerb csapatok parancsnoka lett és így tulajdonképen a bolgár hadi főparancsnokságnak az alárendeltje. Seregei részint a bulgáriai főhad-sereggel Drinápoly ellen működnek, részint a második bolgár sereggel együttesen Egridalanka és Kusztendil felől Üszküb ellen operálnak.

Ugyancsak Üszküb ellen kell vonulni annak a két hadtestnek, amelyet Sándor trónörökös és Zankovics tábornok vezetnek. Ezeknél a hadtesteknél van Péter király főhadiszállása is. A trónörökös hadteste már meg is kezdte Leshovac és Vrenja irányában az előrenyomulást.

A negyedik hadtest gyülekező helye Valjevo-nál volt és onnan előrenyomulva Cacabnál koncentráldott. Parancsnoka, Zsivkovic tábornok Novibazár ellen vonulásra és a hosszovoi kerület elfoglalására kapott utasítást.

Zsivkovic hadtestének jobb szárnyához csatlakoztak a szerb komitáci bandák és a hosszovoi vilajeten át szélteben folytatva guarilla harcukat összeköttetésbe hozzák a szerb hadtestet a montenegrói csapatokkal. Ugyanez a feladata a Zsivkovicshoz csatlakozott Issza Boljetivác albán vezérnek is, aki ezer albán felkelő élén vonul a harcra.

Esküvő és keresztelő.

— Történet az aradi anyakönyvi hivatalból. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Kevesen mondhatják el azt, amivel Arad legfiatalabb polgára se fog majdan eldicsekedni. Mert ugye, azon semmi kérkedni való sincs, hogy valaki egy konfliktocsiiban látja meg a napvilágot, öt perccel — a szülei esküvője után.

Igen, ez a házassági és születési komédia történet ma Aradon. Kezdjük ott, hogy ma kora délelőtt a városi tanács Varjassy polgármester elnöklésével ülésezett. Épen Kilyényi János főszámvevő mondotta ki a súlyos szavakat.

— De honnét vegyünk pénzt Erzsébetváros aszfaltozására, amikor...

És ekkor diszkrétan besuhant a terembe az elegáns Salac Gyula fogalmazó.

— Kérem a polgármester urat, tessék kifáradni.

— Minek?

— Egy szerelmes pár várja.

A polgármester kisetett. A szobájában egy tisztán öltözött iparos leányzó, meg a vőlegénye vártak már türelmetlenül. A nyugtalanság okát azonnal fölfeledezte a polgármester, aki nemcsak a város zárszámadásában, hanem a szerelmi életben is megtalálja a hibát...

Igen, hiba történt, amelyet sürgősen jóvá akart tenni a fiatal pár.

— Diszpenzációért jöttünk — motyogta a rendes ruházatu vőlegény, K. iparosmester.

— Huszonnégy óra mulva megesküdhetnek — felelte a város feje.

— Az késő kérem alássan — és a beteg tá-molygó menyasszonyra mutatott.

— Jól van, menjenek át az anyakönyvi hivatalba, — szolt Varjassy, aki azonnal kiállította a szükséges okiratot és a futárral átküldte Szondy páterhez. Az anyakönyvvezető épen egy rendkívül előkelő család leányának házassági bejelentését intézte el, amikor a terembe toppant Lászka irnok és diszkrétan Szondy füléhez hajolt.

— Pardon — mondta az anyakönyves — félbe kell szakítanom az aktust.

— Hát azt is lehet? — szolt mosolyogva az előkelő hölgy méltóságos papája.

— Igen lehet, mert a szükség törvényt bont.

— És amikor legnagyobb a szükség, akkor legközelebb van az isten — mondta tréfásan a polgári szentatya, de gyorsan hozzátette:

— Ámbár itt az lenne a legjobb, ha egy szü-lész nő volna legközelebb.

A fiatal párt néhány perc alatt összeeskette és azok gyorsan eltávoztak. A város háza előtt konfliktocsiák és haza indultak. Az uton azonban némi kellemetlenség történt: ebben a komisz, ködös őszi időben megjelent a szelid szemű piros csőrű golya... Az anya nem haragudott, nem átkozódott, sőt boldogan mosolygott:

— Nem baj. Az a fő, hogy most már nem lesz törvénytelen...

— Haldokló főherceg. Badenből táviratoz-zák: Reiner főherceg állapota dél óta nem változott. A beteg tiszta öntudatánál van. Csak folyékony eledelt ehetik. Láza nem magas, szív működése rendes. Állapota nagyon súlyos.

— Mikor jön a király? A jelenlegi dispoziciók szerint a király nov. 2-án érkezik Budapestre, és közel három hétig fog itt tartózkodni, amely idő alatt általános és magánkihallgatások lesznek.

— **Megcáfolt katonai diktatura.** *Cuvaj* Ede horvát királyi biztos egy zágrábi ujságíró előtt a következőképen nyilatkozott a katonai diktaturáról: Nálunk a katonai diktatura eszméje már meghaladott álláspont, ha Budapesten még nincs eltemetve, ugy ez nagyon hamar ott is meg fog történni. A katonai diktatura a jobb párt tervei között szerepelt és igazán különös pech, hogy amely párt Ausztria-Magyarország egész közjogi strukturáját felakarta forgatni, annak a pártnak vezérei közönséges büntények miatt levannak tartóztatva.

— **Különös áthelyezés.** Tanári körökben sokat beszélnek most Szabó Ernő volt aradi főreáliskolai tanár áthelyezéséről. Négy hét előtt Szabót Aradról Kőbányára, most pedig váratlanul a budapesti VI. ker. állami főreáliskolához helyezték. Szabó eddig erős agitációt fejtett ki a kormány ellen a tanárok érdekében. Vajon mi oka lehet ennek a gyors áthelyezésnek?

— **Eljegyzés.** Kovács Andor a Hungária egyesült gőzmalmok r. t. tisztviselője eljegyezte Schrimmer Zsigmond ur leányát Stefit.

— **Halálos repülőgép-baleset.** Nürnbergből táviratozzák: A Brinz folyó mellett levő Lingeuban ma két aviatikus szerencsétlenül járt. Boisbath bajor hadnagy, aki a német repülőversenyen díjat kapott, felszállott Plask hadnaggyal, de a nagy magasságból lezuhanva Mercedes gépjük összetörtött, ők pedig szörnyet haltak mindketten.

— **A rekedt komikus.** Most, hogy szegény Evva Lajos már a föld alatt nyugszik egyik legkedvesebb komikusa, aki a pesti közönséget a régi jó Népszínházban annyiszor megnevettette, beszélte nekem a következő esetet:

— A szezon vége felé volt — beszélte Tollagi Adolf — amidőn egyszer csak úgy berekedtem, hogy nem tudtam hurutomból kievickélni és így elestem attól a gyönyörűségtől, hogy felléphessek. Már abban az évadban nem tudtam szerepelni, amikor kapuzárás után egy nappal szegény Evva direktorom magához hívott, elém rakott 2 darab 2000 koronás váltót és így szólt:

— Itt van, írja alá és utazzon el azonnal! Nem bánom én akár hová, csak kikötöm, hogy olyan helyre menjen, ahol leadja ezt a makrancos hurutját. Ha nem elég a két hónapi szünidő, nem bánom maradjon tovább, de egészségesen jöjjön vissza!

— Aláírtam a váltót — folytatta Tollagi — és másnap elutaztam. Elmentem Velencébe, bejártam felső Olaszországot és valahol, valamelyik piszkos olasz faluban csakugyan sikerült a rekedtségemet leadni. Szeptember 16-án jöttem haza és másnap felléptem a Kis alamusziban. Felvonás után bejön az öltözőmbé Evva. Örömtől ragyogó arccal nyakamba borul, kezemet szoritja, gratulál és kisiet. Mikor egyedül maradtam, kezemben találtam az összetépett váltókat! (fje.)

— **A hamis köpenicki kapitány.** Berlini levelezőnk írja: Az Odera melletti Krossen a minap megjelent egy ur, aki azt hirteltelte magáról, hogy ő Voigt Vilmos, a híres köpenicki kapitány és előadásokat hirdetett a városka szőlőjében. Az emberek természetesen nagy érdeklődéssel várták az előadást, mert mindenki látni akarta a híres cipészt. Az egyik polgárnak azonban, aki Voigtot Berlinből ismeri, kételyei támadtak az előadó személyét illetőleg. El is ment a polgártárs az előadásra, ahol egy lap munkatársaként mutatkozott be Voigtnek. Kiderült, hogy az ál Voigt a közeli vidékről való munkás, aki ily módon akarta kamatoztatni Voigthoz való feltűnő hasonlatosságot. A csalót letartóztatták.

— **A rosszul értelmezett rendelet.** Hetek óta alig mult el nap, hogy az ujságok ne foglalkoztak volna Lukács László miniszterelnöknek az ujságárús rikkancsok megrendszabályozását tartalmazó rendeletével. Október 15-én Aradon is életbe lépett az új rend, amelyből azonban Aradon fogalom-zavar következtében rendetlenség lett. A rendőrök, akiknek nem magyarázták meg, hogy mi a rikkancs rendelet következtében a teendőjük, nemcsak az elárúsítókat ellenőrzik, hanem az ujsághordókat is, természetesen oly módon, hogy azokat jogtalanul molesztálják. Az említett rendelet egy betűvel sem korlátozza az ujság kihordás, házhozszállítás régi törvényes szokását, csak az ujságárúsítótól követeli meg, hogy az tizennyolcadik életévét betöltse. Az aradi rendőrség által kiadott rendeletben ez nincsen ilyen világosan megmondva és ezért történhetett meg, hogy ma a 38 as számú rendőr reggel félhét órakor föltartóztatta utjában az *Aradi Közlöny* két kihordóját. Igazolvány nem volt a kihordóknál, mert ilyenre szükégük nincs is, s ezért a rendőr előállította őket. Teljes két óra hosszát tartott, míg a rendőrségen kibetűzték a miniszterelnök rendeletéből, ami abban benne van és ami nincs benne és ezáltal kellemetlenséget okoztak az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalának és olvasóinak, pedig ezek egyike sem tehet arról, ha az aradi rendőrségen rosszul értik a rendeleteket a ki nem oktatott rendőrök. Sarlot Domokos főkapitány nyomban intézkedett, hogy világosabb szövegezésel újból megkapja a legénység a rendeletet és megparancsolta, hogy azok többször és precízebben kioktatandók kötelességeikre.

— **Dr. Barra (Wiener) hazaérkezése** e hónap 25 én megtörténik. A kitűnő fogspezialista ma Hamburgba érkezett és Berlinben még néhány napos kurzust fog hallgatni az ottani legkiválóbb professzoroknál, azután pedig e hónap 25-én Aradra jön, hogy átvegye ujonnan átszervezendő laboratóriuma vezetését és a bámulatos technikai újításokat bemutassa pácienseinek. Jellemző, hogy az amerikai világkongresszusról szóló és a nagy-amerikai világlapokban megjelent tudósításokban Barra dr. neve az orvosi kiválóságok névsorában szerepelt.

— **Egy városi tanácsos halálos szerencsétlensége.** Sátoraljauhelyről jelentik: Balla Ferenc városi tanácsos tegnap késő este Almásky István szüreti vendégével a várostól nem messze eső szőlőhegyről szállította haza idei termését kocsin, amely felborult. Balla és Almásky a szekér alá kerültek s az iszonyu teher *Ballát agyonnyomta. Nyomban meghalt.*

— **Schönbergerné éi.** A mai lapok hírül hozták, hogy Schönbergerné báróné, született Wallenstein Róza, aki a minap öngyilkos kísérletet követett el, Berlinben meghalt. A báróné, mint Berlinből jelentik, már jobban van és valószínűleg felépül. Csak tetszhalott volt a nagyadag méregtől.

— **Szünetel a vízvezeték.** E hó 23-án este fél 10 órától reggel 5 óráig Boros Béni-tér mindkét oldalán, Munkácsi-utcában és Orczy-utcában e hó 25 én szintén fél 10 órától reggel 5 óráig József főherceg-ut mindkét oldalán. Andrassy és Szabadság-téren. E hó 26 án ugyanesak fél 10 órától reggel 5 óráig Pécskai-ut Nagyvárad-ut, Varjassy utca, Ferencz-tér, Ferdinánd-utca, Szent László-utca, Wesselényi-utca, Kiss-utca és Kiss Ernő utcában a vízszolgáltatás szünetelni fog. Ezen időtartamra elegendő vízzel lássák el magukat.

— **Football-mérkőzés.** Ma délután fél 3 órakor mérkőzik az aradi felső kereskedelmi és a Ferencz-téri polgári fiúiskola az A. A. K. sporttelepén, a Preisinger Béla vándordijért. A felső kereskedelmi iskola csapatában több bajnokságot nyert játékos vesz részt, akikkel szemben a polgári iskola a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet. Braun — Darázs István, Must Sándor, — Wetter Béla, Turner Ferenc, Karagyena József, — Vince János, Papp József, Raduc Endre, Vasvári József, Künstler János. Bíró: Imre Géza. Tribunjegy 50 fillér. Tribüdiákjegy 20 fillér.

— **Eltűnt a tanító fia.** Aradmegye hivatalos lapjában körözi a pécskai főszolgabírósg *Juhász József* németperegri tanító fiát, aki Temesvárról, ahol lakatos inas volt, napokkal ezelőtt eltűnt.

— **Neumann M. uri szabó cs. és kir. udvari és kamarai szállító férfi-, fiu- és leánykaruha telepe** Arad. Elősmert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. 5111

— **A kuruzsló.** Megirtuk, hogy az aradi rendőrség *Mihályi Illés* aradi építőmester ellen kuruzslás címén eljár, mert ez többeknek maga készítette orvosszereket adott el pénzért. A járásbírósg ma Mihályit egészség elleni kihágás címén fogta vád alá és husz koronára büntette.

— **Ötvös munkák ezüstből, platina foglalatú briliáns, gyémántékszerek, világhírű gyártmányú órák** *Igaz Sándor* elsőrangú ékszerésznel Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321.

— **Öngyilkosság.** *Lepsei Károly* 66 éves számos gyógyihatalan betegsége miatt ma György-utca 27. számú házban lévő lakásán felakasztotta magát. Meghalt.

— **Gyilkos utonállók.** *Losoncrol* jelentik: *Zachenszky Márton* divényhutai parasztagdát *Losoncrol* hazamenet az uton megtámadták és agyba-főbe verték. A súlyosan megsebesült ember kocsijával hazavánszorgott, de súlyos sérüléseibe pár nap mulva belehalt. A tetteseknek eddig semmi nyoma.

— **Egyházi közgyűlés.** Az aradi ág. hitv. ev. egyház október 20-án d. e. 11 órakor a templomban közgyűlést tart. E közgyűlés tárgya: *Egy alapítvány bejelentése. Esperes választás.* Az 1913. évi kivetés és előirányzat.

— **Kotányi féle paprika, kávé, tea felülmulthatatlan.** Egyedüli elárúsító *Robitsek József, József főherceg-ut 3.*

— **A csecsemőknel előforduló angolkór** hatása alatt, különösen ha a táplálkozás nem természeteszerű, nagyon elmarad a karok és végtagok fejlődése arányban a nagy fejvel. A „Kufeké”-vel és tehéntejvel való táplálkozással a bajnak elejét lehet venni, miután a „Kufeké” a csontképződést és az izomhus fejlődését nagyban befolyásolja.

— **A Központi Kávéházban működő müncheni zene és daltársulat vendégjátéka** iránt a közönség körében oly nagy az érdeklődés, hogy a néhány napra tervezett zene és dalestély folyó hó 25 ig lett meghosszabbítva. A télikertben minden este *Almai Laci* teljes zenekara játszik. 7027

— **5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást.** Egy eredeti *Kárpáti-féle* fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 7031

— **Végre nem okoz gondot, hogy hol vásároljuk meg legelőnyösebben üveg, porcellán és disznú tárgyakkani szükségletünket,** mivel *Fischer Mór Andrassy-tér 20.* alatt levő specialis üvegüzletében ugy ezen cikkek, mint alkalmi ajándékok és villanycsillárok legolcsóbban szereshetők be. Képekterekben legnagyobb választék, legolcsóbban elkészítettnek. Telefon 568.

— **Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget,** hogy bevásárlási utamból megjöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi őszi és téli modell ujdonságokat. Üzletem régi jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet velem. *Grünblatt Antonia* női kalap divatterme Szabadság-tér 11. 1756

— **Kevés fűtő-anyag szükséges a „Cora”** folytonégő kályhák használatánál. Ugy ez, mint másfajta jóminőségű kályhák és tüzhelyek olcsó árért kaphatók *Póhm János* vaskereskedésében Szabadság tér. 6571

— **Cocus lábtörő, cocus szőnyegek, fűrdő gyékény, parquet kefe, parquet beeresztő kefe, seprük, tisztító szerek, ruha, haj és fogkefék** és az összes háztartási cikkek legnagyobb választékban és legolcsóbban *Hegedüs Gyula* cégnél, Andrassy-tér 15.

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 fillérért-180 hangjegy havi 2 kor. 40 fillért** kaphatók kölcsönzésre *Kerpel László* kölcsönzöintézetében, Aradon,

— Felhívjuk olvasóink szives figyelmét az *Assz-talos Sándor-utcai Csapkedruháznak* mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— Smyrna munkák a legjobb anyagból, három kivitelben, eredeti stilszerű mintákon. *Női kézimunka különlegességek*, a legcélsebb és legjobb kivitelben. Himző anyagok és kellek, rövidárak, harisnyák, keztük, szallagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. Scherhag H. és fia cégnél, Hermann-palota, Telefon 941.

— Vásárló közönség szives figyelmébe ajánljuk a *Weitzer János-utcában* (főpostával szemben) már megnyílt *üveg, porcellán, lámpa és díszművek versenytárházát*, hol a legizlésebb képervezések is legolcsóbb árakban aznap elkészítetnek. — Üzletelv: Szolid kiszolgálás, szabott árak mellett. Telefon 934.

— Pauzár Sándor műkertész virágüzlete *Weitzer János utca 9.* Mindenszentek napjára ajánlja legújabb preparált és élővirág koszorúit rendkívül nagy választékban legjutányosabban. Szives megrendeléseket kér.

— Deutsch Sándor okl. táncitanító második tánckursusát *folyó évi november 11-én, hétfőn* kezdi meg az ipartestület dísztermében, melyre beiratkozásokat már most elfogad naponta a táncintézetben, vagy *Barcsényi M.-utca 18. sz. a. levő lakásán.* 6471

— Esperanto könyvek *Kerpelnél.*

— A legújabb női táskák már megérkeztek *Hegedűs Gyula cégnél.*

— A világhírű *Tetra* higiénikus csecsemő és gyermek kelengye főraktár *Scherhag H. és Fia* cégnél — Hermann Palota. Gyári árak. Telefon 941. 5101

— Használt tankönyvek még mindig kaphatók *Ingyen I. és fiánál* csak a *Weitzer-utcában.*

— A legmegbízhatóbbak a *Messenger-boyok.* Telefon 816.

TARKASÁGOK.

(A nagy adó.) E hónap tizenötödikén egy aradi részvénytársaság hivatalnokai alázatosan bekopogtatott az igazgatóhoz:

— Kérem szépen, az türethetetlen, hogy nekem annyi adót kell fizetni. A múlt hónapban csak hat koronát vont le a pénztáros adó fejében, azután hetet, most tizenötödikén pedig már nyolcat.

— Mit csináljak? Hogy segítsék a dolgom? — szolt a főnök.

— Ugy, hogy tessék fölemelni a fizetésemet, mert nem bírom ki ezt a nagy adót.

— Én sokkal praktikusabban tudok ezen segíteni felelte a főnök.

— Igazán? — mondta örömmel a hivatalnok, aki azt hitte, hogy valami nagy anyagi kárpótlásban lesz része a folyton növekedő adó miatt.

— Én úgy látom, hogy magának azért olyan nagy az adója, mert sok a fizetése. Hogy kevesebb adót kelljen fizetni, hát havonta 50 koronával leszállítom a fizetését.

(Rövid boldogság.) Férj és feleség beszélgetnek. — Tudod Aladár, mit álmodtam az éjjel? Megvetted nekem azt a pár szép fülbevalót, amelyet az *Andrássy-téren* láttunk tegnap egy ékszerész kirakátaban.

— És boldog voltál?

— Nagyon.

— Akkor rosszul tetted, hogy fölébredtél...

(A cipőzsinór színe.) Egyik *Andrássy-téri* elsőkelő üzletben történt. Egy elegáns hölgy belép az üzletbe és így szól a segédhez:

— ViSSzahoztam önnek a tegnapi vásárolt cipőzsinórt, nem felel meg.

— Ha szabad kérdeznem nagyságos asszonyom, miért? Hiszen igen szép zsinór!

— Igen, de nem illik a szalonom tapétájának a színéhez!...

(A bankigazgató véleménye.) Épen még csak ezek a háborús hírek hiányoztak a pénzpiacnak! Hisz amugy is olyan rózsások voltak a viszonyok, még csak az kellett, hogy a montenegróiak irtó háborút hirdessenek a törökök ellen.

Sokkal szomorubb dolog ez, semhogy efelett humorizálni lehetne. A budapesti tőzsdén vagyonmentek tönkre néhány pillanat alatt a milliomosokból kol-dusok lettek. A közönség ugyszólván fejét vesztette a kis spekulánsok halomszámra dobták piacra a papirokat.

Egyik aradi újságíró elhatározta, hogy a bankigazgatókat meginterjúvolja: mi a véleményük a zavaros helyzetről. A körinterjú *Ottenberg* Tivadarnál, az Aradi Első Takarékpénztár nagytelefontól igazgatójánál kezdte meg. De még ugyszólván fel sem tehetette az obligát kérdést, már megkapta rá a választ:

— Kedves uram, ne kérdezze tőlem most, hogy mi a véleményem a helyzetről. Én egyáltalán nem nyilatkozhatom. Ugyszólván minden aranyunk külföldre vándorolt most. Szükségünk van minden szemnyi aranyra. És épen ezért hallgatok. Hisz azt ugy-e tudja, hogy hallgatni — arany!

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” lilíomtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti *Bergmann & Co. cég* Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszer-tár, drogéria-, illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beválik a *Bergmann-féle „Manera”* lilíomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Nincs fizetésektelenség! *Budapestről* írják: Az értéktőzsdén ma volt a médió fizető napja, amelyen a félhavi spekuláció folytán fölmerült árfolyamkülönbségeket ki kellett egyenliteni. Ez a kemény nap, amely elé sokan aggodalommal tekintettek, teljesen simán telt el. Mindenki teljesítette a köteleességét, úgy, hogy egyetlen fizetésektelenség sem fordult elő. Az igaz, hogy már a múlt héten megingottak vagy hárman, de ezek ügyét még a fizető nap előtt sikerült teljesen rendezni. A budapesti értéktőzsde erősségének és egészséges voltának a jele ez, ellentétben Béccsel, ahol tudvalevően már a múlt héten nagyobb fizetésektelenségek rázkódtatták meg a bécsi és budapesti piacot. A fizető nap sima lefolyása következtében az üzlet iránya is kedvezőbbre fordult és bár nyugodt az irány, az árfolyamok 2—5 koronával javultak. A gabonátőzsdén a szép időjárás következtében lanyhára fordult az irány, mert az átvételnél technikai nehézségek mutatkoznak.

— Vetőmagvizsgáló állomás Aradon. Egy jelentős közgazdasági intézménnyel lesz Arad városa a közel jövőben gazdagabb. Megirtuk annak idején, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez, amelyben egyrészt az erősen kifejtett aradi vetőmag- és gabona kereskedelemre, másrészt a közeljövőben felállítandó tőzsdére való tekintettel kérte egy vetőmagvizsgáló állomásnak Aradon való felállítását. A földmívelésügyi miniszter utasította a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás igazgatóját, *Degen Árpád dr.* egyetemi magántanárt, hogy az Aradon felállítandó vetőmagvizsgáló állomás ügyében lépjen érintkezésbe az érdekeltekkel. A jövő hét folyamán ez ügyben értekezlet lesz a kamarában.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 19

Készáru.

Amerika 1/2 magasabb. Kínálat, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. 10—15 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Buza 1912 októberi	10.87	10.88 10.78 - 10.79
Buza 1913. áprilisi	11.81 - 11.92	11.77 - 11.78
Rozs 1912. októberi	10.27	10.28 10.21 10.22
4ozs 1913. áprilisi	0.43 - 10.49	10.41 - 10.42
Tengeri 1913. májusi	7.98 - 7.99	7.94 - 7.95
Zab 1912. októberi	11.65 - 11.66	11.60 - 11.61
Zab 1913. áprilisi	11.33 - 11.34	11.26 - 11.27

Rs árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 19. —

Magyar hitel	—	—	—	—	—	795.—
Osztrák hitel	—	—	—	—	—	611.—
4 3/4 koronajáradék	—	—	—	—	—	84.90
Osztr.-magy. államvasuti	—	—	—	—	—	680.—
Jelzálogbank	—	—	—	—	—	421.—
Leszámitolóbank	—	—	—	—	—	514.50
Hazai Bank	—	—	—	—	—	289.—
Magyar Bank	—	—	—	—	—	540.—
Keresk. Bank	—	—	—	—	—	3725.—
Rimamurányi	—	—	—	—	—	723.50
Salgótarjáni	—	—	—	—	—	716.50
Közuti Vasut	—	—	—	—	—	652.50
Városi Villamos	—	—	—	—	—	374.—
Osztrák hitel	—	—	—	—	—	604.—
Magyar hitel	—	—	—	—	—	788.—
Osztrák-magyar államv.	—	—	—	—	—	674.—
Déli vasut	—	—	—	—	—	292.—

A *Temesvári Lloyd-társulat* terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben) 1912. okt. 19. Buza 75 kilogrammos 20.30—20.40, 76 kilogrammos 20.65—20.76, 77 kilogrammos 20.75—20.85, 78 kilogrammos 20.85—20.95. Rozs (prima) 18.35—18.40, (közép) 17.85—17.95. Arpa (erőfőző) 19.50—20.00, (takarmány) 18.80—18.40, Zab (prima) 20.10—20.20, (közép) 19.40—19.50. Tengeri (magyar) 20.50—20.60, (román) 20.50—20.60. Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.80—5.90, (rózsza) 6.50—6.60.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1912. október hó 20-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Ártatlan Zsuzska,

operette 3 felvonásban.

Este 1/2 8 órakor rendez helyárrakkal:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

A falu rossza.

Énekes népszínmű 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede. Rendező Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Felelő Gáspár Herold Ede	Csapóhé	László Eitel
Lajos	Gonosz Pista	Polgár S.
Boriska	Gonoszné	Benkőné
Bátky Tercsi Novák Irén	Czene	Győző A.
Göndör	Adus	Kulcsár L.
Pinum Rózsai Kállay J.	Jóska	Hajdutska L.

Kezdeteste este 1/2 8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az *Andrássy-téri* új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színepadj

Ma vasárnap, 1912. október 20-án:

1. Express híradó. Aktuális világesemények. — 2. Willi bácsi végrendelete. Vigjáték. — 3. Halál pokla. Indiai dráma 2 felvonásban. — 4. Mari daganata. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Gyermekek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URANIA

Mozgófénykép színház.

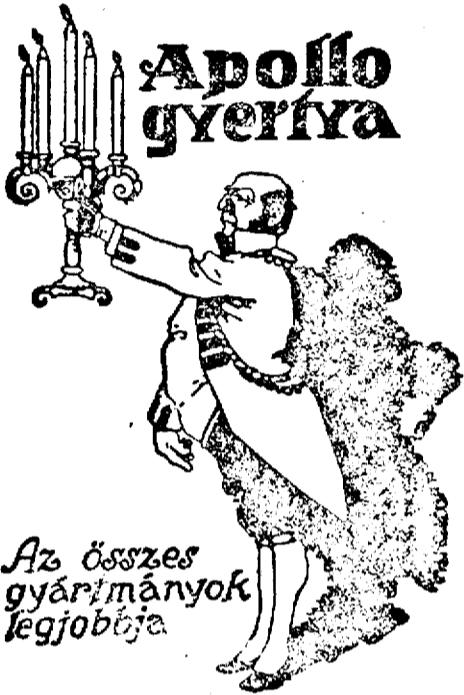
(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. október 20-án:

1. Lucretia Borgia. Humoros. — 2. Ecklair híradó. Látványos. — 3. Elromlott gázvezeték. Vigjáték. — 4. Oroszlánok országába. Két felvonásban.

Előadások délután 2 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

6818

Figyelem! Figyelem!

A pazar fényvel berendezett

„Vadászkürt“ kávéházban

ma és a következő napokon

7042

BALOGH JANCSI

kolozsvári elsőrangú cigányprimás zenekara

hangversenyez.

Színházi vacsora. Szíves pártfogást kér

Lőrinczy Jenő, kávé.

1941

Számítástechnika bevitel

MATTONI/FELE

GIESSHUBLER

SAVANYUVIZ

húgyhómeznál és hólyaghurutnál, mint a húgyzsavot megkötő szer.

6997

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

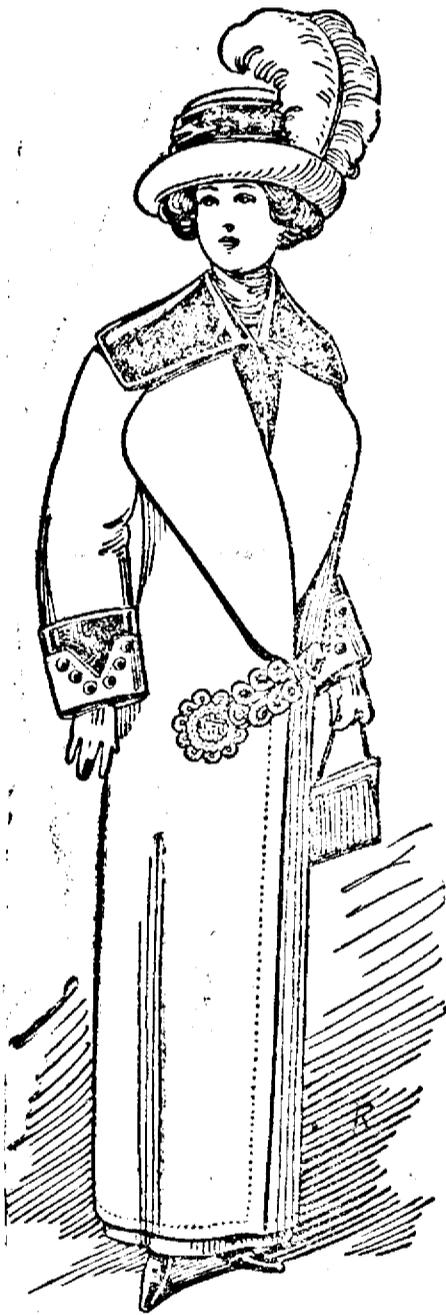
női felöltők áruháza

Arad, Andrásy-tér 8.

A Minorita-templom bejáratával szemben

TEL: 855.

SZABOTT ÁR

Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyek
Szörme kabátok
Színházi köpenyek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szörme garnitúrák nagy választékban
Legujabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

5491

Képes-e ez az ember

az Ön életsorsát előre megmondani?

Gazdag és szegény, kicsiny és nagy, valamennyi keresi tanácsát üzleti és házassági ügyekben, barátokat és ellenségeket illetőleg, változásoknál, spekulációknál, szerelmi ügyeknél, utazásoknál és az élet minden vonatkozásaiban

Sokan azt mondják, hogy életükre vonatkozólag mozzanatokat csodálatos pontossággal jósolta meg. Irás megítéléseket, csak nagyon rövid ideig ingyen adunk és küldünk meg az Aradi Közlöny minden olvasójának.

Fellebbent végre az a misztikus fátyol, mely a tudományt a régiek előtt titokzatos elfödte? Lehetséges volt olyan rendszert kitalálni, melynek segítségével meg lehet pontosan állapítani minden ember jellemét és képességét és lehetséges életét úgy vázolni, hogy védekezni melőzhessen ésneki kínálkozó alkalmat előnyére ki tudja aknázni?

Roxroy, aki 20 év óta mélyedt el a titkos tudományok misztériumába és a jóslás módjait tanulmányozta, ugyilts ik föltalálta minden elődét. Dolgozószobáját valószággal előzőnik a világ minden részéből érkező levelek: elmondják azt a sok jót és üdvöst, ami az ő tanácsának nyomába járt. Hívei közül sokan úgy tekintenek reá, mint valami rendkívüli erővel megáldott emberre: de szerenysége elhiltja őt, hogy másnak tesziutse magát, mint olyanannak, mint aki természetes törvények hosszas tanulmányozása után érte el üdvös eredményeit embertársai javára.

Telve van emberbaráti érzelmekkel és fellépése, bánásmódja azonnal azt a benyomást keltik, hogy munkájában őszinteség vezti és hogy hittel érdemel. Egész halmaza a köszönő iratoknak olyanok részéről, kik tanácsát kérték, fényes tehetségét tanúsítják. Még a csillagvizsgálók és jósök is vallják, hogy az ő műszere minden eddigit felülmúl.

Nagy tiszteletű Has karl P. C. H. ph. dr. lelkes ur, az evang. lutheranus Szt. Pál temp om hitvánoka, egy Roxroy tanarhoz intézett levelében a következőket mondja: „Ön bizoyára a legnagyobb specialista és mester a szakmájában. Mind-nki, aki tanácsot kér Öntől, bámulni fog az Ön jóstataimál kifejtett ember- és tárgyism retelnek pontosságán és tanácsán. A legszeptikusabb is, ha egyszer Önnel levelezett, újra és újra kif gja kéri tanácsát.”

Ha ön Roxroy készséges ajánlataiból hasznót akar és olvasásra próbá ép egyet-mást díjtalanul óhajt, küldje be neki születésének napját, hónapját és évét, továbbá, hogy ön férfi, asszony-e, vagy kis.sszony és írja le az alábbi verset sajátkezulog:

Hallottam arról, beszéltek róla,
Hogy ön a sors könyvébe lát.
Ezért énhez fordulok most:
Küldje nekem jó tanácsát.

Írja meg nevét, születési évét, napját, hónapját és címét pontosan. Küldje 25 fill. portós levelét következő címre: Roxroy Dept. 4047. No 177a Kensington High Street, London, W., Anglia. Tetszés szerint tehet a levélbe 60 fill. értékű magyar bélyeget is porto, irásköltség stb. fejében De pénzt ne mellélkeljen a levélhez. 6753

Ha divatos és jó ruhát,
cipőt, kalapot akar olcsón venni

forduljon bizalommal 5441

Korányi Jenő

Szabadság-téri üzletéhez.

Nyílttér.

Kökögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta **RÉTHY** név van a

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el! 6911

SÉRÜLÉSEK

minden fajtát gondosan meg kell óvni a tisztálanságtól, mert ezáltal a legkisebb sérülés is veszélyes, nehezen gyógyítható sebbé válhat. 40 év óta bevált, megbízható kötszer a Prágai hátszék, mely megőrzi a sebet, enyhíti a gyulladást és a fájdalmat, hűsítően hat, a sebet behegészti a hamar gyógyítja.

POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.
1 egész doboz 70 fillér, postán 2 kor. 60 fillér előlegez beküldése után 4 doboz, 7 koronáért 10 dobozt küldünk franko az osztr. és magy. monarchia állomására.

Vigyázzunk a preparátum és a készítő nevére. Ár és védjegy csak 70 fillér árban valódi.

Főraktár:

B. FRAGNER,

os. és kir. udvari szállító
Gyógyszertára „A FEKETE SAS”-HOZ.
Prága, Kleinselte, 203. Nerudapassa sarkán.
Ausztria és Magyarország gyógytáiraiban raktáron.

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves
ügyes fiu
nyomdász-tanulónak
felvétetik.

Cipő különlegességek
Iványi Menyhért
Aradon, Forray-utca

Eredeti amer. férfi vagy női fekete vagy barna ... 13 K.
Antilop divat magas cipő ... 14 K.
Eredeti angol kalapok nagy választék Gyukits kalap ... 10 K.
Női vagy férfi sevró cipő ... 9 K.

3451

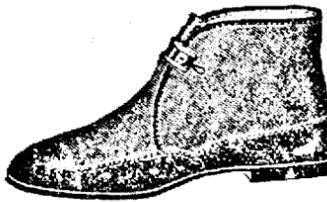

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Sárcipő (Galoschni)

nyelv és anélkül
Férfi 6 kor. Női 5 kor.

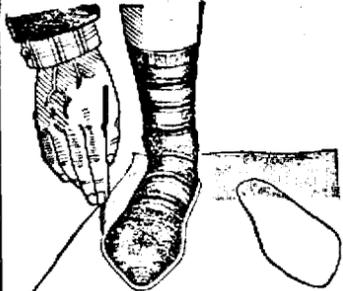
Szabott árak.

Óriási választék hócipőkben

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Tájékoztató cipőrendelésnél!

Írásbeli rendeléseknél elegendő, ha papírra rá lépve a láb körvonalait ironnal megjelöljük, mint az ábrán látható.

2041-VI.

KUTÁNYI J., ARAD,
Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335.

Világhírű Hazelwood amerikai czipők

egyedüli lerakata 16 K., 20—24 K. árban

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

2041-TV

Telefon 335.

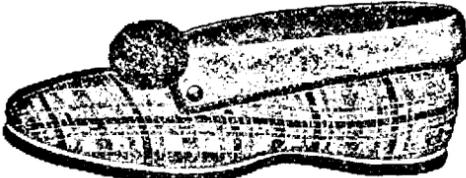
Telefon 335.

Cipőim kenyelmesek mivel azokat

2041-V.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. sz. veszem.

Valóni teveször comótcipő.

Férfi 5 kor. Női 4 kor. Gyermek 3 kor. kapható.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSO

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Földes J.: Fekete ország, Béli J.: A gyanus király, Szomaházy J.: Baccarat, Karinty F.: Görbe tükör, Ohnet Gy.: Halál Bonapartera, Formont M.: Az úres szoba, Bíró L.: Rabiólovag, Alba Nevis: Adámok, Évák, Gábor A.: Pesti sírások, Krudy Gy.: Francia kastély, Gró J.: Nobel Árpád kalandjai, Snaith G.: Fitzné, Croker M. B.: Aszszonya bakon, Daudet E.: Az élet sodrában, Voss S.: A költő és az asszony, Tolsztoj L.: Hadzsi—Murát, Bodkin D.: Beck Pál, Bang.: Úton, Potapenko: Egy család története, Kálnoki I.: Igen Czeneci, Dumas: Napoleon élete, Tabéry G.: A néma harc, Baret A. W.: A towerhilli titok, Lázár J.: Betulia virága, Karinty F. Esik a hó, Herceg F.: Alomország, Szomory D.: Györgyike drága gyermek, France Anatole: Pinguinek szigete, Bródy S.: Imre herceg, Csehov: Az orvos felesége, Koronghy D.: Diadalének, Szamere Gy.: A hazátlanok, Strindberg: Történelmi miniatűrök, Kóbor T.: aranyhaju Rózsika, Krudy Gy.: Szindbad utazásai.

Németben: Bernhard O.: Adelheid Rolands Schicksal, Voss R.: Die Herzogin von Plaisanze, Werner E.: Weg des Schicksals, Hartwig G.: Wenn du mich liebst, Jugendträume, Die goldene Gans, Stacpoole V.: Die letzte Karte, Schweriner O.: Mit veriegelten Ordern, Herceg R.: Die Burgkinder, Raif H.: Der Nebelreiter, Scheider M.: Zwei Ehen, Georgy E.: Die Erlöserin, Hardt E.: Die lieben Nächsten Brandnfels H.: Das Kuckucksei, Glyn E.: Der Liebesroman einer Königin, Selmer G.: Der Inspector auf Liltala, H.uptmann H.: Wer bin ich? Klinkowstroem: Der Schatz im Grossen Bären, Gager—Rospoth: Der Roman einer Hofdame, Lux A.: Grillparzers Liebesroman, die Schwestern Fröhlich, Warner A.: Leslie und ihr Verehrer, Altenberg P.: Was der Tag mir zuträgt, Wie ich es sehe, Hardt H.: Aus dem Paradiese, Spätgen D.: Der Sieger.

Kölcsöndíj havonként 1 koronára 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.

vagy fizetesként 20 fill.

Legújabbak: Jarnó: Tengerész Kató, Zerkovitz: Angyalom, anygalkám! Eysler: Bum, — bum polka, Darewsky; Lány, angol lány! Vincze: A limonádé ezredes, Clark: Karnagy ur! Hetényi: Mi lesz a puszival Micikém, picikém, vicikém! Az én fiam. Weiner: Utállá! Gumble: Az állatkert Zerkovitz: Sokszor úgy szeretnék sírni. Botsford: Jer ide kicsi szépm!... E. Eysler: Der Frauenfresser.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és

berendezése

KERPEL IZSO

könyv-, zenemű- és képmű-kereskedés A 111-112

FONTOS ÉRTESETÉS!

Óriási készletünk teszi lehetővé, hogy elsőrangú amerikai cipőkülönlegeségeinkben minden láb megtalálja a helyes méretű és a láb alkatának megfelelő formájú cipőt: Egy kísérlet mindenkit meggyőzhet ennek valódiságáról, annál is inkább, mert meg nem felelő cipőket mindenkor kicserélünk.

**KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET
S A MÉRTÉKVÉTELI UTASÍTÁST!**

AMERICAN SHOES COMPANY Ltd.

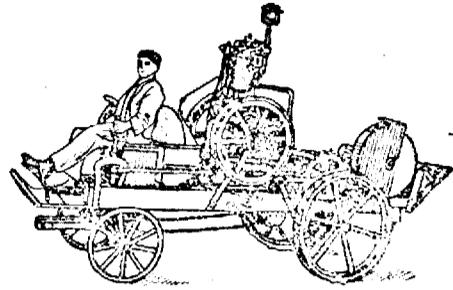
Központi főüzlet:
Budapest, IV. Kigó-tér 1. Királyi bérp.

Üzletek:
V. Dorottya-u. 6. Erzsébet-körut 42.
Debrecen: Piac-u. 44.
Zagreb: Ilica 22.

5963

Kovács Soma és Társa Arad

**Mc. Cormick chicagói és Kühne mosoni gépgyár
vezérképviselte.**

7061

Fűrészelő motorok!

**Benzin, szivógáz, nyersolaj és elektromotorok
gyári raktára.**

576—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nthalmágyi kir. járásbíróságnak 1898. évi V. 215. számú végzése következtében dr. Robu János ügyvéd által képviselt Pászok Stefan páfrányosi lakos javára 100 korona s jár. erejéig 1912. évi augusztus hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 630 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: felülépitmény és széna nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 31. számú végzése folytán 102 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi április hó 20. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig

összesen 114 korona 14 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kismaglódon leendő megtartására 1912. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megiegyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmágyon, 1912. évi október hó 11. napján.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó.

7052

Új angol uriszabó üzlet!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy **Aradon, Kussuth-utca 64. sz. a.** egy modern

5976

ANGOL

URISZABÓ ÜZLETET

nyitottam. Ugy a fővárosban, mint helyben, elsőrendű üzletekben mint főszabász éveken át szerzett tapasztalataim elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhetek.

Szives pártfogásért esedezek:
VINCZENCZ JÓZSEF
angol uriszabó.

**Építési iroda
áthelyezés!**

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönség szives tudomására hozni, hogy építési irodámat és lakásomat Ilona-utca 34. szám alól

Teleky-utca 22. sz. alá

helyeztem át. Elvállalok és pontosan eszközök tervezéseket költségvetéseket és minden e szakmába vágó munkákat. Ugyanott régi épületekből kibontott ajtók, ablakok és egyéb építési anyagok kaphatók. 4501

Tisztelettel:

MIZERA JÓZSEF,
képesített kömives mester.

OCCASSIÓ

Szövetek, barchetek, selymek nagy választékban érkeztek, vászon és féherneműek **IGEN JUTÁNYOS ÁRAKBAN** kaphatók. — Szörmeboák és muffok olcsóbb mint bárhol. **NŐI- és LEÁNYKA Confectió**

Hoffmann Sándor
ARAD, (SZINHÁZ ÉPÜLET.)

Sirolla "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

hossz és időt

köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

gyógyos tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Amerikai és angol formájú
gyermek, leány és fiú **cipők**,
vizhatlan

Vadász cipők

Őszi és téli, női és férfi cipők
a legjobb minőségben és leg-
újabb formában.

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban

1900

K 16-50 és K 20-50 árban

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

ARAD ÉS TEMESVÁR.

Divatjukat multa visszamaradt árak félárban.

Jó és olcsó fűszerárak

gyors és pontos kiszolgálás
mellett kaphatók,
csomagolt teánál 55 szá-
zalék engedménnyel.

Marssó Andor

fűszer- és vegyeskereskedésben,
Kossuth-és Batthyányi-
utca sarkán. 6413

eladók:

Forray-u. Nádasdi-palota. I. em.
sürgősen

gépek, órák, gra-
mofon lemezek-
kel és butorok és
egy alig használt
karikahajós var-
rógép. 7058

Barthl János

épület- és műlakatos

Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskeríté-
ket, sirrácsokat, takaréktűz-
helyeket, mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos ára-
kon. — Költségvetéseket úgy hely-
ben, mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való fia tanulóni felvétetik. —

A nagyérdemű közönség be-
cses pártfogását kéri, kiváló tiszte-
lettel

6413

Barthl János.

Beleket

hentes és mészárosoknak, ugy-
szintén a közeledő házi ölések-
hez ajánlok szárított és sózott

marhabelet

7038 sózott

sertés és juhbelet

nagyban és kicsinyben,

Klein Gábor

bélfkereskedő

ARAD, Boczkó-utca 11. szám.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Alulírott csődtömeggondnok az állandó csődválasztmány határozata folytán ezennel közhírré teszem, hogy vb. Feld Mór aradi közadós csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1—465 tételei alatt 4783 kor. beszerzési árban és 2596 kor. 50 fill. becsértékben felvett rövid- és kézműáru, és a csődleltár 466—470 tételei alatt 78 kor. beszerzési árban és 48 kor. 65 fill. becsértékben felvett üzleti berendezési tárgyak ajánlati árverésen eladatnak.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy a fenti becsértéknek megfelelő 10 százaléknyi bánatpénzzel ellátot zárt írásbeli ajánlataikat 1912. évi november 2. napjának déli 12. órájáig nálam nyújtsák be.

Az ingók közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthetők. Vevő köteles a vételárat és a vételár után a harmadfoku illetéket az eladás után 3 nap alatt kezeimhez készpénzben lefizetni és az ingókat ugyanazon időn belül átvenni.

A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1912. évi november hó 2-án délután 3 órakor Dr. Mittler Izidor választmányi elnök irodájában Aradon tartandó ülésén fog határozni olyképp, hogy először szóbeli árverést tart s azután az írásbeli ajánlatokat bontja fel, fentartván magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit vissza-utasítani s esetleg az ingókat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne, úgy bánatpénzének elvesztésén felül a megvett ingók a vevő kárára és veszélyére fognak értékesítettetni.

Sem a tömeggondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett ingók minősége, mennyisége, értéke és ugyanazonosságáért.

Arad, 1912. október 17.

Dr. Lengyel Gyula,

ügyvéd, tömeggondnok,
Arad, Boros Beni-tér 3.

7054

Mindenki azt mondja már, hogy

Szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok eltünteté-
sére, továbbá hideg, szeles időben arc és
kezek megvédésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe-Creme 1 korona.

és Benzoe-tej szappan 70 fillér
utasítással.

Készíti:

7031

KÁRPÁTI JÁNOS gyógyszerész

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 korona rendelésnél postaköltség nem számítatik.

LÓPOKRÓCOK minden minőségben
olcsón beszerezhetők

BRAUN MIKSA cégnél

ARAD, Boros Beni-tér 2. szám.

Telefon 594. 7001 Telefon 594.

Vérszegények, sápkórosok, idegesek és Gyermekágyasak számára

H-Gyűrű Haematogen

kiváló vértképző

„Tápláló- és erősítő anyag“

Kéretik „H-gyűrű“ védjegyet kenni. Az eredmény meglep.

Főraktár Magyarország számára:

Üvegje 3K. 50

Radanovits Testvérek főhercegi udvari szállítók, Budapest, Baross-utca 5. Kapható valamennyi gyógyszerárban és gyógyárúraktárban.

6985

Ertesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy több éven át a külföldön és hazánk nagyobb városaiban szerzett tapasztalataink alapján

Aradon, Boros Béni-tér
15. szám alatt a

kályhás ipart

önnállóan gyakoroljuk. Az utóbbi 6 évben Aradon mint Szilágyi és társa cég kályhás ipari művezetője, illetve alkalmazottjai voltunk. Az 1908. évi temesvári kiállításon közreműködési oklevelet szereztünk Ezen idő alatt a t. közönség nagy részének alkalma volt szaktudásunkról meggyőződni, ezután saját érdekünkben áll oda törekedni, hogy a t. közönség elismerését minden tekintetben kiérdemeljük. — Elvállalunk minden e szakmába vágó munkát jutányos árban, melynek szakszerű előállításáért kezeskedünk. Ugy szintén mindennemű javításokat gyorsan és szakszerűen végzünk. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyunk tisztelettel

Macskássy és Társai

kályhás mesterek,

6453 Boros Béni-tér 15. sz., (Dengi-ház.)

! Költözők figyelmébe !

Villany Ebédlő csillárok
Villany Uri szoba csillárok
Villany Hálószoba csillárok
Villany Vasalók
Villany Főzőedények
Villany Motorok

6429

nagy választékban és olcsó áron kaphatók

Kalmár József-nél

Arad, Salacz-utca 2. szám.

Költözők figyelmét

felhívjuk óriási raktáru:

szőnyegeinkre, futó és abgepast „Axminster“ nyírott pelüche minőség igen olcsó árért 200 x 300 nagyságban már 48 koronától feljebb.

Ágy- és asztalterítők ugyszintén Pelüche asztalterítők.

Tüll csipkefüggönyök méter számra és abgepast. Előnyös alkalmi vásárlásra ajánlunk valódi Perzsa szőnyeget, — melyek minden vételkötelezettség nélkül megtekinthetők, — kisebb és egész nagy méretűek.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

kelengye- és divatáruháza.

6473

! Kérem a cégre figyelni !

CSIPKE ÁRUHÁZ

Telefon 932.

ARAD

Telefon 932.

Csak Asztalos Sándor-utca 4.

Következő olesón beszerzett áruk kerülnek eladásra. Ezen áruk mind jó és tartós minőségűek. KÉREM MEGGYŐZŐDNI KÉNYSZER VETEL NÉLKÜL!

Reform fűzők I. minőség ... K 5.20
 Reform női trico nadrág
 minden szín... .. K 2.40
 Selyem blousok K 7.—
 Selyem taft aljak ... K 7.—11.—
 Lüster és kloth aljak dupla
 fodor... .. K 3.—
 Női ingek R schiffon K 1.60
 Női nadrág R schiffon ... K 1.80
 Férfi ingek R schiffon ... K 1.98
 Férfi háló ingek I. minőség K 2.60
 Férfi alsó nadrág Köpper I. K 1.60
 Férfi alsó nadrág franci
 szabás I. K 2.80
 Férfi zephir ingek, gyönyörű
 színek K 2.80
 Zephir turista ing remek kiv. K 2.50
 Női harisnya 3 pár K 1.—
 Női flor harisnya I. minőség
 3 pár K 2.40
 Selyem harisnyák minden
 színben K 4.—
 Férfi szokni csikos 3 pár K 1.20
 Gyermek patent harisnya... K—30
 Esőernyők férfi és női ... K 2.80
 Férfi nyakkendők selyem... K—30
 Nadrágtartók minden szín K—70
 Férfi gallér I. minőség ... K—12
 Férfi kézelő I. minőség ... K—40
 Battist mieder védők K—60
 Arc fátyolok minden szín... K—30
 Női nyilas harisnya K—76
 Lack övek tiszta bőr K—70
 Battiszt női zsebkendők ... K—20
 Himzett női zsebkendők ... K—50

Himzett női ingek I. minőség K 3.—
 Csipke és betétek meterje... K—02
 Csipke szövetek 50 fillértől
 Csipke gallérok 70 fillértől
 Ruhadiszek minden kivitelben
 Széles selyem szalagok min-
 den színben meterje ... K—60
 Női glace kesztyű I. minőség K 1.70
 Női glace kesztyű feh. hosszú K 3.60
 Selyem kesztyűk hosszú ... K 3.—
 Svéd imitált rövid kesztyű ... K—70
 Valódi svéd kesztyű sárga ...
 és fehér rendes K 2.20
 Férfi glace kesztyű színes K 1.80
 Mesalin selymek K 2.—
 Taft selymek K 1.50
 Férfi szarvasbőr kesztyű bélelt K 2.40
 Férfi Glacé kesztyű bélelt... K 2.20
 Női " " " " K 2.20
 Selyem gallér védők K—70
 Férfi alsó tricok jäger... .. K 1.80
 Férfi nadrág jäger K 1.80
 Férfi szokni jäger... .. K—60
 " " " Ia K 1.30
 Gyermek Jäger tricok
 Flanel alsó szoknyák minden
 színben K 2.40
 Női kötött sapkák... .. K 1.70
 Fiu tiroli nadrágok K 2.20
 Kötött női mellények tiszta
 gyapju K 2.40
 Plaid válkendők K 3.—
 Posztó gyermek kabátok
 minden színben... .. K 6.—
 Caracul gyermek kabátok... K 7.—

Azonkívül érkeztek nagy mennyiségben finom női fehéreneműek, csipke ágytakarók, storok, draperiák, szőnyegek, téli kendők, finom csipke betétek és csipkeszövetek, modepolán himzések, zsebkendők, barchet pongyolák, barchet gyermek ruhácskák remek kivitelben.

Meglepő olcsó árak! :-: Szörme áruk nagy választékban!

Tisztelettel: **CSIPKE ÁRUHÁZ.**

Fontos a dohányzóknak!

Dr. Brans-féle nikotin fogó, egészségóvó vattával készül

a „**Sanitas**“

francia szivarkahüvely.

Egyedüli elárusító

özv. Hammerschlag Lipótné

dohánytőzsdéje

ARAD, Andrassy-tér 15. szám.

Sokféle sóborszeszt

próbált már használni ön is és ha talán még se ért el hatást, úgy tegyen kísérletet a

„TURUL-SÓBORSZESZTEL“,

mely minden néven nevezendő külső bántalmakat hátfájást, bányadtságot, gyöngeséget, reumát, ischiást, fül-, fog- és fejfájást sth. Egyszeri bedörzsölés után megszüntet, az idegeket megerősíti, belsőleg a gyomorfájdalmakat, bélbántalmakat, hasmenést, nehéz légzést, szivbántalmakat, mellfájást megszünteti, ezáltal a közérzetet kellemessé teszi. Ára: kis üveg 44 fill., nagy üveg 1 kor. 20 fill. Kapható az egyedüli készítőnél:

WAJDITS GYÖRGY

„Turul“ gyógyszerárában, Kápolna- és Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden gyógyszerárban, drogeriában és nagyobb fűszerüzletben.

Mely oknál fogva oly erősek a tengerészek?

Talán többször nyílt Önöknek alkalom a tengerészek és halászok egészségét és erősségét megcsodálni. E személyek egész életüket a tengeren töltik a szelek és viharok közepe és ha jól megfigyeljük őket, meggyűződünk, miszerint egyikük sem szenved csuiban, gögsipgyulladásban vagy pedig hurutban.

És mi ennek az oka? — Az a tapasztalat, mely már a legrégebb időkben az orvosok meggyűződését képezte, hogy a hajók kátránnyal lévén bonyonva és nagy mennyiségben lévén ott használatban, a tengerészek tüdejére, melyek ott beleheltek, igen jótékony hatással van.

Tehát lehetetlen kételkedni többé benne. — A legkisebb elhanyagolt csuizak könnyen lehet gögsipgyulladás a következménye és semmi sem oly nehéz, mint líl bajtól megszabadulni.

Fiatal tengerész.

Tanácsos tehát a bajt még gyökerében kiirtani és ehhez a legegyszerűbb mód naponként kátrányos vizet inni étkezés után.

Manapság köszönettel tartozunk Guyotnak, a híres francia gyógyszerésznek, kinek sikerült a kátrányt feloldhatóvá tenni. Kapható minden gyógyszerárban egy sűrű kátrány kivonat, mely vízben feloldva hatásos és tiszta kátrányos vizet szolgáltat.

A „Goudron-Guyot“ rendes használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett gögsipgyulladást is. Elfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdőbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdőgümö felbomlását és a bacillusok szaporodását meggátolja. Einnél egyszerűbb és erősítőbb szert nem is lehet előállítani.

Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot“ helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bizzanak benne, mert az ily gyártmány csak hasonhajtás miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdőbaj, hurut, csuizás és fuladás ellen mulhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvéziában növe tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány feltalálója saját gyártmánya. Ez a tény legyen elégséges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddigi produktumokhoz képest. Tévedés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron Guyot“-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztelve, van a Guyot név kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19. rue Jacob, Paris.

A gyógymód nem kerül 10 fillérenél többbe naponként és használ. U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot“-ot „Capsules-Guyot“-tal helyettesíthetik. 2-3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógymóddal hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben ezen kapszulák könnyen emésződnek, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetét általános jólétét mezdítják elő.

A valódi „Guyot“ kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomtatva.

Raktár: Maison Frère, 19. rue Jacob, Paris és az állam összes gyógyszerárában. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Mátyás gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerárban. Nagyban Arad és vidékének: Vojtek és Welsznl.

UJ.

MARGIT HAJFESTŐ.

Remekül fest világos valamint sötétbarnára, feketére, bármely haját, szakált, bajuszt, azonnal tartósan, lemoshatlanul minden nehézség nélkül, előkészület nem szükséges.

Az eljárás a legegyszerűbb, az eredmény a legnagyobb, nem kopik, nem piszkít, az eredetétől meg nem különböztethető csak egy üvegből áll, laikus is végezheti a hajfestést.

Artalmatlan
nem tartalmaz ólmot
nem tartalmaz ezüstöt
nem tartalmaz rezet.

Organicus vegyület

Ára 1 korona.

1505

Készít:

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerára ARADON.

1 korona 50 fillér beküldése esetén bérmentve küldi.

FRANZENSBAD

a világ legelső lépfürdője.

A legkiválóbb szivgyógyfürdő Ausztria-Magyarországon.

Só-forrás

Orvosiilag ajánlva a légzési és emésztési szervek idült katarusainál. Influenza emésztési nehézségek idült hólyag-katarusrál és idült női betegségeknél.

Természetes franzensbadi Sprudelsó egy könnyen oldható, savelenyészto, vizelethajtó, nagyobb adagolásnál enyhén ható hashajtó.

Kapható minden gyógytárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben.

Főképviselő:

195

ALTE K. K. FELDAPOTHEKE WIEN, I. STEPHANSPLATZ 8.

ZÖLDY GYULA

Czeiler István volt cimfestő-művezetője

CIMFESTÉSZETI MŰTERMÉT

6470

Arad, Színház-épületből

SZABADSÁG-TÉR 17. SZ. ALÁ HELYEZTE ÁT,

Domány-palota mellett.

Angol costum szövetek

legdivatosabb színekben 140 cm. széles
K. 1.90, 2.50, 3.—, 3.60, 4.— és feljebb.

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménésbirtok Igazgatósága.

4975—1912. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok 1913. évi különféle szükségletei szállításának biztosítása céljából fenti igazgatóság f. évi október hó 30-án délelőtt 10 órakor szűkebbkörű írásbeli versenytárgyalást tart.

A szállításra kiírt szükségletek a következők:

- I. csoport: Építési anyagok (oltatlan mész, homok)
- II. „ Faanyagok (puha és keményfa, épület és műhelyfa)
- III. „ Faiparcekkék (villa, tövisborona, nyírágseprű, keréktalpa, faszén)
- IV. „ Kötélgyártó anyagok (kender, kóc, kötélnemű)
- V. „ Ruházati cikk (kocsis és csikós csizma)

Ajánlattevők zárt írásbeli, 1 koronás bélyeggel és a borítékon „Ajánlat a 4975. számú hirdetményben kiírt I., II., III., IV., vagy V. csoportra” jelzéssel ellátott ajánlataikat legkésőbb f. évi október hó 30-án, d. e. 10 óráig fenti igazgatósághoz nyújtják be, mivel később érkező ajánlatok nem foglalkoznak figyelembe vételével.

A részletes szállítási feltételeket és a csoportonként külön használandó ajánlati űrlapokat levélbéli megkeresésre fenti igazgatóság készséggel megküldi.

Mezőhegyes, 1912. évi szeptember hó 24-én.

6264

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménésbirtok
Igazgatósága.

Legnagyobb választék szövet, selyem és
bársony újdonságokban

Glesinger József és fia
5899 női divatáruházában.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábméretben szenvednek, legjobban ajánlható szer. **Teljesen magtalan!**

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorcsépp. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1045

Rozsnyai Mátvás

gyógyszertárban

Arad, Szabadság-tér.

Ha finom

Teát, Rumot

óhajt forduljon

Vojtek és Weisz-céghez

Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 csom. igen fin. keverék	—,50	1/2 lit. üv. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „ „	1.—	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „ „	2.—	1/2 „ „ „ Jamaical II.	1.80
1 „ fin. keverék 1/4 kiló	2.50	1 „ „ „ „ II.	2.80
1 „ „ törmelék	—,40	1/2 „ „ „ „ I.	1.80
1 „ „ „	—,80	1 „ „ „ „ I.	8.80
1 „ „ „ kiló	7.—	1/2 „ „ „ „ fortior.	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ „ „ antiqu.	8.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltnék.

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ára használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN”: Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színe le lehetne mosni. Ára 2 korona.

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer
ma már csak egyedül a „NITER”

6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

ÚJ ÜZLET!

PINTEA ÉS KLEIN

cipő, kalap és uridivat-áruháza
ARAD, Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt
MEGNYILT!

5861

Ertesítés!

Megérkeztek a legújabb

női modell-, plüs-, bársony-,
dublé- és posztó-kalapok
rendkívül meglepő olcsó árakban.

Férfi divat: nyulszőr-, kemény-
és puha-kalapokból nagy raktár.

Iskolai fiu-gyermekkalapokból 8000
darabot olcsón elárusítok 2 koronától
kezdve 3 koronáig minden
divat színben. Ugyiszintén minden
kalapjavítások és festéseket a leg-
újabb modell után elvállalok.

Tisztelettel 1658

Bittenbinder Konrád

első aradi villanyerőre berendezett
kalapgyártás nagybanéskicsinyben
Arad, Deák Ferenc-u. 42.
A Fehér Kereszt szállodával szemben.

Legolcsóbb kalap bevásárlási forrás.

Ertesítés!

Nagyrabecsült vevőimet és a hölgy-
közönséget értesítem, hogy a leg-
újabb **őszi és téli kalap divat-
ujdonságaim** nagy választékban
megérkeztek, miket legjutányosabb
áron árusítok. 6295

Velour és selyem bár- sony kalap modellek.

Gyászkalapok azonnal elkészített-
nek. — További szíves pártfogást
kér kitűnő tisztelettel:

Reingruber Hermin,

női kalap divatterme

Forray-u.

Lakatos műhely áthelyezés.

Igen tisztelt megrendelőimet és
a nagyközönséget értesítem, hogy

**épület és műlakatos
üzletemet november 1-től**
ugyancsak

Rákóczi-utca 31. számu
saját házamba helyezem át,
hol is azt a legjobban felszerelem.

Elvállalok sűrűcsok, kutak, erké-
lyek, mérlegek stb készítését és szak-
szerű javítását, ugyiszintén bár-
milyen szakmámba vágó munkát
leggyorsabb kivitelben legjutányo-
sabbban. — További szíves pártfo-
gást kérek, teljes tisztelettel

Gartner Márk

épület és mérleglakatos. 6297

Laczi Vencel

mű- és kereskedelmi-kertész
Arad, Török Gábor-utca 7. sz.
Virág-üzlet: Boros Béni-tér 1. sz.

Elvállal mindennemű kertek és
parkok átalakítását és rendezését
**diszcserjék, bokrok és ma-
gastörzsű rózsákkal**, nemkül-
önben mindennemű **sorfákkal**,
ugymint **gesztenye-, Ulmus-,
Magnoliák-, Buxus-, Thuja stb.**
disznóvénnyel

Halottak napjára

csokrok és koszorúk nagy vá-
lasztékban virágüzletemben. 6298

Hely-
szüke
és túl-
halmo-

zott raktár miatt a legszebb
SIRKÓVEKET

feltű-
nően
jutá-
nyos
árért
lehet
besze-
rezni

Menráth J.

sirkóraktárban
József főherceg-ut 11. és Boros
Béni-tér 6 szám alatt. 6299

22169—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1908. évi XLVII. t. cz. (új bortörvény)
4. §-a alapján kedvezőtlen évjáratok musttermelésének megállítására egész Arad vármegye ter-
ületén a ménesi m. kir. vincellériskola igazgatósága illetékes.

A ki tehát mustot vagy újbort cukrozni akar, engedélyt köteles
kérni a vincellériskola igazgatóságától. Ilyen engedély csak f. év
november 30-ig adható.

Czukrozásra csakis tiszta finomított répa vagy nádcukor használ-
ható és hektóliterenként 4 kilógrammnál több nem engedélyezhető.

Hogy a vincellériskola igazgatósága a cukrozási engedély iránti
kérvényt elintézhesse, szükséges a cukrozni szándékoló mustok vagy
új borokból minőség szerint 1—1 liter átlag mintá beküldése, mely-
nek vizsgálati eredménye alapján az engedély megadható vagy meg-
tagadható.

A cukrozási engedély iránti kérvényben az adatok a valóságnak
megfelelően 2 példányban töltendőek ki s mindkét példány a vincel-
lériskola igazgatóságához Ménesre küldendő.

Mindazoknak akik édes mustot vagy pedig már kiejert mustot
tehát újbort óhajtának cukrozni, egyszerű levelező lapon történő meg-
keresésre az igazgatóság a cukrozási engedély iránti kérvény 2 pél-
dányát felhasználás véget azonnal díjtalanul megküldi.

A nagy és kistermelők valamint a borkereskedők figyelmét ezen
kedvezményre azzal hívom fel, hogy az aki engedély nélkül mustot
vagy bort cukroz az a bortörvény 37. §-ába ütköző kihágást követi
el, mely 8 naptól 3 hónapig terjedhető elzárással és 10 koronától 1000
koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Arad, 1912. október hó 11-én.

Sarlot,
főkapitány.

Dein Paula

női kalap raktára
Arad, Weltzer János-utca 9. szám.

Elsőrendű Velür kalap állandó nagy raktár.

Uj fűszer és csemege kereskedés!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagyérdemű közönséget értesítem, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 7. szám alatt október hó 1-én** egy modernül berendezett fűszer, élelmiszer és csemege üzletet nyitottam meg.

Uj női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőseimet és a hölgyközönséget értesítem, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt** egy modernül berendezett 5501

női kalap divatüzletet

nyitottam, hol állandóan nagyválasztéku raktárt tartok minden kivitelű eredeti bécsi, párisi őszi és téli újdonságokból feltűnő olcsó árakban. E téren több éven át szerzett szakismeretem biztosíték, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkor legjobban kielégítem. **Üsletelvom: szolid és figyelmes kiszolgálás.** Átalakításokat legizlésebben modell után készítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szíves pártfogást kérek teljes tisztelettel

Kenderessy Lászlóné.

Semmi sem pótolhatja! Bendalin

legjobb folyékony kályhaezüst-festéket.

Nem pattan le vörösrre izzott kályhákra, hanem kihűlésük után ismét szép ezüsfényü marad.

Nem robban! Használatban rendkívül kiadós. Kapható: Steinitzer N., Rapin Károly cégeknel.

Egyedüli gyárosok: **Georg Benda Lutz-Werke** bronz festékgár **Wien, Traismauer, Nöe, Prag.**

Szíves pártfogást kérek kitünö tisztelettel 6055

Stefu György

Egy jóerkölcsü fiu tanulónak felvétetik.

LEGGAZDASÁGOSABB

besszerzés a legujabb látható irás

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough“ amerikai számleíró összeadó gépek, „Millionair“ svájci „Saxonia“ glashüttei számológépek, „Kartothek“ amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók
Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

NEM HANGZATOS REKLÁM

a cél, mert mindenki meggyözödhetik arról, hogy 5544

MAUTNER R.

olcsó áruházában
ARAD, Hunyadi-utca 1. sz.

az őszi idény beálltával szenzációs olcsó árak mellett kaphatók a legfinomabb angol női kostüm kelmék, férfi szövetek, valódi rumburgi vásznak, damaszt asztalneműek, barchetok, szőnyegek és összes e szakbavágó cikkek. — Üzleti órák: Reggel 7—12-ig délután 1/2-től 1/8-ig.

Iroda: Karolina-utca sarkán.

GARAI KÁROLY
BÉZ ÉS VASUTON GYÁR
ARADON
ÉSZEP-FŐMÉRCEZŐ-GY
TEL. 912

5858

Raktár: Karolina-utca sarkán.

KORZÓ AUTÓ KÖLCSÖNZŐ VÁLLALAT : ARADON.

Telefon 206. Telefon 206.

Garage Nádor-utca 10-12. Bérlehető: turára, napra, órára. Szolgálat: reggel 7 órától este 7 óráig. Tulajdonos Novák Gusztáv.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játék-áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

1912. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvszék 17844-1912. számú végzése által Martin János végrehajtató javára 1442 korona 19 fillér tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1630 koronára becsült gazdasági felszerelések és jószágokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Kutasi pusztán az Arda-házy-féle kistanyán leendő eszköz-lésére 1912. évi október hó 23-ik napjának délután 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi október hó 1. napján.

Török Dénes,

bir. végrehajtó.

7025

Csődtömegeladási hirdetmény.

Alulírott csődtömeggondnok az állandó csődválasztmány határozata folytán ezennel közzhírré teszem, hogy vb. Schweiger és Békéssy aradi közadós cég csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1-1165 tételei alatt 11974 korona beszerzési árban és 7026 korona becsértékben felvett női kalapárak és a csődleltár 1165/a-1190. tételei alatt 970 korona 50 fillér beszerzési árban és 461 korona 10 fillér becsértékben felvett üzleti berendezési tárgyak ajánlati árverésen eladatnak.

Felhívom a venni szándékozókat, hogy a fenti becsértéknek megfelelő 10 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1912. évi október hó 24-ik napjának déli 12 óráig nálam nyujtsák be.

Az ingók közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthetők. Vevő köteles a vételárát és a vételár után a harmadfoku illetéket az eladás után 3 nap alatt kezeimhez készpénzben lefizetni és az ingókat ugyanazon időn belül átvenni.

A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1912. évi október hó 24-én délután 3 órakor dr. Mittler Izidor választmányi elnök irodájában Aradon tartandó ülésen fog határozni olyképp, hogy először szóbeli árverést tart s azután az írásbeli ajánlatokat bontja fel, fentartván magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit visszautasítani s esetleg az ingókat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne, úgy bánatpénzének elvesztésén felül a megvett ingók a vevő kárára és veszélyére fognak értékesítettetni.

Sem a tömeggondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett ingók minősége, mennyisége, értéke és ugyanazonosságáért.

Arad, 1912. október 17-én.

Dr. Bedő Árpád

ügyvéd, tömeggondnok

Arad, Apponyi Albert-ut 1.

7026

HASZNÁLAT ELŐTT.

HASZNÁLAT UTÁN.

Ilyen bámulatos változást idéz elő a

Kola-pasztilla

(KOLA-DULTZ)

6711

természetes agyvelő- és idegtáplálék.

Hangulat, gondolkodás, a test működése és minden mozgása az agyvelővel van összefüggésben. Bágyadság, levertség, kimerülés, ideggyöngöcs, általános testi gyöngöcs jelei a gyöngülő életerőnek. Ha Ön állandóan egészséges és életvidor óhajt lenni tiszta fejjel, egészséges ésszel és erőteljes emlékezőtehetséggel, ha Ön a munkát és túlerőltetést elviselhető óhajtja tenni, úgy vegyen Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot). Ez a természetes erősítőszere az agyvelő és idegeknek, mely egyszersmint a vért is javítja, fiatalítja és így a test minden szervét ellátja erővel és léttel. Kola-pasztilla (Kola-Dultz)

életkedvet és alkotóerőt,

ugyszintén a fiatalság érzetét, annak egészségével és tetterejével szolgál, melyek kezeskednek eredmény és boldogságról. Vegyen bizonyos ideig naponta Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot), erősíti idegeit, gyengeségi rohama megszűnnek és ennek következtében Ön egészségtől és erőtől duzzadni fog. Az egész világ orvosi tekintélyei ajánlják a Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot), kórházak és ideggyógyintézetek alkalmazzák.

Kérjen ilyen KOLA-PASZTILLÁT (Kola-Dultz-ot).

Most adunk Önnek alkalmat idegeit erősítésére. Írja meg Ön címét és azonnal küldünk Önnek ingyen és bérmentve egy mennyiség Kola-pasztillát (Kola-Dultz-ot), mely elegendő arra, hogy Önnek ez jól tegyen és hogy Ön képes legyen ennek csodálatos erejét méltányolni. Ha Önnek tetszik, rendelhet többet is.

Szentlélek Gyógyszertár ^{székhelyei} helye Budapest, VI. osztály 456.

BÁNFY LAJOS
építészeti irodája
ARADON
Illés-utca 72/b sz. alatt.

Tervez, épít, javít és elvállal kisebb-nagyobb építkezést felelősségteljes kivitelben, legolcsóbb árakért. Költségvetéssel és vállattervezéssel készítek díjmentesen szolgállok.

4698

Automobilok,

szivógáz, nyersolaj (Diesel) motorok, benzinmotorok és benzinlocomobilok, megánjáró motoros cséplőkészletek, téglagyári és szerszámgépet, bor- és gyümölcs-sajtók, lánckutak, szivattyúk és tűzifecskendők stb. Eredeti Wertheim pénzszekrények, legújabb rendszerű jég-szekrények, mosó, varró (Singer) és írógépek, írás sokszorosítók, Schaperograph), réz és vasbutorok, amerikai irodaberendezések és redőnyök, újdonsági cikkek stb. Újak, a legjobb minőségben, eredeti gyári árakon szerezhetők be. Használtakat vesz és elad 4941

Martinovits M.

ARAD, Kossuth-utca 39. sz.

Ezelőtt Fábian-utca 11. sz.

Bel- és külföldi gyárak képviselője.

Igen tisztelt megrendelőmet és a n. é. közönséget értesítem, hogy az őszi sasionra legdivatosabb angol szövettudományaim szép választékban megérkeztek.

Készítek megrendelésre úgy uriruhákat, mint egyenruhákat legizlésesebb kivitelben.

Kitünő tisztelettel: **Gianotti Nándor**

5069

uri és egyenruha szabó.

Uj kelmefestő, vegytisztító és gőzmosó intézet.
A nagyközönség szives tudomására hozom,
hogy
Aradon, Weitzer János-u. sarkán
(főpostával szemben) egy modernül be-
rendezett

**kelmefestő, vegytisztító és
gőzmosó intézetet nyitottam.**
Intézet: Magyar-utca 26. alatt.
Felvételi helyiség: Weitzer János-utca. (Fő-
postával szemben.)

Szives pártfogást kér kitünő tisztelettel
Knapp Sándor
tulajdonos. 5995

Express-bérrautó-vállalat

Müller Károly

tulajdonos.

Nappali telefon 126. Éjjeli telefon 391.
Mérsékelt díjszabás!

6244

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben. 4179

A kórártokban ki-
függasztott **OLLA**
lábláncok az Olla
kereset jelzők.
Kedvelt minőség-
űk: 1208. sz. tu-
cátja 8 korona, 1204.
sz. superfinom tu-
cátja 8 korona.
Az „**OLLA**” több
mint 2000 orvos ál-
al legmegbízha-
tóbna van
ajánlva. 1887
Kapható Aradon
Vojtek és Weisz,
Török A. és Társa,
Vojtek Kálmán,
Ring Lajos Heg-
dős Gy. és Róna
Jenő utraknál.

Alkalmi vétel
és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Óra- és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmaga-
sabb árban megvételnek vagy
más tárgyra átcsereletnek.

Telefon 438.

Telefon 488.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy

üzlethelyiség

folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-
hivatalában. József főherceg-ut 22.

Telefon
162. sz.

Telefon
162. sz.

Reusz Mór és Fia

Porosz kőszén, kőszén és faszén-telepe
Arad, Boros Beni-tér 12. sz.

A fűtési idény beálltával van
szerencsénk ajánlani legjobb
minőségű

6269

Porosz szalon fűtőszén.
Porosz légszusz pirszenet.

Vasaláshoz rostált darabos
Bükkfaszenet
és csomagolt faszenet
jutányosárban házhoz szállítva

Ezelőtt

Bolezni Antal

féle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz.
alatt megnagyobbítva, saját készi-
tésű uri női és gyermek cipők
raktára. Elsőrendű munka és anyag-
ból állandó nagy választékban kap-
hatók. Mérték utáni rendelések a
legújabb divat után pontosan készi-
tetnek. — Tisztelettel

Czernóczky M.

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
csillárok.

Dynamó-
gépek, vil-
lanymotorok
elcsón
kaphatók

Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 511

A KEGYELET

legszebb megnyilatkozása az,
ha mieinknek egy szép

SIRKÖVET

6576

állítunk, melyet jutányos
áért dus választékban

ÖZV. FRANK VILMOSNÉ

Arad legrégebb sirkőraktárában **Boros
Béni-téren** (Széchenyi gőzmalommal
szemben) lehet beszerezni.

Weisz Róza

női kalap divatterme

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Van szerencsém az uri hölgy-
közönséget értesíteni, hogy bécsi
bevásárlásaimból haza érkeztem,
miért is a legújabb 5797

női, gyermek, velour és

plüsch modell-kalapokkal

dusan felszerelt raktáramat be-
cses figyelmébe ajánlom.

Gyászkalapok, valamint átalaki-
tások 24 óra alatt eszközöltetnek.

valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

Ősz haj és ősz szakáll

idősebb kinézet
idéz elő. Használ-
jon kizárólag csak

VITEK-féle NUCIN-t
szőke, barna vagy
fekete á K. 2.— vagy
VITEK-féle NUCIN-t

egyszerű á K. 1.— és a haja ismét vissza-
nyeri az eredeti színét. Kapható minden
gyógyszertár és drogeriában. Valódi egyedül
a gyárból, kosmetikai és gyógykészítmény.

Fr. Vitek & Co. Prag II., Wassergasse.
Raktár: Török József Budapest. Földes
Kelemen Arad. 6417

**Akar ön is
olcsóruhát**

vagy felöltőt venni? úgy keresse fel

Moskovitz Izidor

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha-raktárát 6410.

**Asztalos Sándor-
utca 10. sz. alatt**

(Ring-gyógyszertárral szemben).

ahol a legszebb ruhák nagy vá-
lasztékban, figyelmes kiszolgálás
és olcsó árak mellett kaphatók.

Nem titok többé,

hogy minden hölgy a **HAJÓS-féle**

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja.
Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra. 420

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD**

A legkitünőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a

Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál thea**

á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél

fogva bárki **legszivesebben veszi be.**

gyógyszertárában **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

Legelegánsabb szőrme garnitúrák

kapcsolat

Mayer Miklós szücsmesternél
ARAD, KOSSUTH-UTCA. 5. 7035

579—1912. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-halmágyi kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. 595. számú végzése következtében dr. Robu János n.-halmágyi lakos javára 304 korona — fill. s járulékaik erejéig 1912. évi szeptember hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1320 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: felülepítvány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 345. számú végzése folytán 304 korona tökéletesítés, és eddig összesen 109 kor. 82 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Tiszafalván leendő megtartására 1912. évi október hó 31-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalmágyon, 1912. évi október hó 11. napján.

Riedl Akos,

7051

kir. bír. végrehajtó.

Arad-séga, pécskai-ut 20.

közvetlen a csanádi vasuti átjáró mellett levő

ház és 4 ktr. hold

termő szőlővel teljesen beültetve részben

csemege-szőlővel, be-

rendezéssel együtt,

szabad kézből

eladó.

Bővebbet ott a tulajdonosnál.

2 szobás udvarlakás

konyhában vízvezetékekkel, 7058

november 1-re kiadó

a Fiórián-u. 6b. sz., 3. ajtó a.

Ugyanitt mintegy 160.000 köb-

méter malterhez és betonhoz való

homok eladó, köbméterje 15 fillér.

Üzletáthelyezés!

Igen tisztelt megrendelőim és a nagyközönséget értesítem, hogy 5411

női és férfi szabóüzletemet

Tökölly-tér 4/b Román templomépületbe helyeztem át. Egyidejűleg szíves tudomására hozom, hogy a legdivatosabb női és férfi szövet minta újdonságaim nagy választékban megérkeztek. Elvállalok megrendelés szerint minden kivitelű férfi öltönyöket ugyancsak női kosztüm ruhákat legzölésesebb kiállításban legjutányosabb árakban.

További szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel

JAKABOS MIKLÓS.

Angol női szabászatot minden időben elvállalok.

Szalkai Arminné

himző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 3.

Női-, férfi- és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 5283

Szines és fehér himzősek, ugyancsak fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Himző és fehérneművarró leányok fizetés-sel felvétetnek.

Igen tisztelt megrendelőim és az uri közönség szíves tudomására hozom, hogy a legfinomabb **valódi angol**

divatszövet különlegességeim

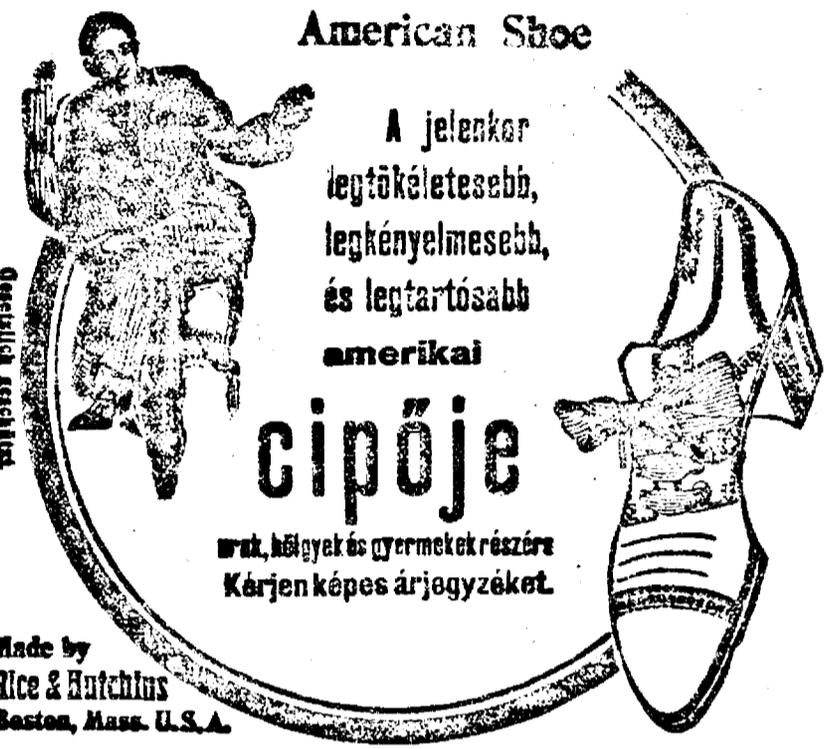
nagy választékban megérkeztek. Szöveim

nemcsak a legelsőrendű minőségűek, hanem a legzölésesebbek is, ugyancsak a kiállítás és munka is annyira, hogy bármely elsőrangú fővárosi céggel versenyképes vagyok és jóval olcsóbb.

Szíves rendeléseket kérek kitűnő tisztelettel

THE VERA

American Shoe

A jelenkor legtökéletesebb, legkényelmesebb, és legtartósabb **amerikai cipője**

Érték, hűség és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktári

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442. — Telefon 442.

20960—1912. kh.

Hirdetmény.

A nagynéltóság m. kir. belügyminiszterium 61869—II/89. szám alatt kelt intézvényével jóváhagyott 12657—884. sz. szabályrendelete alapján azon ház és telek tulajdonosokat kiknek házuk előtt a járda, kövezet, vagy asphalt burkolattal ellátva nincsen, felhívom telkeik előtt a gyalogjárót folyó évi november hó 30-ig terjedő idő alatt 1¹/₂ méter az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homok réteggel akként láttassák el, hogy a víz lefolyó árok vagy folyóka felé 5 centiméternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá háztelek tulajdonos a gyalogjárók mellett elvonuló vízlevezető árkot telke és háza utca vonalánál hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönben köteles ezen vízlevezető árkokon keresztül a kocsik bejáratnál hidat építeni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendelkezésnek eleget nem tesznek 4 koronától 50 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a maros vizállása apadásnak indult ajánlom hogy a homok szükségletét az erre utaltak a nagyobb vizállás beálta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető figyelembe vétetni nem fog.

Arad, 1912. évi október hó 16-án.

Sarlot,
főkapitány.

Lakatos Mihály

angol uriszabó 6215

Arad, József főherceg-ut 13. sz.

Ezen rovatban minden szó egy-szeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: Dózsaf 16h-ut 23.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — avagy levélbélyegeken. Tudakozódását a hirdetés száma mindenkor közlendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Izraelita

32 éves gyermektelen özvegy, jó háziasszony, óhajt valláskülönbség nélküleg jobb osztályú iparos férfival házasság céljából ismeretséget kötni. Leveleket Z. R. jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 7044

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fegyverje. I-5251

LEVELEZÉS.

„Ideális barátság”

kivánt helyen levél van. 7066

Dódit

hétfőn este 5 órakor a jelzett helyen várom. 7066

Városház.

Margit levelét későn kaptam, vasárnap este ugyanott várom. 7066

„Havas gyopár”

Ma rád gondoltam ismét. Soha így még nem könnyeztünk. Látni óhajtánánk. Mindketten vágyunk utánad. Igen sokszor csókol apus és kisfiad. 7029

Középkorú nő

ismeretséget kötne jobb iparossal. Cím Wesselényi-utca 85. szám, ajtó 10. 7045

Közös háztartásra

lépne intelligensebb önálló foglalkozással bíró 35 éves, nőtlen férfi nyugdíjas hölgygyel. Ajánlatokat „Otthonkereső” jellegre Temesvár, főposta postarostante kér f. hó 25-ig. 7047

Gummi cikkek

magfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

OKTATÁS.

A Ziffer-féle

gépírási- és kereskedelmi szaktanfolyam folyó hó 18. óta Andrassy-ut 21. sz. I. em. lényegesen kibővített, célszerű és higiénikus helyiségekbe helyeztetett át. Új könyvelési-, levelezési-, gyors- és gépírási tanfolyamokba e hó végéig beiratkozhatnak. Mérsékelt tandíj, nappali és esti tanfolyamok. Allásközvetítés díjtalan. 7059

KIADÓ LAKÁS.

Sarkad Választó-utca 19/a.

számu házban egy 2 szobás utcai modern lakás fürdőszobával kiadó; esetleg a ház eladó. 6369

Egy 2 szobás,

konyha és éléskamrából álló lakás november 1-re kiadó. Farkas Ábrahám, Lázár Vilmos-utca 1. szám. 7053

Petőfi-utca 10. szám

III. em. alatt kiadó két szép világos és modern szoba azonnal, vagy november 1-re. Ugyanott egy szép utcai szoba konyhával. Bővebbet ugyanott. 6400

Legmodernebb

kényelemmel, u. m. közp. melegvízfűtés, állandó melegvíz ellátás, villany- és gázvezeték, gáz takaréktűzhely stb. berendezett 3 szobás lakások november hó 1. kiadók. Orczy-utca 8. Telefon 292. 7067

2 szobás

utcai lakás zárt folyosó s minden hozzá tartozó mellék helyiségekkel havi 24 kor. kiadó. Demeter utca 111a. 7046

Kiadó lakás

Szent-Pál-utca 7. szám 4 szoba, nagy üvegezett folyosó, konyha és mellék helyiségek november 1-re. Bővebbet Hegyesi Gézánál, Bocskay-tér 4. 6500

Szent-István-utca 8. sz. alatt

egy modern lakás, 2 utcai szoba, előszoba, fürdőszoba és minden mellék helyiségekkel, november 1-re kiadó. 7021

Egy butorozott szoba

és több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 7011

Kopott parket

tűkörünyes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöl fel. I-5251

ÜZLETEK.

Bánáti nagyközség

legjobb üzlete és korcsmája szépen berendezett házzal, családi okok miatt eladó. Cím: a kiadóhivatalban. 6456

Egy 100.000 koronát

forgalmazó fűszer- és vendéglői üzlet (egyéb jogokkal felruházva) házzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Klein Miksa pálinkakereskedőnél, Boros Benitér 8. 7017

Kiadó.

Raktárnak, vagy műhelynek alkalmas pincehelyiség. Rákóczy-utca 25. szám alatt. 5641

Egy jömeneteli

fodrász-üzletet keresek megvételre. Ajánlatokat „Jó üzlet” jellegre kérek. 7063

Budapest

legjobb dohánykisáruháza 120.000 kor. dohányforgalommal, 300.000 korona összforgalommal, mely könyvekkel kimutatható, 50.000 koronaért áru nélkül átadó. Tulajdonos üzletét már 25 éve bírja és nyugalomba óhajt menni. Tiszta jövedelem 20.000 korona körül. Cím megtudható Hevesi Jakabnál, a dohányárusok elnöke VII., Király-utca 11. Budapest. 7028

Keresek

egy jömeneteli szatócs üzletet egy szobás lakással. Cím a kiadóhivatalban. 7057

ALKALMAZÁST NYER.

Elsőrendű

többágazatu életbiztosító intézet alkalmat nyújt lelkiismeretes és törekvő uraknak, kik eredményteljes üzletszerzéssel és szervezéssel tevékenykedést fejtenek ki jól díjazott állás elnyerhetésre. Kimerítő ajánlatok csak komoly és megbízható pályázóktól „Ausserst konkurrenzfähige Einrichtungen” Eduard Braun Annoncen Expedition Wien I., Rotenturmstrasse 9. kéretnek. 6824

Könyvelőt

magyar, német levelezőt, lehetőleg a tűzifa szakmából, azonnalra keres Ösztreicher Lipót és Fia, Szolnokon. 7018

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvételnek az Aradi nyomdarszvénytársaság könyvkötészetében.

Egy 2 középsikolát

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu nyomdász-tanulónak felvétetik.

Fiatal

segéd rőtös, rövidáru szakmából felvétetik Szegfű Manó cégnél Lázár Vilmos-utca 7041

Fűszerkereskedő segéd

kerestetik helybeli angrósüzletbe. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre. 7060

Szoptatós dajka

kerestetik, esetleg egy asszony, ki háromszor naponta bejárna szoptatni. Weisz Lipótné, Batthyány-utca 29., II. emelet 5. 7064

Két fiatal

segéd, valamint két jó házból való fiu tanulónak, vagy kifutó fiunak jó fizetés mellett azonnal felvétetik. Reich El színházi versenyszobázár. 7065

ALKALMAZÁST KERES.

Egy szorgalmas,

becsületes, megbízható családtag ember, raktárnoki, pénzbeszedő, vagy ehhez hasonló állást keres. Irodai alkalmazást is elfogad. Cím: a kiadóhivatalba. 6466

Pénzbeszedő, 6474

raktárnoki, felügyelő, vagy ehhez hasonló állást keres, azonnali belépéssel. Fialat óvadékképes kereskedő, szíves megkereséseket kérek Szerle Ágoston, Kasza-utca 2.

Egy ügyes fodrásznő

ajánlkozik házakhoz. Goldfinger Etel, Tökölly-tér 4. szám. 7022

Ügyvédi

irodába ajánlkozik szép írással bíró középkorú nyugdíjas tisztviselő. Cím a kiadóban. 7038

Könyvelést

elvállalok a délutáni vagy esti órákban. Cím a kiadóban. 7037

Szépiírásu

kiszolgált számvevő-örmeister, ki az összes irodai teendőben járta, fűszer-, csemege-, borkereskedésben szakképzett, levelezést és könyvelést érti, beszél magyarul, németül és románul, megfelelő állást keres. Cím a kiadóban. 7038

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond
titkár, igazgató.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tabajdy Károly-u. 1. sz. száját ház.

Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

Fiatal irodistát.

VIDÉKRE:

Vasgár részére raktárost.

4 fűszer, rőtös és rövid,

2 vas és fűszer,

3 rőtös és divat,

2 fűszer és rövid és

2 vegyes kereskedősegédet,

több tanácsot teljes ellátás mellett.

Ajánlunk:

Könyvelőt délelőtti foglalkozásra.

Több irodistát.

3 fűszer és rövid,

1 vas és fűszer,

2 rőtös és divat és

2 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg ellenében válaszunk. 301

Ezen rovatban minden szó egy-
szert beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor küldendő. Levélben megkeresésnél. (a jelleg levelet kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számították. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkesztődik. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Szülők figyelmébe

ajánljuk a saját műhelyben, legjobb minőségű bőrből készült férfi, női és gyermekcipőket, melyek jutányos ártért kaphatók az Aradi Cipészek Termelő szövetkezeténél Szabadság-tér 14. szám. 6591

November 1-jén

életbelépő szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelő új lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók Klein könyvkereskedésében. Telefon 252. sz. 6302

Függőlámpa,

háztartási és baromfitenyésztési eszközök, jég szekrény, mindenáron eladó. Birsalma is kapható. Demeter-utca 92. 7008

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönny és lakbérkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papírkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5811

8 darab

kevésbé használt pallysander állványzatu ebédli borszék olcsón eladó. Boné Sándor, Nádor-utca 2. sz. 7023

Eladó

egy keveset használt, matt hálószoba, egy fehér vendég-, háló- és egy ebédlőberendezés. Megtekinthető Bleier Ignác, Szent Pál-utca 12. szám. 6489

Eladó

tizedes és egyensúly mérleg, lisztláda, ócska ablakok, fényképező gép, mérnöki műszerek, Koszoru-utca 4. és Szt. Péter-tér 6. számú házban. 7062

Cimbalom

pedállal, pár éves, nem használt, remek hangzású, Pittrof udvari szállító gyártmánya, vételárának felén eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7015

Megvételre keresek

ócska vagy új deszkát, léczet, kátrány papírt stb. eféle anyagot. Iritz I. Csernovics Péter-utca 26. 7050

Kitűnő minőségű

ócska téglá, házlebontás folytán, kapható a bontás helyén, Forrai-utca 2/e., Oppenheimer Mór építőmesternél. 7043

Jókarban levő

különféle butor jutányosan eladó. Kossuth-u. 40, földszint jobbra. 7010

Bakator és olasz-rizling,

1912. évi termésű circa 40 hektó szemelt fajbor és 10 hektó 1 éves kétszer főzött törkölypálinka eladó Barna Lajosnál, Pankotán. 7039

India fogcseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratoriuma Aradon. 1224

INGATLAN.

Eladó

Kasza-utca 28. számú ház. 7008

Magánház.

Modern 6 szobás, a belváros központján és egy üres telek eladó. Cim a kiadóban. 5882

Pécska-ut 12. számú ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 5849

Eladó

egytágban levő harmincöt hold kitűnő szántóföld. A vételhez tízezer korona szükséges. Bővebbet Csákinál Borossebesen. 7030

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

egy fehér foxterier Bob nevű kutya, szemén és fülén barna foltokkal, megtaláló Szabadság-tér 20. szám alatt illő jutalomban részesül. 7055

Klein Testvérek

villany- és vízvezeték-berendezők. Ideál motoros fűrészelési vállalat. Hunyadi-u. 1. Telefon 707. 6876

Krausz Paulin

színház-épület, telefon-szám 511. Első aradi 112000 kötetből álló kölcsönkönyvtárban minden jó új mű raktáron. Havi bérlet K 1'40, vagy kötetenként 10 fillér. Vidékre kedvezményes árak. Ugyanitt minden folyóirat, divatlap egyenként és bérletben, házhoz szállítva, kapható. 4541

Fényképezési gépek

és felszerelések, bármilyen gyártmány, javítását és átalakítását szakszerűen, legjutányosabb árban, felelősséggel elvállalunk Ascher Ferenc és Társa műszerészeti üzlet Arad, Deák Ferenc-u. 30. 4121

Földszint

jobboldali alsó páholy A. bérletre, a folyó évadra átvehető. Cim a kiadóhivatalban. 6380

Kiadó

Dobó-utca 6. sz. alatt (a buza-piac mellett) egy magtárnak, raktárnak vagy műhelynek alkalmas nedves- és mentesített épített pinca. 6475

Új mosóda.

Van szerencsém az Arad és vidéke tisztelt közönségét értesíteni, hogy Aradon, a Luther Márton-u. 1. szám alatt fehérnemű és vegytisztító üzletet nyitottam. Főtörésvésem kitűnő, jó munkát előállítani. Szíves pártfogást kér Széles József, tisztító. 6477

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári Iskolával szemben) épület- és díszmű bádogos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 3951

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epenhajtót,

mely a legkitűnőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4575

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Harisnyakötőde.

Aki súlyt fektet gondos, jó munkára, próbálja megkötetni bármilynemű

harisnyáit

Andrássy-tér 20.

(Fischer Elíz-palotában) lévő harisnyakötődeben. Sürgős munkát azonnal is elkészítünk. 6441

NEIGE DE FLEURS Hóvirág

6873

a legújabb tudományilag előállított

kéz- és arc-crém

a jelenkor legjobb, higienikus piperezere. Mindenütt kapható! Doboz 1-60 kor.

1 koronáért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják fekete-re fest, ha egy rész vízzel keverik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkére fest. A szín állandó felismerhetetlen lemoshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon. 1224

Fűtési idény közeledtével

a Herkules fűrészfűtő vállalat irodája, Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagy-közönségnek I. rendű aprított tűzifát 100 kilónként 2 kor. 70 fillérért hazaszállítva, ugyszintén egész, esetleg fél waggon rakomány cser-, bük- és gyertyánfát karteren kívüli legolcsóbb árban bevarozva fűrészelve is hasítva. Motoros fűrészeink is házhoz rendelhetők. Felvilágosítást készséggel nyújtunk telefonon is 658. sz. 5451

Taxameteres

Bér-autok

Telefonszám

816

2881

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Zálogház-

ből vétetnek arany-, ezüst- és ékszer-tárgyak

Farkas Streicher J.

Arad, Tököly-tér 1. sz. 2831

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

felvétetik.

Utcai, alkalmi és vadász cipőkben nagy választék
K o b r a k c i p ő k !
ARAD, ATZÉL PÉTER-UTCZA 1. SZÁM
TELEFON 429. ■ TELEFON 429.

LÁNYI MARCELL

Értesítés!

Üzletmagnagyobbitás miatt

rendkívül olcsó árak!

FISCHER SIMON

NAGY ÁRUHÁZÁBAN,

1481

Arad, Szabadság-tér 12. szám.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
ARAD.

ŐSZI ÉS TÉLI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.

Angol raglanok,
 Női divat felöltők,
 Plüsch kabátok,
 Broccát felöltők,
 Színházi kabátok,
 Angol bundák,

Szörme felöltők,
 Leánykabátok,
 Gyermekfelöltők,
 Angol kosztümök,
 Divat bluzok,
 Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.